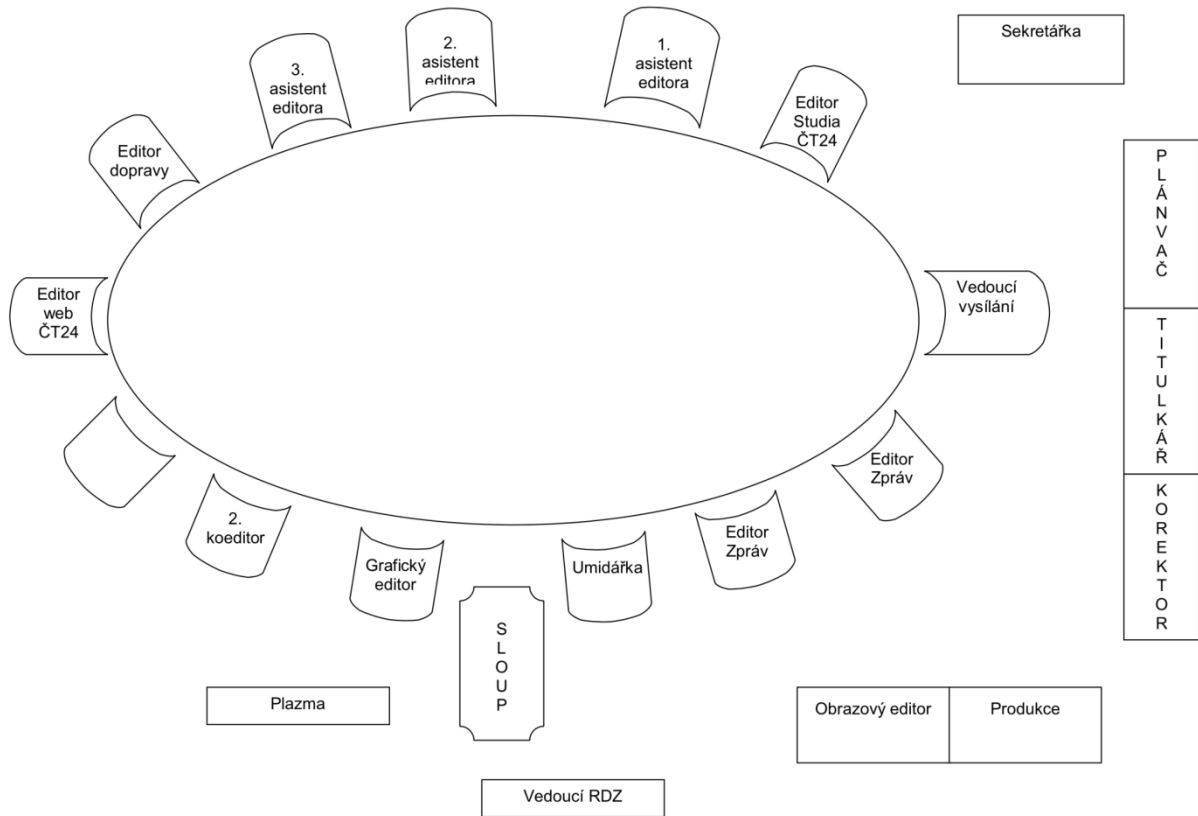

Přílohy

Příloha č. 1: Zasedací pořádek velína

Příloha č. 2: Přepis hloubkového rozhovoru s Terezou Kručínskou

T: Studovala jste Mediální studia a Žurnalistiku na Masarykově univerzitě v Brně, posléze magisterské studium na Mediálních studiích na Univerzitě Karlově v Praze. Máte taky zkušenost s Middlesex University v Londýně, kde jste byla na Erasmu. Můžete porovnat českou a britskou televizní žurnalistiku?

TK: Média si netroufnu soudit, protože já jsem tam byla opravdu studovat. Samozřejmě jsem sledovala BBC očkem, dokonce mi tam Martin Řezníček domluvil návštěvu, že jsem se mohla podívat přímo do BBC World. To bylo jako úžasný, to byl velký zážitek. Kvůli tomu, jak člověk vidí, jak je tam kapacitně obrovský rozdíl. Ti lidé, kteří tvoří texty do vysílání, ti opravdoví redaktoři, jejichž jméno je pod příspěvkem napsáno, tak v zásadě nemusí jako tady v Česku, jako to znám z předchozího působení v pozici redaktora, všechno oběhat. Nemusí si všechny ty rozhovory domluvit. Nemusí odvést i tu logistickou práci ve smyslu, že objedou x štací po Praze a natočí všechny rozhovory. Pak se vrátí do redakce a s hlavou „v pejru“ rychle tvoří nějaký text. Kolegové jsou hodně pod tlakem už jenom kvůli tomu, že to všechno leží na nich. Od námětu, přes shánění respondentů, po natáčení rozhovorů a shánění podkladových obrázků. Velká část jejich práce je na jednom člověku. A stres z toho je samozřejmě odpovídající. V Británii bylo úžasný vidět ten benefit, ten polštář, který mají redaktoři za sebou, protože na plac v zásadě nemusí. Já jsem tam stínovala pár desítek minut jednoho z jejich prominentních redaktorů a bylo vidět, že on jenom dohlíží na výsledný příspěvek. Naformuloval si ty informace tak, jak on si přeje. Ale práce, kde opravdu nebyl nezbytně nutný jeho vklad, tak tam obhospodařovala celá řada pomocných pracovníků. Já už když jsem vyrážela do Londýna, tak jsem pracovala v České televizi a práci jsem kvůli tomu Erasmu přerušovala. Pamatuju si tehdy jejich fascinaci tím, když se mě ptali, kde jsem se dostala k zájmu o média, a já jsem to částečně vysvětlovala tím, že jsem jim říkala, že v médiích už pracuju. Pro ně bylo úplně nepředstavitelný, nepochopitelný, že si teprve dokončuju vzdělání a už pracuju ve veřejnoprávním médiu na pozici redaktorky. Pro ně teprve ti nejlepší absolventi těch nejprestižnějších škol mohli doufat, že začnou pracovat v BBC, natož aby se už dostali na obraz. I v tom byl obrovský rozdíl daný vším možným. Počínaje prestiží stanice, přes lidské kapacity Británie a tak podobně. Bylo to vidět. Nejenom v počtu lidí, nejenom v zázemí, které mají jednotliví redaktoři, ale samozřejmě i v tom, jakou cestou se člověk může do těch médií dostat.

T: V práci Vám vyšli vstříc a podrželi Vám místo? Nebyl to problém?

TK: Naštěstí ne. Já byla tehdy externí redaktor, mě mohli a nemuseli vzít zpátky. Ale naštěstí jsem asi nebyla tak špatný externí redaktor, takže mi to místo tady opravdu podrželi. Což byl i jeden z důvodů, proč jsem se vrátila. Jinak bych měla tendenci si pobyt ještě o půl roku prodloužit. Ale práce pro mě byla důležitější.

T: Mediální studia Vám dala reálně něco, co dnes využíváte k moderování?

TK: Spíš mě to prostě zajímalo. Zajímalo mě přemýšlet o médiích jiným stylem, zajímala mě sociologie, teorie, který se s tím pojí. Občas jo bylo strašně úsměvné, když člověk viděl tu konfrontaci teorie a praxe. Když věděl, jakým způsobem probíhá rozhodování redaktora, který vybírá obrazový materiál pro tu reportáž, jeho práce, a to co všechno jsou kolem toho schopný vymyslet mediální analytici a teoretici. Jako nemění to nic na tom, že jsem tu školu dokončila a že jsem ji absolvovala,

protože spoustu teorií si člověk pak snáz dává do kontextu. Jinak o té práci přemýšlí. Ale jako leckdy to prostě bylo až úsměvný, mluvit třeba o mediální manipulaci. Teď je to trochu všechno posunutý do jiné roviny. Ale tehdy to bylo až úsměvné. Vidět, co všechno teorie domýšlí do důsledků, a vy potom z praxe vidíte, jak někdy úplně nahodile to rozhodování probíhá. Když to dám na konkrétním případu, co všechno jsou teoretici schopný vymyslet z rámování nebo z reportáže obrazovou formou, z toho, že se vybere tenhle a ne ten druhý záběr. Když víte, že sedíte na střížně a máte úplně elementárně minimum času, honíte vteřiny, tak řeknete: „Hod' tam tenhle, musíme pokračovat dál.“ Není to tak, že byste desítky minut zvažovali, že když tam vyberete tenhle záběr, tak spíš posunete význam té reportáže tímhle směrem, kdežto když vyberete ten druhý, tak to vyznění bude jiné. Na tohle leckdy vůbec není čas, přitom ta teorie s tím takhle pracuje. To, že se ex post v posledních letech ukázalo, že některé televize s tím systematicky pracují, že tímhle směrem redaktory úkolují, aby tam tu reportáž významově nějakým způsobem dokreslovali, posouvali a tak dále, to už je druhá věc. A je špatně. Prostě se to nemá dít, ale děje se to. Ale to už bychom zabředávali do mediální teorie, to Vás ještě čeká.

T: Vy jste se v České televizi vypracovala z pozice redaktorky na moderátorku. Pracujete v ní dlouho. Co pro vás znamená práce pro veřejnoprávní médium? Vidíte v tom „poslání“?

TK: Já si trochu myslím, že kdyby to v tom ten člověk neviděl, tak to asi pořádně nemůže dělat. Nehledě na to, že já přesun z pozice redaktora na moderátora neberu tak, že bych se vypracovala. To jsou jako dvě odlišné práce. Já to беру tak, že jsem tu práci změnila, jako samozřejmě ono se to z pohledu vnímání veřejnosti a leckdy i lidí tedy instituci je to tak, že jako je to kariérní posun nahoru, ale v zásadě to tak vlastně ani není. Protože prostě děláte jinou práci. A já se přiznám, že vlastně ta nabídka naštěstí přišla v tu dobu, kdy už jsem z té práce redaktorky byla poměrně unavená, už jako jsem si tak nějak instinktivně hledala nějakou jako jinou prostě formu naplňování téhle potřeby vlastně tam v tý novinářině pracovat. Protože televizní novinářina mě baví, to jako platí. A práce pro Českou Televizi je pro mě v podstatě jediná práce, kterou jsem jako na plný úvazek celý život jako dělala, byť jinak jsem i dělala různé druhy. Ale na plný úvazek opravdu jenom tohle. Význam toho, že pracuju pro Českou televizi, teď vnímám ještě víc, než kdy předtím. V tuhle chvíli je pro mě televizní žurnalistika proveditelná, kromě vznikajících internetových projektů, na celoplošné stanici v zásadě jediné v České televizi. Tou úrovní a přiznám se, jakože vlastně pro mě teďka ještě větší ctí než to, kdy bývalo v minulosti, že tu práci můžu dělat právě pro Českou Televizi, protože i kolegové velká řada z nich, kteří tady dělají tak jsou prostě pro mě zárukou toho, že to je prostě opravdu na špičkové úrovni.

T: V čem podle Vás práce moderátora spočívá, v čem se liší v porovnání s redaktorem?

TK: Ve strašné spoustě věcí. Už jenom třeba když zůstanu u toho základu, který se jako teoreticky nezměnil, a to je vedení rozhovoru. Tak i to je jiný. Jiným způsobem vedete rozhovor, když víte, že si z něho potřebujete použít jednu nebo dvě věty do reportáže, kde sbíráte prostě různé ohlasy, nebo na to konkrétní téma, nebo sbíráte informace. A jiným způsobem vedete rozhovor, když víte, že má trvat 6 minut, takže celých těch 6 minut někdo bude poslouchat. Prostě už jenom v téhle drobnosti je jako něco, co se prostě člověk učí. Základ práce redaktora jsem já vnímala tak, že je potřeba přinášet vlastní téma. A to téma prostě atraktivně prosadit a zpracovat. A to téma hlavně samo o sobě má být důležité a nosné. A při práci moderátora tematickou agentu nastavuje to dění a moje práce, tak jak ji

vnímám, je spíš během těch rozhovorů. Prostě to téma už jenom rozvíjet, posouvat někam dál, zjišťovat informace, případně potom s tím nějak konfrontovat ty respondenty, s tím děním. Nějakým způsobem je třeba konfrontovat s jejich vlastními výroky z minulosti. Prostě podle toho, o jaký rozhovor se jedná, ale zejména se snažit tím rozhovorem přinášet fakta. Rozhovor vedený ve studiu během vysílání na čtyřadvacátce má jiný smysl než rozhovor, který člověk dělá v pozici redaktora.

T: V čem? V stopáži? V stylu kladení otázek?

TK: Taky ve stopáži. Ale v mém případě nebyla úplně pravda, že jsou studiové rozhovory delší. Já jsem měla leckdy delší rozhovory jako redaktorka. Už i kvůli tomu že dost často je ten rozhovor zdrojem informací. Když víte, že máte 6 minut, tak ten čas podvědomě sledujete a hospodaříte s ním. Víte, že jsou otázky, které položit chcete, tak radši respondenta v nějaký odpovědi zbrzdíte, abyste věděla, že dojde na otázky, na kterých vám záleží. Zatímco ve chvíli, kdy vyjíždíte na natáčení s XDCam (*nahrávací disk –pozn. autorky*), natáčíte vlastně na digitální médium, tak mě nebrzdila ani technicky stopáž. Ten XDCam má kapacitu výrazně větší, než kdy mívaly jakékoliv kazety. Nehledě na to, že si jich člověk může vzít víc. A tak jsem spíš čekala a chtěla jsem si vyposlechnout celou odpověď respondenta na danou věc. Aby mi to vysvětlil, abych to pochopila, abych to pak mohla vysvětlovat já divákům. Takže tam jsem vůbec neměla zábranu v tom, že bych někomu skákala do řeči, pokud opravdu to nebylo tak, jak říkáte. Což se samozřejmě taky stávalo, že jsem viděla, že mám strašně málo času na to, abych vůbec ten rozhovor natočila, a potom potřebuju jednu, dvě věty, a když je uslyším, tak můžu odjet. Takový rozhovory samozřejmě existovaly taky, ale byla to vždycky kombinace všeho a podle toho se vlastně člověk na place choval. Podle toho, kolik času reálně měl a kolik času potřeboval, nebo cítil, že potřebuje tomu rozhovoru věnovat.

T: Říkala jste, že je pro Vás ctí dělat tuto práci. Předpokládám, že Vás baví. Existuje něco, co Vás nebaví nebo co byste ráda dělala jinak?

TK: Nebudu tvrdit, že mě baví všechno. Není to o tom, že by mě něco rozčilovalo. Já to vnímám tak, že teď pracuju zrovna na ČT24 na kontinuálním vysílání a to má různé složky. Jednou z těch složek je i čtení zpráv. Přichází nějaké zprávy, někdo je zpracovává, připravuje texty a já ty texty musím číst do vysílání. Ta složka není nedůležitá, opravdu to jsou informace, které se leckdy objevují poprvé a je potřeba je k lidem dostat. A já jsem ten člověk, který je lidem předává. Ale přiznám se, že tohle není část, kterou já bych vnímala jako to, co mě baví nejvíc. Co mě baví nejvíc je, když můžu vést rozhovory a když si ty rozhovory můžu sama připravit. Když na to mám aspoň chvilku času. Potom jsou samozřejmě momenty, kdy se něco děje. Ty jsou asi možná nejatraktivnější a jsou i moderátorsky pro mě nejvíc naplňující nebo nejzajímavější. Nebo když se dějí nějaké mimořádné události, ať už politického nebo jakéhokoliv jiného charakteru. Události se kolem vás valí a vy je jenom zachytáváte, zprostředkováváte, případně je s někým můžete komentovat a všechno se to děje. To jsou momenty, který jsou asi nejzajímavější a nejzábavnější na naší práci, byť jsou stresující. To samozřejmě nelze pominout, to je samozřejmě zdroj obrovského stresu. Ale říkám, beru to tak, že ty části, které mě tolik nebaví, což je to úplné čtení zpráv, jsou složkou práce a ne nedůležitou, určitě.

T: Jak zvládáte stres? Setkáváte se i s nějakými negativními reakcemi? Ať už ze strany veřejnosti nebo ze strany vedení?

TK: To bylo vždycky... Moderování v televizi je v Česku podobné jako fotbal. Každý má pocit, že tomu

rozumí a může na to sdělovat svoje názory. A to samozřejmě může a diváci to leckdy dělají. Přiznám se, že leckterou zpětnou vazbu jsem si vzala k srdci, když byla konstruktivní. Když to byly výtky třeba – k čemuž mám tendenci – mluvit rychle – snažila jsem si to uvědomit, nějak s tím pracovat. Nebo když jeden divák adresoval kritiku, která se týkala toho, že jsem v začátku, jak mám tendenci být kontaktní, nebo když máte hosta ve studiu, měla jsem tendenci povzbuzovat ho, aniž jsem to dělala vědomě, tím, že jsem třeba kromě přikývnutí řekla „hmm“, nebo něco v tomto duchu. Vyčetl mi, že je to rušivý element. I tohle se mi nějak podařilo odbourat, protože ve výsledku to opravdu není potřeba. Spíš je to nějaká lidská snaha o empatii s hostem, která ničím rozhovoru nepomáhá, aby proběhl tak, jak má. Takže na tuto formu kritiky jsem schopná a ochotná reagovat. Pak se samozřejmě objevují kritiky, na které reagovat nemůžete z logiky věci, protože nesměřují konkrétně k té práci. Je to jenom čím dál rozšířenější, leckdy nenávisť vůči Český televizi, která se v tu chvíli koncentruje na vás, protože Českou televizi pro toho člověka ztělesňujete. Tam není s čím bojovat. Jsou to dost často argumenty, se kterými nemůžete nic dělat. To je nějakým názorovým založením člověka nebo jeho osobnostním rozpořením, takže není úplně možné s tím pracovat nějakým konstruktivním způsobem. Jinak se stresem se pomáhá vyrovnávat v zásadě to, když člověk tu práci dělá pravidelně. Spousta věcí se i v tom bláznivém prostředí televizního studia do určité míry stane takovou součástí, že si na to zvyknete. Že zdomácníte. Věci, který vás na začátku stresovaly, ať už to bylo jenom to, že svítí kamery, nebo se rozsvěcí nějaký světlo, zvuková červená, nebo se tam pohybuje spousta lidí, tak to všechno, co vás předtím vytrhávalo z pozornosti a ze soustředění, se potom stává součástí prostředí, kde jste. Když si tam jdu sednout, je to pro mě jen další prostor, kterým se člověk během dne pohybuje. Už to není zdroj stresu sám o sobě. Postupně některý z nich odpadávají s každou další situací. Například výpadek čtecího zařízení, speciální vysílání, výpadek techniky ve studiu, nevím, záměny jmen respondentů – ze všech těch stresujících zážitků, které projdete, každý z nich vás potom posiluje v tom, že už se vám to stalo, už tak nějak víte, jak s tím naložit. A to člověku stres ze živého vysílání zmírňuje. Ale nějaký tam zůstane vždycky. Když zrovna nejsem v úplně nejlepší fyzický kondici, jsem třeba nemocná, nesoustředěná, a začnu dělat chyby, tak se ten stres z toho, že něco budu číst špatně, vrátí. Ten stres, který už normálně není. Všechno jsou to věci, který se v čase proměňují.

T: Takže někdy jste stále nervózní?

TK: Samozřejmě. A dost často, zvlášť když o něco jde, zvlášť když se mi to nedaří, zvlášť když mám sama na sebe vztek, že jsem něco udělala špatně. To všechno člověka psychicky rozhodí. Každý to má nějak jinak, ale že bych byla ve studiu v klidu, to se říct nedá. Jsou chvíle, kdy ano, kdy člověk žertuje s kolegy, ale jinak respekt k práci mám příliš velkej na to, abych měla úplně nohy na stole (*smích*). Měla pocit, že se nic neděje.

T: Dá se takhle náročná práce skloubit s osobním životem? Když člověk dělá práci novináře dlouhodoběji?

TK: Teď se přiznám, že režim, ve kterým pracuju já, je pro mě akceptovatelný. Zůstává mi dost volnýho času, naštěstí. Na to, abych mohla mít nějaký normální život vedle toho pracovního. Protože to nasazení je přece jenom taky jiný. Když jsem byla na pozici redaktora, tak ten stres byl jinej a i ta pracovní doba byla jiná. Teď vlastně fyzicky v práci nemusím být tak často, jako jsem byla, když jsem dělala redaktorku. Ale zase to obnáší to, že nemůžu vypadnout z dění. Pořád musím aspoň zhruba mít přehled o tom, co se děje, snažím se zjišťovat věci... Člověka to mentálně posune. Zjišťování

informací, čtení článků, ať už domácích nebo zahraničních, aby člověk měl nějaký kontext, aby informace nebo dění, o kterém pak bude referovat nebo vést rozhovory, aby o nich měl nějaký povědomí, tak z toho nevypadnete, ani když jste na dovolené. V tom je to samozřejmě trochu náročný. Ale myslím si, že zvládat se to dá. Konec konců, dělají to lidi a nedělá jich to málo. Ani u nás.

T: To je asi jedna z důležitých vlastností, kterou by měl dobrý moderátor mít – mít přehled. Jaké další vlastnosti by podle Vás měl mít?

TK: Já bych si přála, abych vždycky byla schopná být tak pohotová, jak bych chtěla. To se vám stane leckdy i v běžném životě, že tři vteřiny potom, co jste chtěla, vás napadne ta správná odpověď nebo otázka. A tohle je něco, co je ještě třicetkrát víc frustrující ve chvíli, kdy otázku kladete v živém rozhovoru a kdy tam máte respondenta, kterého zase nějakou dobu nebude možné dohnat a podobně. Dobrý moderátor musí být skvěle připravený a hlavně podle mě umět tu přípravu využít. „To je potom ta pohotovost, ta schopnost zareagovat ve chvíli, kdy se nabízí připomenout nějakou událost z minulosti. Připomenout výrok toho člověka z minulosti, ve kterém si odporuje. To všechno vychází z toho, že to víte, ale taky z toho, že to umíte použít. Když informaci znáte, ale mlčíte, tak je to k ničemu. Takže tohle jsou podle mě poměrně důležité věci pro tu práci. Taky schopnost se vyjadřovat, se kterou tady lehce válčím.

T: Přešla bych k hierarchii newsroomu. Zajímá mě, se kterými lidmi přijdete jako moderátor do styku. S kým nejvíc spolupracujete?

TK: Pro mě nejdůležitější osoby na velině jsou editor vysílání, dramaturg a editoři zpráv. Editoři zpráv z toho důvodu, o kterém jsem už mluvila. S nimi já se bavím ve chvíli, kdy mám problém, že tam je nějaký nesmysl v textu zpráv, nejasnost, chyba. To je jedna osoba, se kterou přicházím do kontaktu, ale s nimi si spíš vyměňuju emaily. Na to nemám moc čas. Pro mě je důležitější od dramaturgů zjistit, jaká témata se na mě chystají, jaké hosty k tomu shání a jaká je jejich představa o tom, o čem by rozhovor měl být, pokud nějakou mají. To jsou pro mě v tu chvíli nejdůležitější osoby. Potom samozřejmě editor vysílání. Řeší, co bude jak dlouho trvat, do kdy. Od něj taky zjišťuju, jak má být rozhovor dlouhý, kdy má skončit. Což jednak odhaduju z bodového scénáře, ale ve chvíli, kdy vzniká živelně, je pro mě důležitá informace, kterou většinou dostávám přes režiséra, ale občas i přímo od editora vysílání, že řekne, že už končím.

T: Jak dlouhé rozhovory jsou? Máte to určené?

TK: Průměrně jsou kolem šesti minut. Ale přiznám se, že s tím pracuji tvůrčím způsobem, jak říkají někteří naši politici. Protože těch rozhovorů je do půl hodiny třeba různě, někdy jsou tři, někdy dva. Když vím, že je konkrétní host zajímavý a nosný, tak se občas urvu ze řetězu. A rozhovor udělám místo šesti minut na osm, někdy i na deset. To už pak bývám kárána. Ale když vím, že následující rozhovor bude formalita, která může být zkrácená na polovinu, tak k tomu takovým způsobem přistupuju. Oni mají taky svoji práci, pro ně je to představa zaplnit něčím tu půlhodinu. Leckdy nemají kapacitu přemýšlet, kolik otázek je reálný položit v tomhle konkrétním rozhovoru, aby měl smysl, aby z toho divák neměl pocit, že se jenom snažíme vyplnit prostor ve vysílání. Což se přiznám, že je něco, co bych vůbec nechtěla, aby nastávalo, byť se to děje.

T: Jak dlouho před vysíláním se dozvídáte hosty a to, jak bude vysílání vypadat?

TK: Většinou se něco dozvím už den předem. Kdy nám chodí plán vysílání na den následující. Ale většinou je to tak, že těch rozhovorů a témat je tam optimálně cca polovina. Druhá polovina se tvoří až ten den. Taky záleží na tom, kdy tam jdete vysílat. Když vysíláte už od deseti dopoledne, tak tam těch témat bývá víc, protože sami vědí, že nebude čas už někoho shánět v těch pár hodinách, co bude předcházet tomu vysílání. Když vysíláte od dvanácti, tak se stává spíš to, že těch volných oken je tam víc i proto že si sami dávají prostor, když se bude něco dít. A tak na to budou muset shánět hosty k tomu co se děje aktuálně než něco zásadně připravovat. Takže bych řekla, že zhruba půlka témat je známá předem a zbytek se rodí až ten den následující. A fakt se dost často stává, že se ta témata člověk dozví, až když už sedí v tom studiu. A upřímně moc nemusím, že i když se nějaká témata rodí na poslední chvíli, tak když jsou to připravené rozhovory a já se to dozvím až na místě. Naštěstí se to neděje moc často. Je to velmi diskomfortní věc pro moderátora. I když jsou to nějaké ekonomické rozhovory, kde jsou otázky předem připravené, tak já chci vědět, na co se ptám a proč se na to ptám, protože je to podle mě hrozně poznat, když to tak není.

T: Je to tak, že je editor Váš nadřízený a musíte se podřídit jeho plánům? Nebo si vysílání můžete uzpůsobit?

TK: Nemělo by se to dít, protože za tu relaci nese odpovědnost editor. Ale samozřejmě se občas stane, že třeba rozhovor prodloužím, když mám pocit, že to má smysl, ale nemám pocit, že bych se tím nějak zpronevěřila své práci. Ale editor je určitě můj nadřízený. Měla bych poslouchat jeho pokyny a dodržovat jeho rozhodnutí.

T: Jsou nějakí lidé na velíně, kteří Vám pomáhají i nad rámec své funkce? Je něco, bez čeho byste nemohla jít do vysílání? Jste v kontaktu například s redaktory?

TK: Ne, to vůbec ne. Třeba s Redakcí denního zpravodajství se vůbec nedostanu do kontaktu. Občas, když na to mám hodně času a chuť to zjišťovat, když mě dopálí nějaká chyba nebo mi přijde fakt základní, aby se to ten člověk dozvěděl, tak si zjistím, kdo to psal a zajdu se s ním na to téma pobavit. Ale to není, že by mi to pomohlo, to mi spíš zkomplikuje život. Ale jsem velmi vděčná, když třeba od asistentů editorů nebo editorů dostanu okruhy na rozhovor, když třeba nestíhám. Ale jinak je v zásadě hodně věcí na mě a musím si to chystat sama. Bohužel to často ve stávajícím složení ani často není možné.

T: Ocenila byste, kdyby si moderátoři dělali nějakou část práce víc samostatně? Nebo si myslíte, že takhle je spolupráce newsroomu s moderátorem zvládnutá dobře?

TK: Tam je bohužel celá řada věcí, který z mého pohledu nefungují úplně dokonale. Mimo jiné to, že bych si právě přála, aby měli mnohem víc času sledovat to vysílání, které odbavujeme. Já bych třeba opravdu uvítala, kdyby nějaká zodpovědná osoba, třeba editor nebo dramaturg, mohla sledovat vysílání. Vnímat, co říkám. A ve snaze to vysílání zlepšit bych se od něj dozvěděla nějakou doplňkovou informaci nebo by mi pomohl námětem na další otázku. Praxe je spíš taková, že ve chvíli kdy já vysílám, oni připravují už další program a nemají moc objektivně čas sledovat vysílání. Tohle by zásadně pomohlo. Stejně, jako drobná technikálie, kdy by moderátor mohl oslovit stiskem tlačítka

přímo editora. To je nedostatek, takhle by se dali mnohem snadněji opravovat chyby v textech zpráv nebo zjišťovat informace, do kdy mám vysílat, co bude dál a tak dále. Teď to musím řešit přes režii a to je občas zásadní zdržení.

T: Jak funguje komunikace mezi vámi a vedoucím moderátorů, což je Jakub Železný, nebo mezi vámi a newsroomem? Řeknete si, když se objeví chyba?

TK: Stalo se pár situací, kdy jsem si nebyla jistá, tak jsem šla se s Jakubem poradit. Hlavně když jsem začínala a člověk o sobě pochybuje. Ne že bych s tím přestala. Nejsem člověk přesvědčený o tom, že jsem bezchybná, takže hodně často přemýšlím nad tím, co jsem mohla udělat líp. Hodně mi pomáhá, když mi někdo řekne, že to bylo dobrý, že tu práci ocení a pochválí.

T: Takže slyšíte i chválu?

TK: Musím zaklepat, že v zásadě spíš pozitivní reakce, je to určitě daný i tím, že my nemáme žádný pravidelný porady. Ona ČT24 je jako rozjetý vlak. V jeden moment na něj naskočíte a po konci pracovní doby zase vyskočíte, ale ten vlak jede dál a nikdo moc nemá čas na vás halekat, co bylo špatně a dobře. To je samozřejmě taky částečně ke škodě věci. Protože by mi určitě pomohlo, kdybych měla pravidelnou zpětnou vazbu ke svojí práci. Ale takhle to nefunguje a jsem s tím smířená. A nepokrytě přiznávám, že ten tlak na psychiku je mnohem menší, že každý den nemáte poradu, kde se bude do mrtě rozebírat, co se vám povedlo a co ne. Musí se stát něco opravdu strašného, aby vám to někdo vyčetl, ale naopak něco opravdu skvělého, aby vás někdo pochválil.

T: Už jste trochu naznačila, že upravování zpráv není něco, čemu byste se hodně věnovali. Takže za hlavní náplň práce považujete rozhovory?

TK: Je to tak.

T: A jak se na ně připravujete?

TK: Záleží na tom, o jaké téma konkrétně jde. Jsou témata, která člověk řešil už tolikrát, že si stačí projít několik nejnovějších zpráv, a ví. Pak samozřejmě se orientuje podle toho, co tam má za hosta. Podle jeho profese, jestli je to analytik, nebo třeba vyloženě aktér, takže se ho dá doptat na konkrétní věc. Záleží na tom, jak moc je to konfrontační rozhovor, protože na čtyřicetce zas až tolik na konfrontační rozhovory nedojde. Tam se v zásadě opravdu spíš analyzuje, což se přiznám, že mě baví. Mě baví i konfrontace, ale baví mě i to když mám možnost mluvit s lidmi, pro které je ta oblast domácí, kteří jí rozumí. To je jedna z věcí, která mi na té práci dává největší smysl. Že se můžu bavit o věcech, které mě zajímají s lidmi, kteří jim rozumí. Ne vždycky to tak je, ale většinou to tak je.

T: Jaká témata Vás například zajímají?

TK: Odjakživa mě nějakým způsobem zajímá dění na domácí politické scéně nebo respektive politika. Baví mě hodně zahraniční témata. Máme tam velice často kapacity z oblasti mezinárodních vztahů, který mě zajímali odjakživa. Máme dost často kapacity domácí a leckdy i zahraniční z oblasti politologie a podobně. Takže to mě baví hodně. To jsou rozhovory, na který se člověk může poctivě připravovat právě ze zahraničních zdrojů. A dají se tím pádem posunovat někam dál s

odkazem na zajímavější texty, analytičtější články ze zahraničí.

T: Vybavíte si konkrétní téma z poslední doby, co jste si užila? Co vás zajímalo?

TK: Bavilo mě, protože jsem už párkrát byla v Barceloně, Katalánsko. Ale kromě toho celá řada dalších věcí. Přestože jsou táhnoucí se, vlekoucí se a opakující se, tak mě svým způsobem baví ta naše bláznivá domácí politika, kde dochází k mikroposunům, ale když už je člověk v tom tak ponořený, jako je většina z nás, tak už i ty mikroposuny vás baví. Musím říct, že nejvíc mě baví zahraniční politika, hrozně mě baví dění ve Spojených státech. To, co se odehrává kolem amerického prezidenta Donalda Trumpa. Jeho postupy jsou výsostně zajímavá záležitost. Baví mě dění na Blízkém východě. Nebo baví, to samozřejmě člověka dost často spíš frustruje, ale i to co se odehrává, všechny ty proměny, všechno to, jak je to provázaný, ty souvislosti, jakým způsobem do toho vstupují další země jako je Turecko. To mezinárodní dění je tak propletený, že mě opravdu baví náramně. S přihlédnutím k tomu, že je do toho člověk ponořen už delší dobu a leckdy se pak přistihne při tom, že už nad tím uvažuje spíš analyticky než lidsky, což by taky nemělo nastat.

T: V orientaci v mezinárodních tématech Vám pomáhá sledování sociálních sítí? Jak často je využíváte?

TK: Skoro pořád. Ono je to občas sice ošemetný, protože Twitter, což je pro mě teď asi hlavní sociální síť, Facebook už jsem skoro úplně opustila, přináší strašně zajímavý momenty. Ale dost často ty zprávy, ze kterých člověk vychází, už přináší rovnou s komentářem. Ale pro moji práci je ten komentář a i něčí vyjádřený názor hrozně důležitý, protože to přináší ten kontext, který já jsem snáz schopná zprostředkovat. Nebo už to přináší i zamyšlení nad tou zprávou, což je pro mě důležitý a snažím se sledovat i takový kanály na Twitteru, aby to pro mě bylo přínosem. Takže to je forma, kterou využívám hodně. To, co se právě děje na Twitteru. Nehledě na to, že třeba americký prezident na Twitteru v podstatě prezidentuje, takže je to rozhodně důležitý a navíc se Twitterem naučili pracovat i český politici, to znamená, že pro drtivou většinu těch témat, který z domácí politiky řešíme, tak je to dost často zdroj, na který odkazuju. Můžeme pracovat s tím, že právě teď na Twitteru premiér, ministr, opoziční poslanec uvedl to a to a už to nějakým způsobem posouvá dění i rozhovory dál.

T: Jaké jsou další zdroje, ze kterých si tvoříte přípravu na hosty? Čerpáte ze článků nebo reakcí v jiných médiích?

TK: My neděláme profilový rozhovory, my děláme opravdu rozhovory vztažený k aktuálnímu dění. To znamená, že pro mě jsou při denní agendě nejdůležitější zdroje úplně na základní orientaci jednak, když je to s předstihem, tak rešerše ARPY (*Redakce plánování a analýz – pozn. autorky*). Ta se výrazně změnila a zlepšila za posledních několik měsíců a jsme za to vděční. Primární rešerše je pro to úplně základní zorientování ve faktech. Vychází zejména z ČTK. Pro základní informaci, orientaci, abych získala jenom fakta, abych neměla komentáře, abych neriskovala, že to projde zkreslením, tak je pro mě výchozí ČTK. Pokud je to domácí téma. Pro zahraniční se dost často podívám na BBC nebo Guardian nebo nějaký renomovaný zahraniční média. Potom si právě člověk dohledává podle toho, co potřebuje. Buďto pátrá hlouběji v četce, hledá nějaký statistický údaje nebo výroky člověka na daný téma, pokud je to potřeba pro ten konkrétní rozhovor. To znamená, vyhledávám i na stránkách

jiných médií. Že bych si dolistovávala něco v analogový podobě novin nebo časopisu, to se stane opravdu minimálně. Ani bych si nevzpomněla na konkrétní případ. Spíš opravdu všechno v internetových verzích nebo přes Newton Media Search. Takže z toho se vychází. Jako někdy ty články jsou opravdu dobrý, někdy to představuje velký přínos pro to, aby člověk byl ten rozhovor schopen vést. Všechno to strašně záleží na tom, kolik je na to času. Protože říkám, tím, že většinou vycházíme z denní agendy, a že reagujeme na aktuální události, tak většinou toho času není moc a člověk se obrací úplně k těm nejzákladnějším zdrojům, kde jsou přehledně zobrazeny ty fakta.

T: Řádově kolik máte času? Já nemám představu.

TK: To se strašně pohybuje. Je to od minut po půl den. S tím, že i když je tam ten půl den, tak se tahem půl den nepřipravujete, že byste nespala. Ale tak stalo se mi. Byly třeba rozhovory, který jsem považovala za důležitý. Věděla jsem, že ten host je do nějaký míry prestižní a ležela sem v přípravě do dvou hodin do rána a snažila jsem se načerpat těch informací co nejvíc. Nebo bylo nějaký speciální vysílání, kde jsem věděla, že bohužel z různých kapacitních a organizačních důvodů bude převážně na mně, že tam bude sice napsáno politolog a bude tam napsáno odborník na mezinárodní vztahy, ale to abych s nimi naplnila dvě hodiny vysílání už bude jenom na mně. A já si musím vymyslet dostatečný množství okruhu otázek, dostatečný množství podtémat tak, abych ten čas, když bude nejhůř, opravdu celý zaplnila. Což je hodně nekomfortní situace, ale nastává. A příprava tomu musí odpovídat. Pak jsou situace, kdy to nevíte a kdy stejně musíte ten čas naplnit a to už potom hodně záleží na kvalitě toho hosta. Jsou lidi, kteří dokážou poutavě a dobře mluvit dlouho a pak jsou lidi, kteří vám odpovídají dvěma, třemi větami. To už je potom velkej boj.

T: Na přípravu navazuje samotný rozhovor s hostem. Jak se pro Vás liší telefonní a osobní rozhovor?

TK: Samozřejmě asi všichni preferují osobní rozhovor, když jim člověk sedí fyzicky ve studiu. Už je to jen kvůli neverbální komunikaci. To si člověk neuvědomí až do chvíle, kdy ty rozhovory takhle nevede. Jak moc vám chybí zpětná vazba toho, že ten člověk na vás kouká a nějak na vás reaguje. Ať už třeba jenom přikývnutím hlavy nebo čímkoliv, že vnímáte to, že si rozumíte. Takže rozhodně preferuju rozhovory ve chvíli, kdy ten host je přítomen ve studiu. Ale my jich zase z logiky věci vedeme velkou část právě po telefonu. Úplně nejhorší jsou rozhovory, kdy je host sice pro diváka vizuálně přítomen, protože ho ukazují na obraze ale zároveň tam je zpoždění, o kterým divák neví. Logicky potom nastávají situace, kdy tomu hostovi zdánlivě skáčete do řeči, i když to tak v reálu není. Nebo on vám odpovídá ještě do položený otázky a vznikají takový časový posuny, který jsou daný vyloženě technicky. Nejsou daný tím, že byste si vzájemně nerozuměli. Ale ten divák to nepozná. Takže to taky není úplně příjemný. Stav ideál je ten, když je host ve studiu. Ze všech možných důvodů.

T: V jakém jsou poměru telefonní versus osobní rozhovory?

TK: Myslím, že v našem vysílání se to dá dost těžko říct. Hodně to osciluje, ale tipla bych, že tak dvě třetiny telefonátů na třetinu hostů. A to ještě v tom lepším případě.

T: Když jde o osobní rozhovor, potkáte se s hostem před vysíláním nebo až přímo ve studiu?

TK: Skoro nikdy, skoro nikdy. Jenom když je to vyloženě někdo koho mám potřebu a chuť pozdravit a mám na to čas. Opět, hlavně. To znamená, reálně to musí být jen ve chvíli, kdy je to předtím než nastupuju do studia nebo je tam nějaký dlouhý stříhák nebo nějaká dlouhá pauza, což se stává fakt minimálně. Pak mám tu příležitost opustit studio a jít se s ním bavit. Ale jinak se to nestane skoro nikdy. Občas, když tam ten čas je, tak se ráda za hostem stavím. Je to třeba host typu politickýho analytika nebo odborníka na mezinárodní vztahy, tak si s ním třeba jen upřesnit, o čem bude řeč. Pobavit se s ním, abychom třeba vymysleli nějaký zajímavý námět, který mě nenapadl. Dost často chtějí otázky předem, to znamená, že nějaká takováhle interakce proběhne už s předstihem nebo okruh jiné otázky, protože to se málokdy dodrží přesně to co jim případně v těch otázkách pošlu, ale jako takováhle nějaká interakce před tím rozhovorem může proběhnout, ale přiznám se, že to někdy ani cíleně nedělám, i když by to šlo, že bych tam tu konzultaci mohla udělat, protože dost často se pak stane, že ten host vám to mnohem líp zodpoví nebo se mnohem líp s vámi pobaví v té neformální rovině a pak ve chvíli, kdy sedí v tom studiu, tak už tak nějak má v hlavě pochybnost, co už vlastně říkal nebo neříkal, protože ten stres působí samozřejmě nejenom na nás, ale působí i na ty hosty, takže mám tu zkušenost, že je lepší někdy s nimi ty věci neprobrat předem, protože pak je ta odpověď taková přirozenější, spontánnější a to mám úplně stejnou zkušenost ve chvíli, kdy jsem ještě dělala rozhovory jako redaktorka. Největší nebezpečí bylo, začít se s těmi lidmi bavit předtím, než se zapnula kamera. Pokud to nemělo jiný smysl v tom smyslu, že to byl nějaký rozhovor off record (*mimo záznam – pozn. autorky*).

T: Máte připravené okruhy, ale improvizujete v průběhu rozhovoru a reagujete na odpovědi hosta?

TK: Většinou ano. V ideálním případě ano.

T: Snažíte se využít přípravu, kterou máte, abyste kladla dobré otázky?

TK: Píšu si poznámky občas. Když máte čas o tom rozhovoru přemýšlet předem. Například když vím, že tam budu mít Jiřího Hynka k soudní kauze Davida Ratha, tak se snažím si promyslet, co jsou ty základní věci, které by měly zaznít. Ať už o co jde, nebo kdo tam je zapojen, případně jaký to má význam. Prostě základní okruh věcí, který je důležitý zmínit a pak kolem nich ten rozhovor vést. Pokud je zásadní zjištění, které jsem nemohla předtím vědět, tak se toho člověk chytí. A pak se třeba rozhodnu, že dva z šesti okruhů vůbec nemá smysl rozebírat. Protože ta nová informace je natolik zajímavá, že je lepší rozhovor vést okolo ní. Dost často se ukazuje, že určitá míra improvizace je ku prospěchu věci. Ve chvíli kdyby člověk otrocky si připravil otázky jedna dva tři čtyři pět šest v daném pořadí a otrocky je položil, tak to nemusí nikam vést a jenom se tím dostane do křeče. Najednou třeba moderátor zjistí, že mu respondent v odpovědi na otázku jedna odpověděl i na otázku čtyři a pět. V tu chvíli kdyby se těch otázek držel tak vypadá za pitomce.

T: Jak s hosty pracujete, když se stane, že jsou nervózní, málo mluví? Snažíte se je uvolnit?

TK: Stává se to a zase je obrovský rozdíl, když máte toho hosta ve studiu. Pokud je ve studiu tak se s tím dá pracovat. Můžete se usmát, povzbudíte ho, nebo se snažíte mu pomáhat. Pokud je to pamětník, starší člověk nebo jenom nervózní odborník, tak se určitě snažíte mu pomoci. Často se ten člověk přizná k nervozitě už při příchodu, takže se snažím třeba i o nějaký vtíp. Zlehčit situaci, aby se tolik nebál. Většinou to zabere a ti hosté se uvolní a přestanou být z toho studia tak nervózní. Proto

často je i pro ně lepší vést ten rozhovor po telefonu. Většinou ta nervozita pramení z fyzické přítomnosti ve studiu. Takže nějak se s tím pracovat dá. Ale stává se i to o čem mluvíte vy, že host je tak nervózní, že ze sebe dostane větu nebo dvě a pak mlčí. A pak se stává, že i velice zkušený a poctivě připravený moderátor vystřílí všechny otázky v tak krátkém čase, že pak není kam pokračovat. V tomhle je fenomenální rozhovor Františka Lutonského z roku 2007 s tehdejší vítězkou Elite model look. To byl přesně ten příklad. Byla to patnácti nebo šestnáctiletá holka, která tehdy asi neměla světu co říct. A přestože se na to František opravdu důsledně připravil, tak to nešlo asi zvládnout o moc lépe. Protože to bylo dané charakterem respondenta. Historicky známe i situace, kdy byl host totálně opilý. S tím se taky nedá pracovat. Tím to má Interview ČT24 trochu složitější. My to máme jednodušší, protože můžeme vždycky ukončit rozhovor dřív a přejít k dalšímu tématu.

T: Jsou témata, ve kterých se necítíte dobře? Máte pocit, že jim nerozumíte?

TK: Jak jsem říkala, nemám ráda, když jsou předpřipravená témata, o kterých se dozvím na poslední chvíli. Především z oblasti vědy a ekonomiky. Samozřejmě když se bavíme například o cenách ropy, tak tam není o čem přemýšlet. Ale pokud jde o odbornější rozhovor a já nemám čas si to projít předem, tak to nemám ráda. Pak se musím tvářit, že tomu rozumím, i když to tak není. Pokud tam nemám čas na přípravu, tak radši už v té otázce přiznám, že jsem laik. Je mi to příjemnější, než když to podle otázky vypadá, že se v té problematice pohybuji. Pak prodávám poctivou přípravu někoho jiného, i když o tom vlastně nic nevím.

T: Pokud jde o improvizaci, jak se dá vypořádat s technickými výpadky? Máte domluveného hosta a ten vypadne, nebo vám někdo točí špatně čtecím.

TK: My si točíme čtecím sami. Ale stává se, že čtecí vypadne nebo nefunguje dobře. Před čtrnácti dny se dělo notoricky to, že se čtecí neaktualizovalo. To znamená, že redaktoři změnili nějaký text v bodovém scénáři, ale na čtecím se to nezměnilo. Tak ho restartovali dvakrát během zpráv ve dvanáct, čili tam nebylo. Člověk četl ty texty z papíru, případně z počítače. Já se snažím mít to vždycky tak, že mám přehled o tom, na které položce v bodovém scénáři jsem. Fyzicky si to posouvám tak, abych viděla rozkliknutý text konkrétního příspěvku. Takže bych ho mohla kdykoliv přečíst, když to čtecí vypadne. Nebo to mít aspoň na papírech před sebou, že si poctivě odkládám stranou ty vytištěné papíry.

T: Máte teda notebook i papíry?

TK: Máme notebooky i papíry, ale bohužel zase to vysílání je živý, to znamená, že dost často tam ty papíry nejsou nebo jsou tam některý navíc. V tom notebooku je to teoreticky spolehlivější, ale taky se stane, že se v notebooku ani nevědí, který telefonát se jim nepodařilo vytočit. Tohle mi říká režisér do ucha, takže člověk reaguje na to, co slyší. Někdy když mám kapacitu, tak se to snažím domýšlet. Takže když vidím, že mám na čtecím studio k telefonátu, kterej mi ale řekli, že nebude, tak ho nepřečtu. A přetočím si to čtecí až na další příspěvek, aby to diváka nemátlo. Nebo když vidím, že je tam nějaká zpráva omylem dvakrát, tak jí taky nebudu tupě číst. Ale přeskočím to nebo to nějak upravím, aby to dávalo divákovi smysl.

T: Měla jste někdy takový výpadek, že byste byla rozhozená a úplně situaci nezvládla?

TK: Měla, určitě, mockrát. Respektive několikrát určitě jo. Že by se to dalo charakterizovat tak, že jsem tu situaci úplně nezvládla, to snad ne. Ale bylo poznat, že se něco děje. Hnedka úplně první vysílání, první moderace, kterou jsem zažila, tak byla tohohle charakteru. Na začátku se měl rozjet příspěvek, během kterého se měli usadit hosti na dvanáctiminutovou debatu. Tehdy se ten příspěvek zasekl v části, kdy už se rozjel a pak se zasekl. V tu chvíli jsem poprvé v životě seděla v moderátorské židli a pamatuju si jenom ty oči, který třeštily kus před hlavou. A já se zmateně rozhlížela po studiu a snažila jsem se ty hosty aspoň vyzvat pohledem, aby se usadili, abych měla s kým hovořit. Nějak jsme se tam s tou situací popasovali. Ve výsledku asi dobře, protože mě za to všichni chválili. Ale chválili mě s ohledem na to, že jsem seděla poprvé v životě ve studiu a stalo se tohle.

T: Netušíte, kdy to bylo?

TK: Jo, to se určitě podaří dohledat. Bylo to v roce 2014. Bylo to někdy v dubnu a bylo to speciální vysílání, speciální hodinový blok k něčemu spjatému s kauzou Davida Ratha. Myslím, že to mohlo být rok od podání obžaloby nebo od zahájení soudu. Asi od podání obžaloby. Na to téma se dělalo to vysílání, kde mi dali příležitost vyzkoušet si tu práci. Všechno ostatní už proběhlo dobře, ale ten začátek byl strašnej. To byla situace, kdy absolutně nemáte pod kontrolou, co se děje. Snažíte se to jen nějak ukočírovat, aby to neskončilo průšvihem směrem ven k divákům, což je to hlavní.

T: Jak pracujete s uvítacími a odhlašovacími frázemi? Každý si říká, co chce, nebo máte nějaký návod?

TK: Žádný návod neexistuje. Každý si v zásadě říká, co chce. Co má pocit, že tam patří. Někdy se do uvítací fráze dokáže člověk neuvěřitelným způsobem zamotat, když už právě přemýšlí o jiných věcech. To je taková dobrovolně povinná záležitost. Uvítat diváky, popřát jim pěkný den a případně říct kolik je hodin, co sledují za program, co bude následovat. To je něco, co tam zaznít může v nějakém rozsahu. Ten rozsah může být kratší i delší. Ale notoricky se stane, že ve chvíli, kdy se rozhodnete, že toho řeknete víc a budete avizovat další program, najednou zjistíte, že úplně přesně nevíte, co ten další program bude. Je tam spousta možností, jak se i v takových momentech znemožnit.

T: Takže radši kratší, na jistotu.

TK: Jak kdy. Někdy vás poprosí režie, aby to nemohlo mít aspoň dvacet, třicet vteřin. V tu chvíli se jim samozřejmě snažíte vyjít vstříc. Potřebují si třeba přehodit soupisky. Je tam spousta technických věcí, který oni potřebují vyřešit. A vy jim je vykrýváte tím, že mluvíte. Někdy se to podaří víc, někdy se to podaří míň. Se zkušeností se to zlepšuje. Víím, že na začátku jsem měla mnohem větší problémy s tím, že když jsem měla chvíli mluvit, tak to bylo za cenu opravdu velkých, velmi složitých formulací a někdy i nesmyslů.

T: Napadá vás ještě něco, co nemáte do vysílání předpřipravené, co si vytváříte sami?

TK: Mnohem radši nebo mnohem víc bych využívala toho, že jsme audiovizuální médium. Hlavně tu vizuální část. Úplně to nevychází z technických důvodů. Doufám, že to půjde nějak odstranit. Když mluvím o tom, že čerpám hodně z Twitteru, tak bych ráda mnohem častěji využívala toho, že by se

propojila obrazovka počítače, který mám do vysílání a mohla bych věci ukazovat. Právě příspěvky na Twitteru nebo zahraniční články, který jsou doprovázené zajímavými grafy. Nebo hlasování v Poslanecké sněmovně. Poslanecká sněmovna má poměrně slušně zpracovaný grafický zobrazení. Třeba hlasování jednotlivých poslanců. Když jsem to posledně využívala, tak jsem to tam otrocky četla z obrazovky počítače. Byla bych ráda, kdyby bylo možné snáz to propojit do vysílání. Abych to mohla ukázat. Abychom mohli víc pracovat s tím, že jsme televize, a můžeme věci ukazovat. Ale to jsou věci, který se snad podaří výhledově technicky vycytat.

T: To by pro Vás bylo možné zlepšení do budoucna, které byste ocenila?

TK: Jo, určitě. Kromě těch zlepšení, kterých se člověk může snažit dosáhnout na sobě, tak tohle by byla ta technická věc. Plus třeba to tlačítko pro komunikaci s editory, která by tomu vysílání taky mohla pomoci.

T: Dobře, takhle mi to stačí. Moc děkuji za rozhovor a hezký zbytek večera.

Příloha č. 3: Přepis hloubkového rozhovoru s Tomášem Drahoňovským

T: Kdy jste se rozhodl pro kariéru novináře, měl jste jasno už od začátku?

TD: To už je dlouho, víceméně tak od 7. třídy jsem věděl, že mi nic jiného pořádně nejde, než mluvit, psát, tak žurnalistika byla jasná volba. Přičemž vlastně už na gymplu, když mi bylo nějakých 16, tak jsem si řekl, že si zkusím psát do Deníku Jablonecka. Já jsem původně, z Jablonce, tam jsem začal brigádničit a postupem času přes moje studium na FSV, přes angažmá v Českém rozhlase, v Lidovkách, v televizi Prima strašně dlouho, teďka v ČT, jsem se dostal vlastně až sem.

T: Studoval jste Žurnalistiku na FSV UK. Máte pocit, že Vám škola něco dala?

TD: Moc ne, spíš kontakty, než že bych se mohl chvástat teoretickou znalostí toho, jak se vede rozhovor. Já jsem spíš pocitovej typ moderátora, než že bych stavěl na nějakým teoretickým gros. Takže do budoucna bych se asi rozhodoval jinak, z toho taky plyne, že magisterský studium už jsem dělal jinde – mám vystudovaný i mezinárodní vztahy a evropský studia. Spíš než žurnalistiku, a vlastně pokud bych z toho měla být nějaká rada jako výsledek, tak bych všem doporučoval, aby se mladí novináři soustředili spíš na jiný obory než čistě na novinářinu. Viz americký prostředí – tam když vidíte špičkový moderátory, tak to jsou většinou bývalí právníci, bývalí státní zástupci, bývalí ekonomové velkých firem, což je daleko účelnější vzdělání než se šrotit třeba na FSV, nebo kdekoliv jinde, jak vypadá feature, jak vypadá zpráva, historii vydavatelství v Praze a podobně.

T: Mohl byste porovnat zkušenosti z různých médií, ve kterých jste působil? Jaké jste postřehl rozdíly mezi veřejnoprávní a soukromou televizí?

TD: Já hlavně předtím, než jsem pracoval na Primě, tak jsem byl strašně mladej. Já tam začal pracovat, když mi bylo 21, což už je nějaký čas. A začal jsem tam pracovat ve svém vysněném oboru, jako parlamentní zpravodaj. Jako novinář, který se zabývá domácí politikou, což byla pro mě hlavní škola, která vyústila v to, co dělám teď. Když si porovnáte třeba množství živých vstupů, které dělají političtí redaktoři a který dělají ty ostatní, pokud nejde o ty tzv. hyeny, který vyjížděj k nehodám a podobně, tak vám z toho vyjde, že většinu těch živých vstupů, živých vysílání udělají političtí zpravodajové. Což bylo vlastně asi i výsledek toho, že jsem na Primě začal moderovat hlavní zprávy, podle blahý paměti v roce 2010. Z toho pak vyústila moje další kariéra. Takže pokud bych měl porovnávat angažmá v rozhlase, v Lidovkách, v tištěném médiu, v televizi, tak to nemůžu porovnat plnohodnotně. Protože pravou full-time žurnalistiku, která měla nějakou váhu, jsem začal dělat až v televizi Prima. Předtím jsem byl žurnalista bez specializace – člověk psal takový ty jedňáky, počasí, občas si něco přinesl sám. Pár svých témat jsem měl, ale že bych se cítil povolanej hodnotit a srovnávat, tak to v žádném případě. No a srovnání soukromé a veřejnoprávní televize. Největší rozdíl je ve filtrování témat, ve zpracovávání témat. Jednak i v tlacích, který se nějakým způsobem projevují na novinářské práci. Tlak majitele, který má za to, že by bylo potřeba udělat nějakou reportáž s konkrétním člověkem. Občas se to bohužel projevuje i v politických názorech majitele stanice, což v blahý paměti na Primě bylo poměrně dost markantní. To bylo v roce 2013, kdy byly prezidentské volby, první přímá volba. Tehdy měl majitel poměrně jasnou představu o tom, kdo by měl vyhrát a jak by se mu v tom mělo pomoci. To se naštěstí v televizi veřejné služby neděje.

T: Co se týče médií veřejné služby, vidíte v tom „poslání“?

TD: Svým způsobem jo. Já jsem to nikdy nebral jako poslání, pracovat v médiích veřejné služby, spíš to bylo něco jako profesní sen, protože já vlastně už když jsem na Primě začínal, tak jsem koukal tehdy na moderátory Studia ČT24 shodou okolností a říkal jsem si, to jsou vlastně ti největší střelci, kteří v televizní žurnalistice můžou být. A i tehdy se říkalo, že to vlastně je skoro to nejvíc, co moderátor může dosáhnout, že je to strašně náročná práce, strašně náročná na vědomosti, na připravenost, na pohotovost a tak dále, a zároveň je to taková strašná otročina, co se týče času, protože člověk sedí ve studiu uzavřený mezi čtyřma tmavýma stěnami celý den. Takže tehdy jsem si říkal, že by bylo fajn něco takového někdy dělat. Vlastně jsem o tom snil, že to bude taková moje profesní meta, které jsem nakonec dosáhl, ale to je až samotný konec příběhu. Ale čím dýl jsem pracoval ve veřejnoprávní televizi, tak tím víc mě docházelo, že to poslání je, i když se to na první pohled takhle nemusí jevit.

T: Vy jste v České televizi od roku 2014, pokud se nepletu.

TD: Přesně tak, čtvrtý rok jsem tady teď. A za ty čtyři roky... Byla to etapa, která vejde do učebnic jako etapa, kdy byl na televizi vyvíjen extrémní politický tlak, a zároveň taky z druhé strany, z pohledu komerčních médií, se člověk nemůže ubránit pocitu, že žurnalistika na tomhle typu televizních stanic šla za ty roky neuvěřitelně dolů. Protože když jsem já začínal na Primě, což byl rok 2006, tak tehdy jezdili do terénu třeba i lidi, kteří posléze dostali práci jinde na významných pozicích. Mě zaučovala na Primě Helena Šulcová, toho času moderátorka v Českém rozhlase. Na Nově pracoval Kamil Houska, toho času ředitel zpravodajství Novy, to nebyly vůbec malý jména. Teďka by asi student žurnalistiky nedokázal jmenovat novináře z TV Prima, z TV Nova. Někoho, koho si váží a o kom ví, že svoje řemeslo dělá dobře. Já bych to nedokázal. Kdysi tam byla jména, třeba když se řekne Pavel Dumbrovský a vidíte šedivý knír, tak víte, o koho jde. To byl dlouholetý seniorní redaktor TV Nova. V komerčních televizích se v tuhle chvíli začala dělat spíš show než novinařina. Vidíme to třeba i na tvářích moderátorů, kteří tam defilují, začalo to de facto i tím, proč i já jsem odešel pak následně z Primy, že začal moderovat hlavní zprávy Roman Šebrle – rekordman v desetiboji, kterému jde házet oštěpem a skákat do dálky, což mě třeba nejde... Je to daný výběrem tváří, že sledovanost u nich nezávisí na kvalitě zpravodajství, zjistili to za velmi krátkou dobu a majitelé stanic se podle toho chovají. Takže abych se vrátil úplně na začátek k tomu poslání. Je to poslání dle zákona, ale člověk vidí čím dál víc, že je to poslání tak trochu i z nutnosti, protože to nikdo jiný neudělá. Kvalitní televizní novinařinu tady v tuhle chvíli, v takovém rozsahu jako Česká televize, nedělá žádná jiná celoplošná stanice. Pokud pomineme třeba TV Seznam, která je ale v plenkách. Budeme asi spíš zvědaví, jak to dopadne, než abychom ji teď mohli s námi poměřovat.

T: Měl jste tehdy nějaký vzor, případně máte nějaký teď?

TD: Samozřejmě. Můj vzor je de facto každej, kdo je lepší než já, a těch lidí je strašně moc samozřejmě, takže nebudu jmenovat jedno jméno. V ČR bych se moc neohlížel po konkrétním vzoru. Ale snažím se sledovat všechny svoje kolegy a říkat si, i v ČR, co dělají jinak, co dělají líp než já. Z čeho se poučit, byť by to bylo slovo, byť by to byl obrat, byť by to byla vědomost, kterou já nemám. Jsem takovej typ člověka, co má celej život takovou strašidelnou tendenci být pořád lepší. A nejlíp samozřejmě úplně nejlepší. Z toho pak plyne to, jak vnímám já ostatní moderátory.

T: Co by měl mít podle Vás kvalitní moderátor za vlastnosti?

TD: Musí být hrozně chladnokrevnej. Pokud chce někdo moderovat na té nejvyšší úrovni, tak ho nesmí vykolejit vůbec nic. Mně se včera třeba stalo, že jsem polil předsedu KSČM vodou ve studiu, a i vlastně takovouhle situaci musí člověk zvládnout s humorem a musí jí zvládnout s chladnou hlavou, jinak je z toho strašnej průšvih. Musí mít taky takovou tu zvláštní vlastnost být schopnej se efektivně, rychle dopracovat k co nejdokonalejší přípravě. Musí umět hospodařit s časem a musí umět být schopnej v krátkým čase vstřebat extrémní množství znalostí a dat. Potom samozřejmě takový ty klasický moderátorský vlastnosti, jako že by měl umět mluvit a měl by umět nějakým způsobem vystupovat, což je taková efemérní kategorie a taky se to dá natrénovat, ale ty první dvě věci, který jsem řekl, jsou daleko důležitější. A teprve časem přijde taková asi možná nejcennější schopnost, dokázat se vypořádat s každou situací tím, že člověk dělá svoji práci, tím, že mluví, tím, že něco popisuje, tím, že se na něco ptá, což se hodí mimochodem během formátu, kterej donedávna vlastně taky nebyl moc obvyklej, a to jsou několikahodinový mimořádný vysílání. To se teprve v posledních dvou letech tady stalo takovým standardem, že to jak jsem říkal, jak se kdysi říkalo: „No jo, ti moderátoři kontinuálního zpravodajství, to jsou machři, ty jsou ve studiu za den čtyři hodiny, to je strašně dlouho, a musej zvládnout třeba deset témat, no to je hrozně moc!“ Jenomže teďka už to dávno není pravda. Je rok 2018 a ČT má za sebou speciální vysílání, který trvalo dvanáct hodin, nebo i víc, pokud je to kontinuální událost, teď mám na mysli třeba referendum o brexitu, nebo americké volby, které jsem měl tu čest moderovat s Davidem Borkem tehdy na střídačku. A jeli jsme celou noc ve dvouhodinových blocích a trvalo to dohromady, jak jsem říkal, půl dne. A v tuhle chvíli se projeví všechny takový ty zdánlivě banální řemeslný věci, který by měl člověk umět. V okamžiku, kdy se mu po dvanácti hodinách začnou klepat kolena, motat hlava, tak i v takovém okamžiku musí být připravenej odvést kvalitní rozhovor na úrovni s nějakým penzem vědomostí, tak to je to mistrovství.

T: Tam je hlavně problém, že můžete mít obsáhlou přípravu o politických souvislostech, ale neznáte výsledek. Takže musíte improvizovat a zaplňovat čas, dokud nebudete vědět další informaci.

TD: Přesně tak. To je právě otázka, jak by měla vypadat moderátorská příprava. Proto já o sobě rád tvrdím, že jsem spíš emocionální, ten freestylovej typ, než že bych si kreslil pavouka různých možností, odpovědí a argumentů. Myslím si, že nejlepší příprava je o tématu vědět zkrátka všechno. Pak váš nemůže nic zaskočit.

T: Je to vůbec možné, aby moderátor věděl všechno o všem?

TD: Aspoň něco o všem. Nikdo neví všechno o všem. To se dostáváme k další oblasti, která není kontinuální zpravodajství, ale vlastně z ní vychází, a to je večerní devadesátka. Tu já považuju svým způsobem za nejnáročnější pořad, který tady je. Vezměte si, že máte hodinu a půl. Ta hodina a půl nebo hodina patnáct je o jednom tématu a defilují vám tam hosti a každý o tom tématu ví něco. Vy o tom tématu musíte být schopná hovořit hodinu s každým hostem, takže nejlíp o tom vědět skutečně možný maximum. Je to zkrátka nutný. A zase se dostáváme k efektivitě nakládání s časem. Abych odvedl devadesátku, o který nic nevím, ku příkladu o dřevozpracujícím průmyslu v Rumunsku, tak musím být schopný se připravit během nějakých čtyř hodin. Pak už jsem si jistý, že to nebude ostuda. Ale jsou samozřejmě témata, jako je třeba domácí politika, kde mi stačí de facto hodinová příprava. Přečtu si, kdo tam je, kdo tam přijde, vím, co asi tak řekne. Přečtu si deset rozhovorů s těmi danými

lidmi a můžu víceméně jít. Protože domácí politikou se zabývám skoro 15 let, takže mám nějaký historický povědomí. Což je mimochodem další důležitá devíza moderátora, na kterou ne vždycky bývá myšleno. Měl by to být prostě zkušený novinář. Jenom novinář s dlouhodobou zkušeností je schopný odhalit díky svým znalostem třeba nepravdu v tom, co respondent říká. Nebo odhalit i nějakou zajímavou historickou souvislost, která pak může pomoci najít paralelu se současností.

T: Každý moderátor by si měl ideálně projít redaktorskou pozicí a vypracovat se na moderátora?

TD: Určitě. I v zahraničí, na Západě by vám řekli, že člověk, kterému ještě nebylo pětatřicet, jako já, nemá na tomhle místě co dělat. A měli by pravdu.

T: Tereza Kručinská mi říkala, že to nevnímá tak, že by se jako redaktorka vypracovala na moderátorku. Že to vnímá jako dvě odlišné věci. Jak to vidíte Vy?

TD: Je to určitě odlišná věc. Je spousta redaktorů, který by nemohli dělat moderátora, spousta moderátorů, jako třeba Roman Šebrle, který by nemohli dělat redaktora. To byl samozřejmě vtip, ale takových moderátorů je samozřejmě víc, který by reportáž nenapsali. Podle mě, je to taková synergie. V moderátorské branži je to velká výhoda. Vystupujete tam jako tabula rasa, která se musí všechno učit až v rozhovorech, který odvede jako moderátor. Tím pádem musí být nutně dva roky za šaška, než se to naučí. A záleží jen na trpělivosti vedení, jak dlouho mu to jsou ochotný tolerovat. Já osobně to na moderátorech poznám, když někdo ty zkušenosti nemá. A teď nemluvíme o České televizi, ale třeba o Českém rozhlase. Až já budu velký, tak chci být šéfredaktor Českého rozhlasu Plus, protože tam bych jim udělal neskutečný čoro. No nic. Takže je to znát, jsou to určitě dvě odlišné profese. Nemusí k sobě nutně vést, ale zároveň se můžou velmi vkusně a dobře doplňovat.

T: Na pozici redaktora získáte asi především přehled?

TD: Vezměte si, že já, nechci působit neskromně, moc se to nedělalo, že já teď v úloze moderátora jezdím na sjezdy politických stran, kde máme improvizovaný studio. Odtamtud odbavujeme kontinuální vysílání z daného sjezdu, protože je to důležitá politická událost. A chodí nám tam hosti a politologové, je tam kompletní kamerová výbava a tak dále. Teď si vezměte, že já tam jezdím de facto sám. Je tam teda člověk, který točí Události, protože to jsou dvě separátní redakce. Ale na posledním sjezdu ČSSD jsem tam pro čtyřadvacítku byl vlastně jenom já. Ověřil jsem si, že díky tomu, že dokážu díky svojí dlouhodobější zkušenosti odhadnout, kdo je ten hybatel věcí na sjezdu, tak jsem měl všechny informace jako první. My jsme byli první, kdo odpálil výsledky, kdo odpálil jména a tak dále. Což moderátorovi, který je zvyklý jenom sedět a vést rozhovory, třeba dobře, třeba skvěle, ale není zvyklý pracovat v terénu, tak se to podle mě nemůže povést. Jak říkám, nechci působit neskromně, ale v tu chvíli jsem na sebe byl pyšný. Byli tam speciální redaktori, kteří neměli nic jiného na práci, než shánět data jako první, aby to odeslali na web, do printu, řekli to v rozhlasu. Stejně to neměl nikdo dřív než my. Takže si myslím, že je to důkaz toho, že tyhle dvě profese se doplňují.

T: Co vás na práci moderátora nejvíc baví a naplňuje? V čem se naopak nevyžíváte?

TD: Kdybych si mohl vybrat, co dělat nebudu, tak že bych to nedělal? Asi nic. Já tu práci mám rád jako komplex. Protože nejde o jednu činnost, jako že bych si říkal: „To by bylo hezký se na to

nepřipravovat.“ To by bylo hezký, kdyby se mi to tam nalilo, ale zároveň i ta příprava vás vede k tomu, že obecně jste sečtější, víte o všech věcech, který k normálnímu člověku ani nedolehnu. Ta práce má tu permanentní výhodu, že se živíte tím, že si čtete. Vy si čtete o zajímavých věcech, pak o nich zasvěceně vyprávíte a ještě u toho můžete dobře vypadat. To je vlastně práce snů. Teď jsem to podal s velkou nadsázkou, ale je to pravda. Udělám takovou hyperbolu. Taková jako intelektuální rockstar. To je zpravodajský moderátor. Člověk asi musí mít určitý osobnostní založení, aby ho tohle přitahovalo. Já si myslím, že asi takový osobnostní založení mám.

T: Jak zvládáte stresové situace nebo negativní feedbacky, ať už od diváků, nebo od vedení?

TD: Musím zařukat, že od vedení negativních zpětných vazeb není moc. Ze strany diváků taky ne, i když se samozřejmě najdou a já se s nimi většinou vyrovnávám argumentací. Já se neštítím jít i do argumentačního souboje s člověkem, který přesně pseudoargumentuje těmi slovy „zaprodanci“ a „bakalovci“ a kdesi cosi. Známe to všichni. Byť to člověka na první dobrou zamrzí, uvažuje, co udělal špatně, tak vlastně jen v přímém rozhovoru s tím daným člověkem zjistí najednou, že ten dotyčný se jakoby podkope. Zjistíte, že je to hlupák a rázem vás to přestane tak tížit. Co se týče kvalifikovanější zpětné vazby, tak se snažím předcházet tomu, aby negativní nebyla. A pokud přijde, tak se s tím vyrovnávám hodně těžko, se přiznám. Na to není žádný fígl, jak se s tím vyrovnat, prostě to v sobě musíte zlomit, co nejrychleji, protože u každého veřejného vystupování, ať je to hudba, ať je to moderování, tanec ať je to cokoli i sport ostatně, tak ta psychika je základ. Pokud do studia před kameru nejdete s tím, že jste tam teď za toho střelce, za tu hvězdu s tím poměrně velkým sebevědomím, tak to v životě nemůžete dát.

T: Na druhou stranu dostáváte i pozitivní reakce.

TD: Právě! Je jich paradoxně většina. Myslím si, že zvlášť v týchle vypjatý, politicky rozštěpený době diváci hodně oceňují, když moderátor není ideologický. Když je schopný vnímat argumenty protistrany, což taky řada lidí schopná není, a když zkrátka píská rovinu. Což si myslím, že je přesně ta úloha veřejnoprávních médií, která by měla v téhle době fungovat nejlíp.

T: S jakými složkami na velině spolupracuje?

TD: Je tam vedoucí vysílání, který má na starosti, aby to nějak koherentně do sebe zapadalo. Je tam editor, studiový řečník, editor ČT24, který se stará o obsah, co by mělo být za téma a o čem by se mělo mluvit v delších rozhovorech. A pak tam jsou dva zpravodajští editoři, který skládají krátký, úderný zpravodajský relace, který vyplňují čas mezi těmi většími rozhovory. V neposlední řadě je důležitý tým, který ty hosty zve. Nevím, jak to dělají ostatní moderátoři, nebavíme se o tom běžně, ale já osobně si rád řeknu něco k tomu, kdo by měl vystoupit nebo by naopak být vidět neměl, protože se třeba neosvědčil v minulosti, že o tom moc neví. Takže to je taky nepominutelná složka vysílání.

T: Když sám navrhujete hosty do vysílání, vychází Vám vstříc?

TD: Většinou jo, někdy za to jsou i rádi, že tam přijde čerstvější nápad. Já jak se snažím připravovat kontinuálně a číst úplně všechno, co o všem vychází, tak čas od času narazím na zajímavou personu, o který si řeknu: „A to by bylo dobrý, kdyby si s ní šlo promluvit!“ Takže do toho pravidelného provozu, který může být i někdy trochu schematický, může se zdát, že jsou tam už některý hosti moc často,

když se donese nějaký osvěžující prvek, nový člověk, který se pak ještě ukáže jako dobrý mluvič, tak je to prima.

T: Jak dlouho předem se dozvídáte o pozvaných hostech a o struktuře vysílání, abyste si mohl udělat přípravu?

TD: U kontinuálního vysílání je to večer předem. Třeba kolem pátý hodiny večerní mi přijde seznam témat, který editor naplánoval plus k tomu nějaký elementární rešerše z ARPY (*Redakce plánování a analýz – pozn. autorky*), který někdy využívám, někdy ne. Přiznám se, že v okamžiku, když je zahraniční téma, tak se po českých rešerších moc neohlížím a spíš se snažím čerpat z těch primárních zdrojů nebo ne z těch primárních zdrojů přímo, jako ten respondent, ale z těch sekundárních zdrojů v nativním jazyce pokud jím aspoň částečně vládnu. Dneska jsem neměl ani minutu čas. Takže hodně témat jsou pak freestyle. Jsou kolegové, který si to píšou celý, včetně otázek na respondenta. Píší si to i do Octopu (*redakční systém – pozn. autorky*), aby to viděli na čtecím.

T: To je třeba kdo?

TD: Třeba Bára Kroužková. Ta si to připravuje fakt systematicky. Ale i Roman Fojta. Já vlastně nejsem připravovací typ, spíš si o tom něco přečtu. Někdy fráze si poznamenám, třeba citace nebo důležitý poznatky z tisku. Od těch potom odvíjím dialog s hostem, než abych se ho ptal: „Co si myslíte o tom, že dnes kancléřka Merkelová...?“ Nemám to moc rád, vypadá to strojeně.

T: Dneska zrovna vybuchla kralupská chemička, takže budete mít asi mimořádné vysílání.

TD: Aha, no paráda, já vůbec nevím, co se děje. Tak to se ruší všechno, to bude zajímavý.

T: Vše se podřizuje aktuálnímu tématu?

TD: Jasně, veškerý přípravy končí. Já jsem to ani nevěděl, já jsem byl půlhodinu v metru. Když jsem lezl do metra, tak jsem si psal s editorkou, že je všechno v pohodě. Tak to bude legranda. Tak to půjdeme teď na velín a vy tam můžete nasávat atmosféru.

T: Vaše přípravy se odsouvají na vedlejší kolej?

TD: Ne na vedlejší kolej, ale rovnou do koše. V okamžiku, kdy je v Česku šest mrtvých, tak to už je velká věc. Kdyby to bylo v Rusku, tak to je jako zlomená noha v Ústí. No a pokud jde o ty zprávy, který se fakt jako čtou. Normální zpravodajská relace. Tak tam si vlastně nepřipravuju nic. A pokud se mi něco nezdá, tak to neodchytávám předtím, ale za běhu.

T: Protože Vám to tak vyhovuje nebo nemáte čas?

TD: Čas mám, ale raději ho věnuju rozhovorům, kde se může stát něco vážnějšího. Ty zprávy podléhají několikastupňové kontrole. Ty rozhovory jsou jenom na mně.

T: Jak dlouho se připravujete na rozhovory s hosty? Čerpáte ze zahraničních zdrojů, ze sociálních

sítí?

TD: Jak u kterýho tématu. To je úplně rozdílný. Já se na domácí politiku s komentátory nepřipravuju vůbec. V okamžiku kdy vím, že máme argumentovat aktuální domácí politiku, tak to беру jako pokec mezi dvěma lidma, který to baví. A mám pocit, že takhle ty rozhovory vypadají úplně nejlíp, než ten markýrovaný rozhovor typu: „Co si o tom myslíte? Jak velký je to problém?“ To je strašná otázka. V Českém rozhlase jsem to nedávno slyšel. „V Sýrii čím dál víc umírají civilisté, jak velký je to problém?“ No tak jak velký je to asi problém, proboha?

T: Takže je nejdůležitější částí rozhovor? Zprávám se téměř nevěnujete?

TD: Zprávám ne, protože to ani z principu věci nejde. Pokud bych měl čas a chuť, tak jsem schopný si přečíst zprávy v deset a zprávy ve dvanáct, s trochu fantazie i zprávy v šestnáct, protože to jsou delší zprávy a přichází po nějaký pauze. Buď když přicházím do práce, nebo když mám po dvouhodinové, která je mezi dvěma sekvencemi vysílání. Takže ty bych si asi mohl stihnout přečíst, ale ten zbytek, tři čtvrtiny vysílání, tam přichází neplánovaně a „jenom“ po kontrole editorů.

T: To jsou zprávy, které píše směna, Redakce denního zpravodajství?

TD: Přesně tak. To píšou lidi z RDZ. Člověk si to může předtím přečíst, ale většinou během vysílání na to není úplně moc čas. Jak jsem říkal, na některý rozhovory se připravuji i během vysílání, protože tam hosti přiskakují během samotného Studia ČT24 bez jakýkoli přípravy předem. Vkládám se do rukou týmu ČT24. Když člověk takhle čte, tak musí jakoby načítat. Tři řádky předem už víte, co budete říkat, ale čtete to až ve studiu. Z toho pramení korekce, který já někdy dělám. Ať už to jsou slovíčka, aby to působilo přirozeněji nebo formulace, který já nenávidím. Tady je úzus říkat policisti, komunisti, což bych se zbláznil, vypustit to skrz zuby. Říkám normálně komunisté a policisté, jak by se to asi mělo. To jsou takový drobný korektury. Zároveň jsem schopný někdy za pochodu odchytil faktický chyby. Když jsem si jistý, že to tak je.

T: Nestává se Vám, že když čtete na čtecím zařízení řádky dopředu, mozek Vám to nepobere a přeřeknete se? To jste se naučil zvládat?

TD: Nouze naučila Dalibora housky (*smích*). Je to tak.

T: Kolegové zmiňovali problém s tím, že musíte ze studia komunikovat s editory přes režii.

TD: To je taková technikálie. Ono víceméně není potřeba, abych s nimi komunikoval. Ono to víceméně není potřeba, abych s nimi komunikoval. Když si sáhnu do svědomí, tak je to pro ně i trochu nežádoucí, abych já jim kecal do toho, co dělají. Oni se taky potřebují maximálně soustředit, plnit relaci online nějakým obsahem, nějakým masem. Aby jim do toho ještě nějaký chytrák ze studia kecal, tak to je špatně. Já svým způsobem chápu, proč je ta komunikace jednostranná. Oni mi můžou říct, ať tohle udělám, tohle nedělám a já jim nemůžu vzdorovat, což dává smysl.

T: Pak přijdete do studia, upravíte si stolek, potvrdíte režii, že všechno funguje, pak teda ty zprávy.

TD: Na to existuje must, že se začíná do téhle kamery, pokračuje do druhé. Jeden typ studií používá ještě doplňující plazmu, která je na boku. Ty jdou zase do jiné kamery. To jsou takové formality. Nejsem si jistý, na kolik to má souvislost s obsahem, že by bylo potřeba se na to zaměřovat. To je takový řemeslo. Dvojka, trojka, čtyřka, koukej, koukej, koukej. To je úplně zvlášť.

T: Při pozorování vysílání jsem si všimla, že hodně improvizujete, působíte velmi přirozeně. Jak pracujete s přihláškami a odhláškami?

TD: Je úplně na mě, co řeknu. Samozřejmě nesmím říkat blbosti. Já se snažím i neopakovat, ale tomu se člověk nemůže vyhnout. Když to dělá nějaký čas, tak má svoje oblíbené fráze, o kterých si myslí, že jsou dobré a pak zjistí, že je říká celý den a vlastně to tak vůbec není. Takže se snažím vymýšlet i nějaké inovace, ale zároveň taky improvizace odsud posud. Kdyby měla vést k tomu, že se spleteme, splete se nějaký datum, číslo, tak je to samozřejmě kontraproduktivní a to jsou věci, kterých se snažím držet i v textu a spíš se snažím variovat takovou tu kaši kolem nich, aby to působilo přirozeně. Jak už asi sama dobře víte, když člověk čte nějaký text, tak pokud to není fakt sakra profík, tak je vždy vidět, že ho čte. Je vlastně lepší ho mít jen jako takový vodítko a říkat si to svými slovy. To myslím, že to byl Pavel Zuna, který říkal, že čtecí zařízení to je vlastně jenom pomůcka.

T: Jak zvládáte improvizaci v situacích, kdy je porucha, například vypadne čtecí nebo vypíná kamera?

TD: Máte vždycky v hlavě schéma, co se dá použít. Ve zpravodajství toho není moc. Musíte zkrátka operovat s tím, co máte v hlavě, nikdo jiný vám nepomůže.

T: Máte u sebe materiály, o které se můžete opřít?

TD: Na papírech máme studia, ale protože se to v čase mění, i ty studia některý vypadnou, některý naopak přijdou. Tím pádem člověk nikdy úplně neví, jestli to, co má v ruce, jestli je to úplně relevantní. V okamžiku, kdy zmizí čtecí, tak je lepší prostě blábolit o něčem. Sledujete ČT24, co budeme dělat za malou chvíli, co už jsme dělali, čemu jsme se už věnovali, k tomu nějaký kontext možná ještě, když teda víte, a takhle prostě blábolíte, dokud se to nezpraví.

T: Takže čekáte, až se nahodí. Není to tak, že byste začal číst z papíru?

TD: Pokud vím, co má přijít, tak klidně. Pokud to čtecí vypadne uprostřed úvodního studia ke zprávě, tak samozřejmě. Určitě hnedka papír. Je dobrý, když víte, kde v té hromadě papírů jste. Pro jistotu to máte i před sebou v počítači, takže ten text můžete kdykoliv najít. Ale když vypadne čtecí během mimořádného vysílání, což když je teda echt mimořádný vysílání, že se opravdu odehraje velký teroristický útok, tak se to jede kompletně bez přípravy. Tam žádné texty nejsou, tam prostě jen sedíte a čekáte, koho vám přivedou na rozhovor. „Spojujeme tě s velitelem hasičů.“ Na čteče naskočí jméno, třeba Karel Novotný, velitel hasičů Středočeského kraje. A jedem. A ptáme se. Musíte to táhnout tak dlouho, dokud nepřijde další host a musíte něco říkat. To mně se taky stalo, že jsem takhle mluvil deset minut, než se něco povedlo. A to je ta schopnost improvizace a chladnokrevnosti. Aby divák najednou neviděl hlavu, která tápe, kouká očima, hledá záchytný bod. To nesmí být vůbec poznat, co se děje ve studiu.

T: Já jsem slyšela Vaší historku, kdy jste dobíhal do studia na poslední chvíli. Jak se vypořádat s tak krajní situací?

TD: Znáte ten kontext k tomu? Tam šlo o to, že nebylo jasné, odkud se ty zprávy pojedou. Nahoře se jel ten speciál. Já jsem je měl číst, to jsem byl jenom zprávař ještě. Tak jsem se ptal, jak je uděláme. To byly polední zprávy, který se rozpojují a hrají se jak na ČT1, tak na ČT24. Pokud na ČT24 nehrají nějakou tiskovku nebo tak. Tak jsem se ptal, jestli to rozpojíme a neuděláme ty zprávy z šestky (*Studio 6 v patře 1. suterénu – pozn. autorky*). Tak jsem tam šel, sednul jsem si a nadrátoval se. A bylo třeba 11:58. A najednou slyším v uchu: „Zprávy jsou z devítky, dělej.“ (*Studio 9 – přiléhá k velínu v 1. patře – pozn. autorky*). Tak jsem to ze sebe serval, protože to má jiný vybavení nahoře a jiný dole a vyběhl jsem tři patra. Jenom jsem tam přiběhl, vystrčil Dana Takáče ze židle a jela znělka. Headliny jsem ještě dal, jak člověk doběhne. A ještě jsem neměl klopák, takže jsem to jel jenom na ručový mikrofon. Skončily headliny a v tu chvíli se projevila plicní nedostatečnost a už jsem věděl, že to nepůjde. Proto to dopadlo tak, jak to dopadlo. A ještě co čert nechtěl, mluvil jsem ze studia s Jakubem Železným, šéfem moderátorů.

T: Jak fungujete v týmu moderátorů? Máte například s Jakubem Železným jako šéfem moderátorů schůzky?

TD: Jednou za čas bývá velká schůzka všech moderátorů s vedením redakce. S šéfredaktorem a ředitelem zpravodajství. Ale z toho titulu, že my nepracujeme spolu. Že každé pořadí má jednoho moderátora a s nikým se nekříží. Tak to vylučuje nějaký bližší vztahy. Já vlastně nevím, jestli jsou tady nějaký moderátoři vyloženě kamarádi. Zároveň nevím, že by tady někdo někoho neměl rád. Všichni spolu vycházíme velmi dobře. Dokážu si představit, že s většinou z nich bych zašel do hospody, ale ten čas tomu moc nesvědčí.

T: Předáváte si mezi sebou informace, zkušenosti?

TD: Málokdy. Maximálně bývá, když je nějaký problematický host, tak samozřejmě pokud to ten druhý neví, tak je kolegiální ho na to upozornit. A pokud přijde někdo nový do týmu, tak se považuje za samozřejmost, že ho uvedete do celého fungování. Ale že bychom spolu vysloveně konzultovali problémy, to ne. Jenom když se připravuje třeba nějaký komplikovanější vysílání, tak je porada s moderátory, který to budou dělat. Ti musí vědět co a jak.

T: Napadá vás něco, co ve vysílání jako moderátor vytváříte a já jsem to nezmínila?

TD: Pokud jde o kontinuální vysílání, tak tam toho vlastně moc není. To není žádná věda. Pokud člověk získá tu základní rutinu, tak pak je schopný to odvést koukatelně i když to zrovna není dobré téma. Složitější situace je ve studiu šest, kde se dělá devadesátka a tak, kde do toho vstupuje ještě choreografie. Člověk musí vědět kam si stoupnout a vnímat světlo v tom studiu, že už jste na hranici toho, kam dosáhne reflektor, takže se musíte štelovat, aby to vypadalo hezky. Protože moderování ve stoje je trochu techničtější disciplína. A stěžuje to soustředění na obsah, to už je trochu vyšší dívčí. Opět se dostáváme k tomu, že kontinuální vysílání už zdaleka není to nejtěžší, co se tu dělá. Devadesátka je z hlediska přípravy a toho, že vám to komplikují další věci, třeba moderování ve stoje, top. Asi ne divácky, ale moderátorsky. Náročností přípravy stoprocentně.

T: Ještě přeskočím zpět, napadla mě otázka k hostům. Jak řešíte otázku objektivity? Když hosta například osobně znáte nebo Vám není sympatický?

TD: Záleží na tom, kdo to je. Protože když to vezmu úplně obecně, tak každé zaměstnání televize, každé pracovník zpravodajství, má povinnost z ustanovení kodexu předcházet jakémukoliv podezření ze střetu zájmů. Střet zájmů může být cokoliv, předcházet tomu musíte jakkoliv. A já jsem s tím měl, neříkám problém, ale třeba Matěj Stropnický byl můj spolužák z vysoké školy. Něco jsme spolu propili, něco jsme spolu zažili. A ne vždycky je to hezký a ne vždycky je to publikovatelný. A já bych s ním měl mluvit jako moderátor s politikem. A to podle mého nejde. Takže v tomhle případě jsem vždycky nahlásil střet zájmů a s Matějem Stropnickým vedl rozhovor někdo jiný. Jinak se to asi řešit nedá. Odmítám vést konfrontační rozhovory s někým, koho znám na osobní bázi. Taky odmítám tykat kupříkladu politikům, protože pak člověk nemůže být objektivní. Já pak nevěřím, že můžou měřit lidem stejným metrem.

T: Máte pocit, že Vám práce zasahuje do osobního života?

TD: Určitě. Nejde to úplně oddělit. Dobrý moderátor nemůže moc odpočívat. Už z toho titulu, jak jsem říkal, že je dobré mít věci v hlavě a vytahovat je jako králík z klobouku. Tak musíte permanentně číst a permanentně se zajímat o dění. Což z vás dělá tak trochu magora. Hlavně doma u lidí, který se věnují něčemu jinému a nemají pro to úplně pochopení. Pak je tu samozřejmě to časový hledisko. Pokud moderujete pořad, který je v noci, tak pak těžko můžete ráno vozit děti do školky. A tak dále a tak dále. Když jedete do práce, tak můžete zavolat šéfovi, že přijedete o půl hodiny později, ale pořad kvůli vám o půl hodiny později nezačne. Je to strašně specifický povolání. Já třeba vždycky musím vysvětlovat, když něco veze kurýr. Vysvětluju mu, že musí přijet mezi 14. a 16. hodinou. Jindy já si to nemůžu vyzvednout, protože musím být v baráku. Málokterý zaměstnání to takhle má.

T: Bavila jsem se s Terezou Kručinskou o Erasmu v Británii, o britské žurnalistice a podobně. Hodí se mít takovou zkušenost?

TD: Já to pociťuji jako velký handicap, že jsem neodjel na delší dobu do zahraničí. Ne že bych se nedomluvil cizími jazyky, ale necítím se v nich tak silně, i když třeba neprávem. Ale neměl jsem příležitost to dlouhodobě ověřit, jak mluvím anglicky, francouzsky, rusky. Hodí se to. Dnes už je doba, kdy se bez toho moderátor neobejde. A kdybyste se mě zeptala, na čem bych ještě potřeboval zapracovat, tak asi fakt v tom, abych moderoval stejně sebevědomě v cizích jazycích jako v češtině.

T: To je hezká tečka na konec. Děkuji za rozhovor.

Příloha č. 4: Přepis hloubkového rozhovoru s Barborou Kroužkovou

T: Jaká jsou specifika kontinuálního vysílání? Jak se na něj připravujete?

BK: Kontinuál se vyznačuje kombinací něčeho, co tu nikdo jiný vlastně nedělá, ani Studio 6. A to je to, že prezentujete jak čistý zpravodajství, tak rozhovory. To znamená, že celý se to dá do kupy, to dělají editoři. Já začínám přípravou den předtím. V plánu se píšou věci, který jdou čistě za mnou. Takže já se připravuju večer nebo tady před vysíláním tak, že si i úvody, který ale kolikrát potom píšou redaktoři, protože jim navazují do systému, píšou já. Od něčeho si odpichuju rozhovory. Když zjistím, že ve zprávě, která to téma uvádí, je něco jinak, je nějaká aktualizace, tak pak logicky přehazuju otázky. Dál se snažím vidět předem to, čemu já říkám „dlouhý zprávy“. To jsou zprávy v 10, ve 12 a pak až v 16 a v 17. Tak se snažím aspoň kouknout na headlines. Anebo teda já se snažím u velkých zpráv, který jsou braný jako kompaktní relace, do kterých nevstupují dlouhý rozhovory, ty studia fakt vidět a přepisovat si je. Osobně si myslím, že by to mělo mít od A do Z určitý tempo, ale většinou to opravdu nejde moc dopředu, protože se na těch věcech pracuje. Ale co si myslím, že jde, je psát si to v průběhu. To znamená vidět ještě 1. studio, protože to bývají nejdůležitější zprávy. A pak si každý synchron (*synchronní výpověď respondenta na kameru – pozn. autorky*), což vidím, co to je a jak je dlouhý nebo mi to řekne režisér, rozkliknout. Být jakoby dva kroky dopředu, než je vysílání a vidět ty texty. I když nevím, jestli to potvrdí i ostatní.

T: To děláte ve chvíli, kdy je text nahraný v bodovém scénáři a vy to v systému všechno vidíte?

BK: Jojo, to už se vysílá. Ale samozřejmě někdy je to koncipovaný tak, že není CART (*nejdelší a nejpropracovanější útvar ve vysílání, dvou až třiminutová reportáž – pozn. autorky*), není synchron, nebo je krátký synchron a vy máte oči furt dopředu. Takže moc do toho počítače nekouknete. Stejně mám ale otevřený bodák a nějaký texty, plus ještě seznamy našich hostů. Taky se snažím před každým rozhovorem koukat na úvod. Ten buď stíhají napsat editoři nové, nebo jim navazuje studio s CARTem a po něm host. Nebo to tam není vůbec a vy to třeba uvedete jenom: „A je tu další host k věci, kterou sledujeme průběžně.“ Například když se něco stane v politice, tak potom voláme všem zástupcům politických stran, co si o tom myslí. To samozřejmě nepotřebuje každý člověk zvlášť nějaký hodně rozsáhlý úvod a informace o situaci, to se jede pořad. Já se jinak ale opravdu snažím, aby to bylo takový, jaký by mělo.

T: Jsou úpravy z vaší strany potřeba hodně? Co všechno si upravujete?

Problém bývá v tom, že zpravodajská směna jsou vlastně nejmíň zkušený lidi. Tam se začíná. Takže něco napíšou editoři, a ty lidi se učí v průběhu. Protože jsem dlouho pracovala i v rozhlase, tak jsem zvyklá si hodně věcí psát, jak se říká „do huby“.

T: To byl předpoklad mojí bakalářské práce.

BK: Mně se někdy těžko čtou nějaký formulace, ale musím. Protože toho jsou takový kvanta, že se to nedá zvládnout. Když jsem dělala Hyde Park, Studio 6, tam si všechno připravíte. V tomhle případě to naráží na čas. Nevymazlíte to tak, jako Události, to je jasný. Ale už jen shrnu věci, který si každopádně přepisuju. Jsou to formulace, který jsou moc oficiózní, formulace, který jsou moc spisovný. Ty redaktoři se učí, že musí pro televizi psát jinak. Že nemají psát „jenž“, ale někdy se tomu nevyhnu.

Potom věci absolutně bez nápadu. To si myslím, že bývá trošku problém lidí, kteří sedí v zákulisí. Měli by si představit sebe, jak by to přečetli a pak sebe jako diváka. Jestli by pro ně byl takový text atraktivní. Co byste říkala na rozhovory, kde by zaznělo: „A co bylo dnes na programu? A s kým se setkal generální tajemník?“ To mě třeba překvapuje, že dodnes lidi dělají, byť za sebou nemají komunistickou minulost. Neslyšeli ty strašné formulace, na kterých já jsem vyrostla. Takže já hodně šahám do textů, když jsou tam tyhle kraviny. Pak jsem alergická na slova jako „koná se“. To zkrátka je. Nebo když píšou otázku na našeho reportéra v terénu a zeptají se: „A co ještě měla na programu“. Nenapíšu to lidsky. Když mám čas, tak to těm lidem vrátím. Napíšu jim: „Fuj, nepiš mi tam, koná se. Řekni mi, co se tam děje.“

T: Na to naráží lidi z rozhlasu a televize často, jak to říct lidsky a ne strojeně.

BK: Normálně, to, co snese četka. ČTK taky kolikrát zachraňuje situaci. Takže já hodně přepisuju věci, který nepatří podle mého názoru do televizního, potažmo rozhlasového projevu. Pak zkracuju dlouhé věci. Když jsem přesvědčená, že je nějaká věc hodně důležitá a měla by zaznít coby otázka, ale je ve studiu a já bych se na to v tu chvíli nemohla zeptat, tak to normálně na tvrdo smažu. Zruším, zkrátím a upravím to, ale podle času. Ve Studiích ČT24 je strašně důležitý, abyste stihla operovat a zároveň mluvit. Když se podíváte na bodáky, při desítkách většinou nezvednu oči. Tam jenom kontroluju, jestli mi něco nepřibýlo k hostům a tak. V 10:30 jsem ani nepřečetla headlines, protože byla tiskovka vlády. Někdy jsou problémy s výslovností. Já třeba nevím, jestli se skupina EP speluje anglicky nebo česky.

T: Korektoři Vám nedávají výslovnost cizích jmen?

BK: Jak kdy. Někdy vás překvapí tím, že dávají nějaký notoricky známý zahraniční jméno. Třeba americký ministry. A já se toho leknu, než si uvědomím, kdo to je. Když vidím „nýbrž, tudíž“, takový ty až knižní výrazy, tak jsem už dneska schopná je nepřečíst a říct jinak. Už mi to během čtení naskočí a řeknu místo „však“ „ale“. No ale bývají tam chyby. Často se nenapíše „v demisi“, takže já se tak jako znova nadechnu a řeknu „v demisi“. To opravuju stejné věci pořád dokola. Taky se snažím zdynamizovat nahrávky na redaktory a tak dále.

T: Abych se vrátila ke své připravené struktuře rozhovoru, zajímá mě vaše improvizace. Ať už při technických problémech nebo při uvítání a loučení.

BK: Tak fráze jsou jasné, ty jsou vždycky na začátku a na konci zpráv. Přihlašujete se, odhlašujete se. Já jsem vycepaná z rozhlasu. Často říkám čas, identifikaci stanice, když zrovna jsme ve žlutý (*mimořádné zprávy se vysílají ve žlutém módu – pozn. autorky*), tak ještě: „Dobrý den a kauza něco.“ Snažit se dynamiku vysílání přenášet i na diváka.

T: Nemáte vůbec určené, co konkrétně máte říkat? Improvizujete si sami pro sebe, jak vám to vyhovuje?

BK: V rámci nějaký stopáže, protože si tam nemůžete exhibovat. Není to o vás. Ta čtyřriadvacítka znamená, že já jsem ta televize. Nejsem tam sama za sebe. Můžeme si improvizovat v rámci penza důležitých zpráv. Nemůžu říct: „Jé, dneska je páteček, bude dovolená“. Má to svoje mantinely, který bych popsala jako: časový údaj, identifikace stanice, případně akcentace nejdůležitějších témat dne.

T: Jakou máte určenou stopáž?

BK: Když vám řeknu: „Dobrý den, je deset hodin, tady ČT24, jsou tu další zprávy.“ Maximálně to ještě natáhnete o: „Děkujeme, že nás sledujete.“ A to už bych řekla, že je dost. To je tak 15 vteřin? Dál se v úvodu nebo loučení netřeba prezentovat. Delší stopáž může být možná při loučení, kdy často poutáte na další vysílání. Když je třeba exkluzivní host. Nebo když mají zahraničníci hodně exkluzivní rozhovor, například když měl Řezníček s Ryanem, tak to pak podporujeme i avízem na další pořady nebo se dělají zvukový upoutávky. Ty jsou ale fixně zařazený v bodáku.

T: Zaměříme se na rozhovory s hosty, jak se na ně připravujete, jak je vedete?

BK: Studia ČT24 nejsou interview. To znamená, že ambice toho rozhovoru je trošku jiná, než když děláte Interview ČT24. To máte dvacetiminutový rozhovory jeden na jednoho. U našich rozhovorů je ambice především informovanost, aktuálnost. Ne tolik analýz. Vy musíte být schopná z backgroundu, *(přípravy, znalost dosavadního vývoje události – pozn. autorky)*, který máte, ho chytit. Říct, že jste to nevěděla, nedostudovala, protože to bylo dlouhý na devět minut, to neexistuje. Zrovna tohle je z řádu práce, kdy nastudujete fascikly, a pak dáte čtyři otázky.

T: Jaké máte v zásobě univerzální otázky, na co se ptáte?

BK: To jsou základy žurnalistiky. Záleží na typu hosta. Pokud by to byl letecký inspektor, víc se můžu ptát na příčiny. Ale hlavně aktuálnost. Kolik je tam mrtvých, proč se to mohlo stát, příčina nehody, koho to může ohrožovat, druhotný následky a tak dále. Když jde o konkrétní stroj, tohle byl nějaký znalec a zároveň snad bývalý pilot toho Boeingu 737. To pak jedete z hlavy. Když byste mluvila o Sýrii s odborníkem na zbraně, tak se budete ptát: „Jakými asi zbraněmi mohli zaútočit?“ A on řekne: „Nevím, ale ve výstroji americký armády používají tohle a tohle.“ A začne o tom vyprávět, kolik toho mají, co všechno to obnáší. V podstatě jsou to takový ty základní žurnalistický otázky. Abyste získala čistě informace. Jinak jsou ty rozhovory aktuální. Tuhle práci nemůžou dělat lidi, který se nějak všeobecně nezajímají. Ten člověk na to musí být typ. Ani já, a to jsem začala v rozhlase pracovat, na podzim to bylo dvacet pět let. Ani já jsem se hned nedostala k tomuhle. Nejde se na to připravit, to musíte mít jakoby pořád v sobě. Nenastudujete rozhovor o Sýrii, když se vrátíte po čtrnáctidenní dovolený a nebudete tušit. Nebo nastudujete, ale bude to trvat dvě hodiny. To bych musela chodit na první službu v šest ráno. Víceméně musíte pořád vědět, co se dělo, kam šáhnout. My normálně máme přístup do Newtonu, kde si všechno hledáme.

T: Rozmýšlíte si témata a otázky den předem?

BK: Moje příprava spočívá v tom, že já si doma večer otevřu mail s plánem a zamyslím se. Zhruba vím, čemu se budeme věnovat, nebo je mi jasný, čemu se bude věnovat. Takže si pohlídám hlavní věci, přečtu si podklady, který mi poslali, a dělám si už svoje výpisky. Třeba z Twitteru hodně čerpám. Vytáhnu si reakce, který jsou pro mě zajímavý a kterýma to chci posunout.

T: Na práci se zdroji jsem se také chtěla zeptat.

BK: Píšu jen věci, který mají posun. Ty, co se staly doteď, mám v hlavě. Když jsem s někým mluvila o komunistech, tak vím, co všechno komunisti doteď ve vládě říkali. To hlavní. Že spolupracovali s Babišem, že s ním hlasují, že je nasral kvůli Ondráčkovi, že mají sedm programových priorit a podobně. Pak si udržuju informace o kauzách, který se objevují průběžně. Zemanův poradce je sem tam nějaký, nějaký žurnalisti vyhrabou něco malilinko nového. Dnes jsem měla Zuckerberga, takže minimálně vím, že Aktuálně.cz ho jelo. Když třeba probíhají slyšení Senátu, nestíhám si to pouštět, ale jedu pak po tweettech.

T: Koho sledujete na Twitteru? Politiky, novináře?

BK: Politiky a novináře a orgány. Proklikávám to průběžně. Kdyby nebyl novičok, tak si tam asi úplně neklikám Britskou ambasádu v Praze. Nebyl dosud důvod. Ani rusáky jsem do té doby nějak nesledovala... Ruský ministerstvo zahraničí asi jo, ale ne třeba ruskou ambasádu.

T: Takže ono se Vám to průběžně nabaluje. Kvůli nějakému tématu vždycky začnete sledovat nové lidi.

BK: Přesně. Ono se to tak nabaluje, jiný zase utichají. S vraždou Kuciaka jsem o Slovensku měla milion věcí. Teď si vybírám jenom něco, protože otázky jsou furt stejny. Postupy vyšetřování případu jsou furt stejny. Pellegrini – pozice furt stejná jako před čtrnácti dny, pozice Kisky taky stejná, to dám z hlavy. Ale to, že Kalina když se rozloučil, dal strašný prachy svým podřízeným na vnitru. To je taková dílčí zajímavost, která se podle mě může hodit. My teď jedeme čtyři věci. Jede se Skripal, jede se vláda. Sbírám si průběžně i věci, jako je ČEZ a jádro, protože dostavba Temelína bude těžký rozhodnutí pro jakoukoliv vládu. A je i složitá ekonomická věc. Takže musíme pořád všechno sledovat.

T: Z toho koloběhu vážně asi nikdy úplně nevyypadnete. Tomáš Drahoňovský mi říkal, že musíte dění sledovat i na dovolené. Máte to stejně?

BK: Já si na dovolený minimálně sjedu titulky hlavních serverů. Protože už mám vypracovanýho pamatováka. A když to nemám já sama v hlavě, protože jsem si myslela, že to nebude důležitý, tak volám právě rešeršistům. A poprosím je, aby mi dohledali nějaký článek. To je problematický v tom, že za poslední třeba tři roky je těch serverů strašně moc. Echo, Info, Forum24. Musíte taky trošku vědět, jaký lidi to dělají. V Echu24 je snad Lenka Zlámalová. To jsou lidi, kteří za sebou mají nějakou novinářskou minulost v České republice, a jsou nějak vyprofilovaný. Potom máte klasicky Seznam, iHned, iDnes. Twitter je výbornej, protože tam lidi dávají odkazy.

T: Takže rešerše využíváte v přípravách taky?

BK: Taky. Upřímně říkám taky já nevyžívám celé, to já nepotřebuju. To já jako víceméně vím a těžko se mi v tom hledá. Já si projedu výtahy na začátku, osvěžím si to. A pak píšu konkrétní otázky. Já jsem stará škola. Dost se bojím, že mi něco ve čtecím vypadlo, tak si tu věc i vytisknu. Kluci si to netisknou. Jirka Václavek chodí jen s tabletem. To má asi Apple, kompatibilní s počítačem. Ten chodí do studia bez papíru. Já to mám na papírech, on to má v záložkách otevřený na tabletu. S tím já prostě pracovat neumím. Kdybych byla nucená, tak bych se to myslím naučila. Nebráním se nějakým

změním. Ve Studiu 6 je to běžný, kluci na devadesátce to mají taky. Ale já ho teď nemám. Ani ho nemám nafasovanej, ani nemám vlastní.

T: Musíte mít podklady, ale forma, jestli papírová nebo elektronická, je na Vás?

BK: Forma je na nás. Čím víc si to studujete, tím pak ani ty otázky člověk tolik nečte. Já si to píšu hlavně kvůli tomu, aby rozhovory měly strukturu, když je na to čas.

T: Kolik věnujete času přípravě na vysílání a přípravě na rozhovory s hosty?

BK: Já mám dvě děti, tak mi to taky nedovolí. Ale i když nejsem v práci, nebo nevysílám ani druhý den, tak jednou, dvakrát za den se tomu věnuju. A jenom si třeba zafixuju, co se objevilo nového a zapadlo by to do mojí mozaiky. Já jsem ještě nedávno měla tlačítkový mobil, ale uznávám, že výhoda chytrých telefonů je, že když vám dítě sedí na nočníku, pošlete si mail. A není to úplně matka visící na telefonu, což samozřejmě nechci.

T: A když druhý den vysíláte?

BK: Pro mě je to psychologicky docela jasný a ten den předem chci klid. Hlavně k večeru. V životě bych nešla někam s dětmi a vrátila se v osm večer. Když jsem děti neměla, tak jsem si to i troufla. Ráno si přivstanete, ten čas si najdete. Šla jsem do hospody, neříkám, že jsem se tam zlískala. Vrátila se v jedenáct domů. Přes noc se vám sypou zahraniční věci. Když jsem děti neměla, tak mi to bylo jedno. Vstala jsem ráno v šest. Dneska prostě vím, že na to ten čas nemám. Ráno vstanu a neudělám nic. Jednu holku do školy, druhou předat na hlídání. Takže to si nemůžu dovolit.

T: Je těžké skloubit osobní život s takovou prací? Dá se to zvládnout?

BK: V mém případě se to dá zvládnout jenom díky tomu, že mi strašně moc pomáhá moje máma. Dost nám pomáhá tchýně. A taky díky tomu, že můj muž má proměnlivou pracovní dobu a zvládnul i moji první dceru ohlídat a obstarat od nějakýho věku. První dceři byl půl rok a druhý rok a tři měsíce, když jsem se vracela do práce. Kdyby on nezvládal to malý dítě od sedmi ráno do zhruba sedmnácti večer, komplet se vším, tak nemůžu jít do práce. Je to záhul prostě. Osobní život tomu opravdu musíte uzpůsobit. Když se vám nepodaří ho uzpůsobit, tak se to dělat nedá. Já jsem teda ještě na půl úvazku. Takže já na půl úvazku můžu hlídat třeba dvě a máma pět služeb, tak to nějak vychází podle hodin. Je to totiž celý den. Do toho přípravy z domova, s tím se počítá, takže ty hodiny to potom dává. Nemůžete počítat čistě, kolik člověk vysílá. Lidi si představují, že si tam sednu a dělám čtyři hodiny denně.

T: Ještě se trošku vrátím k rozhovorům, protože mi to přijde zajímavé a důležité. Komunikujete s hosty předem? Jaké jsou pro Vás rozdíly mezi osobním rozhovorem, kdy hosta vidíte, a rozhovorem po telefonu?

BK: Na tohle panují různé názory. A celá skupina lidí, co se na tom podílí, se snaží o kompromis. Tady to funguje tak, že editoři mají k ruce koeditory. Ty jim říkají, co bude zítra, sháněj rozhovory a tenhle proces jde mimo mě. Do chvíle, kdy je třeba zádrhel. To mi pak zavolají. Někdy se stane, že pomůžu

hosta sehnat, to už je jako míň, to bylo dřív. Že třeba když mu představují téma, tak odmítá, ale když zavoláte vy, promluvíte s nimi, tak souhlasí. Ale běžnější je, že my dostáváme seznam hostů. A my jako moderátoři se snažíme koeditory přimět k tomu, aby hosty takzvaně zpracovali komplet. Protože je to hrozně nebezpečný, slibovat jim otázky. Teď to funguje tak, že oni řeknou: „Chceme někoho na Sýrii, bude válka.“ Oni obvolají nějaký hosty, řeknou jim, o čem by měl rozhovor být. Když je to expert na mezinárodní vztahy, tak poprosí, abychom se ho neptali na přesné typy zbraní. Je nějakým způsobem zaměřený. S bývalým armádním generálem Šedivým bych se naopak bavila čistě o zbraních. Ale i když s nimi koeditor mluví třeba dvakrát, tak si host stejně řekne, že chce okruhy ode mě. To je trošku náš boj moderátorů s nimi. Aby byli koeditoři malinko ambicióznější a asertivní. Já věřím, že nic jiného nešlo vymyslet a že jim řekli pár základních témat, který budeme probírat. Tak buďto už ofenziva začala, nebo ne, a tím to začne. Začala - nějaký typ otázek, nezačala - nějaký typ otázek. Já mu nikdy nepošlu rozbor toho, co tam všechno může být. Já jsem v tomhle dost radikální, protože jim říkám, že když takhle otravujou, ať nelezou do televize. Jako chce se nechat titulovat výzkumný pracovník, tak si s tím snad poradí, ne? Ale spíš editoři a koeditoři by měli formulovat z dramaturgického hlediska, co chtějí, a tak to s tím hostem domluvit. Případně když je tam nějaká hodně specifická věc, že si host něco nepřeje, tak mi to napsat. Nedávno se mi stalo, že byl summit Severoamerické aliance o změnách struktury. A přitom jeden z největších průserů aliance je, že některý členský státy, včetně nás, nemají slíbené výdaje na obranu. Věc, která tam bude jedna z nejdůležitějších. A oni vám k tomu vyberou hosta, který si řekne, že o tom nechce mluvit. O tom si kolikrát píšu s koeditory až do noci. S prominutím, já nemám ráda hosty, který si diktuji požadavky, ale do televize, to by chtěli. Pak je jiný typ hostů. Vy je fakt hrozně chcete, je v nich určitá exkluzivita. To většinou bývají umělci, herci nebo totálně zaklenu vědci, kteří se specializují hodně úzce. Ti se bojí, že to strašně zjednodušíte a oni k tomu mají tisíc „ale“. S takovýma lidma jsem ochotná se bavit, eliminovat jejich strach z mediálního vystoupení, trošku tu hru předpřipavit. Historici, odkaz Masaryka, sto let Československa, tam je potřeba si vybrat. A to já i dělám. Já těm lidem zavolám, v podstatě si nechám poradit od nich. Nějak to s nimi zformuluju. Dám tomu ten čas, kdy si s nimi zavolám, promluvíme, sepíšu, pošlu, a ještě třeba připomínkuju. Protože vám to stojí za to. Kdyby vás peskoval nějaký ekonom, že nechce mluvit o tom a tom, tak čau jako. Ale to se stává málokdy. Spíš opravdu dostanete večer po šestý hodině seznam hostů a jedete.

T: Přesuneme se do studia. Když už reálně živě vysíláte, jaký je rozdíl mezi telefonním a osobním rozhovorem? Jak rozhovory vedete, aby zapadly do vysílání?

BK: Rozdíl je jasnej. Já mám radši osobní rozhovory. Za prvé vidíte toho člověka a můžete si ověřit relevanci otázky. Každý podvědomě i verbálně komunikuje. Vidíte výraz ve tváři. Taky jsou něco jiného rozhovory s analytiky, a úplně něco jiného rozhovory s politiky. Tam nechci říct, že člověk nemá mít slitování, ale to je přístup k rozhovoru, oni jsou za něco placený. A veškerý naše otázky, na kterých jsme se v týmu shodli, tak jsou relevantní a oni si s nimi musí poradit. Ale jako čistě model rozhovoru je lepší osobní, protože hosta vidíte. Když už mluví dlouho, tak mu ukážu. Když je přes telefon, tak ho musíte víc nechat mluvit, i když třeba blábolí, protože z pohledu diváka je ten chaos rušivej. Takže z celého rozhovoru může být bramboračka, z který si divák vezme jenom binec, protože jsme si skákali do řeči. Kdežto ve studiu se to líp kontroluje a kočíruje. Když chcete skončit telefon, a mluvíte s novinářem nebo kolegou z televize, tak stačí říct „hm“ nebo „ano“. A on pochopí, že chcete dát další otázku nebo končit. Když to nejde, tak ho musíte useknout, protože třeba začíná tiskovka. „Promiňte, musíme se rozloučit.“ Nesnáším obrat „čas nás tlačí“. Místo toho řeknu: „Omlouvám se,

kvůli jiným tématům se musíme rozloučit.“ Floskule já strašně nesnáším.

T: To souvisí do určité míry s improvizací, o které jsme mluvily. Jak improvizujete při nečekané situaci? Jak moc si můžete dovolit improvizovat?

BK: Člověk je naučený na nějakou krizovou situaci, která se moc nestává. Jirkovi Václavkovi vypadl jednou proud. Já třeba dělám to, že když mi vypadne telefon, tak jsem schopná mlít. Je to třeba speciální vysílání, takže se dá předpokládat, že je respondent hodně důležitý. Takzvaně posíláte do režie vzkaz, aby mu zavolali znova. Už se mi stalo, že řekli: „Mluv!“ Citlivý režisér by se měl zajímat, jestli je co říkat. A připravit si náhradní řešení. Mně třeba řekne: „Prosím tě, mluv ještě půl minuty, my už tady nabyli příspěvek a budeme moct jít dál.“ Takže říkám něco k tématu. Nějak dlouhosáhle se za technický chyby neomlouváme. Většinou se řekne: „Promiňte, kvůli technickým potížím vypadl telefon.“ Nebo: „Vypadla nám trasa a už nevidíte demonstraci v Bratislavě, ale stále o ní mluvíme s hostem.“ Protože někdy se dělají takzvaná okna, živé výřezy. Při nich mluvíte s hostem. Nedávno se stal výpadek v souvislosti se Slováký. Třicet minut stál před kamerou slovenský host před slovenskou ambasádou v Dejvicích, a pak když jsem ho ohlásila, tak tam nebyl. Mezitím se editor domluví s režisérem, co dál. Naše improvizace není až tak improvizace, protože vždycky k zvládnutí situace používáte informace, otázky, nebo popis aktuálního dění. Jiná možnost ani není, já tam nemůžu začít zpívat.

T: Co je pro práci moderátora nejpodstatnější? Zvládat takové nečekané situace a umět mluvit z patra? Je výhodné, když předtím dělal moderátor redaktora a zná takové situace?

BK: Když se podíváte na to, co mají moderátoři za sebou, tak do toho křesla do studií nemůžou posadit někoho, kdo napsal tři studia ve směně. To je jasný.

T: Ocenila byste v rámci newsroomu, kdyby si moderátor dělal něco víc samostatně? Nebo vám něco, co máte připravené od redaktorů a editorů hodně pomáhá. Jak to funguje?

BK: Já bych upřímně víc už asi nezvládla udělat. Dvakrát dvě hodiny s tímhle vším jsou docela vyčerpávající. Řekla bych, že na fyzický i mentální vklad je čtyřicetadvacítka nejtěžší. Teď jsem věděla, že přijdete, ale jinak moc času nemám. Člověk se nají a hned je potřeba začít si připravovat druhou dvouhodinovku. Co říkám pořád, tak bych ocenila, kdyby se víc pracovalo na textech. Tam jde pořád o to, že se ve směně někdo zaučuje. Žurnalistika není řemeslo nebo profese, kterou se naučíte ve škole.

T: Praxe Vám dá rozhodně víc než škola. Po nás, po studentech žurnalistiky, se požaduje mít při škole praxi a čím dřív, tím líp.

BK: Já jsem na to šla opačně, protože jsem maturovala celkem záhy po revoluci. Na vejšku mě nevzali a dostala jsem se k tomu náhodou.

T: Vy se pohybujete v médiích už docela dlouho. Začínala jste na Radiožurnálu?

BK: V devadesátém druhým.

T: Pak jste byla i na Primě.

BK: Teď na podzim to bylo 25 let, co jsem začala pracovat v médiích. A náhodou, ale šla jsem tam s maturitou. Na vejšku jsem se dostala po dalších dvou letech a dělala jsem ji fakt horko těžko při práci. Ale nakonec jsem ji, na dvakrát bakaláře, pak přestávku, pak magistra, dostudovala.

T: A ještě jste byla na Erasmu v zahraničí?

BK: Já jsem na erasmech nebyla, já jsem byla soukromě rok ve Francii a pak rok v Austrálii.

T: Aha, takže vyloženě studium v zahraničí.

BK: No. Protože na škole, na FSV jsem dělala IPS (*Institut politologických studií – pozn. autorky*). Bakalář se jmenoval „Politologie a mezinárodní vztahy“ a magistr snad jenom „Politologie“ tenkrát. Já pak se strašně těžkým přemáháním dostudovala, ale bylo to těžký.

T: Politologie Vám ale dala znalosti, které můžete využívat do teď, ne?

BK: To určitě. Z toho já čerpám dodnes. A mám pocit, že víc a víc s tím, jak se tady sere liberální demokracie díky Babišovi, nástupu komunistů, Okamurovi. Čerpám hodně z historie, nechci říct přímo dějepis, ale nějaký historický vývoj. Ono dělat delší rozhovor o Sýrii, když bych třeba dělala Interview, taky jsem ho dělávala, tak tam potřebujete pokrýt dvacet minut. Tam se vždycky dostanete k historii konfliktů. A já neříkám, že to umím. Já říkám, že vím, kde to najdu. Takže ta politologie, mezinárodní vztahy mi daly hodně. A když chodím na debaty se studenty, tak jim to většinou i řeknu, že jestli tohle chtěj dělat, tak ať nechodí na žurnalistiku. Protože tam je sice něco naučí, snaží se mít to živý, takže jsou v kontaktu s médii, jenže ono se to strašně mění. Já vždycky říkám, že kdybych byla doma tři roky na mateřský a vůbec to nesledovala, nikdy se k tomu nevrátím. Grafika se mění, studia se mění, nonverbální zvládnutí moderování se mění. Hyde Park byl prvně moderovaný ve stoje ve studiu, občas sednete k počítači, občas devadesátka je celá v chůzi. Události se děly za stolem, teď jsou dva a stojí. Prostě nemůžete na tři roky zatáhnout a pak se chtít do něčeho, co má nějakou dynamiku, vracet. Třeba v portugalský veřejnoprávní televizi vůbec nejsou kameramani. Robotický kamery, který jezdí samy. Asi budou někdy i robotický moderátoři někdy (*smích*). Všechno má nějaký tempo. Z žurnalistiky bych si vzala věci vzdělávacího typu. Klidně češtinu, klidně základy politologie. Vědět, co je ústava, vědět, co jsou mezinárodní vztahy, vědět, kam šáhnout, když si chci oživit úpravu mezinárodních vztahů. Historii jednotlivých zemí. Ale zbytek... Na druhou stranu, každá vejška je dobrá i z jiného důvodu. Naučí vás třídit informace, poradit si se zadáním, napsat seminárku, pracovat se zdroji. Člověk se na tom trénuje. Ale já jsem byla ráda, že jsem nešla na žurnalistiku. Jak jsem v tom už dělala, tak jsem věděla, že na rozhlasový žurnalistice se učí na takových těch velkých kotoučích a my už jsme přecházeli na mini disky.

T: Mohla byste za sebe říct, co je pro práci moderátora nejdůležitější vlastnost? Co by měl dobrý moderátor umět?

BK: Budeme si to specifikovat na moderátora zpravodajství České televize. Já si myslím, že určitě to vzdělání neboli ten všeobecný přehled a nějaká dravost po permanentní informovanosti. Neustálé

sledování dění. Protože ty informace čerpáte, třídíte, to se člověk naučí, když to pak dělá. Pak se naučíte mluvit. Já vždycky říkám, že když mi vytisknete jednu četku, tak já vám z ní, kdybyste mi jí dovolila držet v ruce, udělám hodinový rozhovor. Ale je to díky tomu, že všechno, co tam je, se může rozvést do deseti dalších otázek. Dílem je to určitě otázka řemeslné zručnosti. V tom smyslu, že třídíte informace, přetavujete je do otázek. Dílem to je už zkušenost, co máte. A dílem je to to, že nějaký čas zaberou odpovědi hosta. To znamená, že to nezávisí čistě na vás. Vždycky máte čas, když ten host mluví, nějak pracovat. Taky se stane, že hosti odpovídají ano, ne. Ale to udělají čtyřikrát, a už je nikdo nepozve. To jsou spíš takový srandy. Když je s vámi host hotový za tři vteřiny, tak to je teda cvíčko! Ale v běžném provozu za normálních okolností to tak funguje. Taky se snažím dát tomu dni nějakou dynamiku. Přesto, že to je tak anonymní. Všichni meleme ty stejné věci, máme určený služby a mělo by to na diváka působit jako servis. Jsou dny, kdy fakt jedete patnáct, osmnáct témat a vlastně je to strašně ubíjející. Ale když pak jsou nějaký krize, tak to zkusit spojovat. Z hlavy lidem říkat, co se už stalo. Držet tímhle diváka trošku v tom servisu. Ukazuje se, že to jde. Protože ve chvílích speciálů čtyřadvacítka trhá rekordy. Protože ať na nás blejou odevšad, jak chtěj, tak lidi automaticky pak k televizi běží. Taky na nás mají nejvyšší nároky. Když se pak v jejich očích něco nepovede, tak dostanete padesát mailů o tom, že vám povraždí děti. Někdo má třeba pocit, že nadřžujete islamistům. Takže to je takový tlak, ale víceméně jsme se všichni k tomu nějak dopracovali. Každý z těch lidí, co dělají u Studia ČT24, tak tu historii má. Někdo se to ještě doučuje. Myslím si, že nejdůležitější je nemyslet si, že to někdy končí. Nikdy to nekončí. I já sama vím, co jsem za ten den mohla udělat líp. V každém rozhovoru je vždycky něco, co můžete udělat líp. Ať už jde o projev, o technický věci, výslovnost, dýchání. Technická i obsahová složka vašeho projevu. To mě na tom baví. Nebavilo by mě dát si po pětadvaceti letech nohy nahoru. To ani nejde, ta práce je živá.

T: Na závěr se chci zeptat, jak dlouho jste se věnovali práci s dechem, jak dlouho jste se učili ty technické dovednosti? Měla jste hlasovou výuku? Nebo se předpokládá, že už to umíte?

Já jsem tady v Český televizi už nechodívala. Když jsem začínala, tak jsem chodila poměrně hodně dlouho a pravidelně na hlasovou výchovu vzdělávacího střediska Českého rozhlasu. Jestli chodí kolegové, to nevím. Aleš Vrzák tady jednou byl, on učil, myslím, i v rozhlase. Obecně musím říct, že rozhlas je velká výhoda. Obrovská výhoda. Protože tam jsou přísní. V televizi hezký holce ledacos třeba odpustí, to je jedna věc. Druhá věc, divákovu pozornost rozbíjí několik věcí. To, jak ten člověk vypadá, co má na sobě. Hned to každý začne řešit. Dále lišty, vůbec obrazová složka. Notabene, já řeknu dvě věty, překryjí mě obrázky, řeknu další dvě věty, funguje to jinak. Rozhlas je v tomhle hrozně přísný. Tam jsem se docela vycepovala po hlasový stránce.

T: Děkuji moc za rozhovor, bylo to zajímavé.

BK: Jestli ještě něco budete potřebovat, tak se mi určitě ozvěte.

Příloha č. 5: Přepis hloubkového rozhovoru s Jiřím Václavkem

T: V čem podle Vás spočívá práce moderátora Studia ČT24? Upravujete si zprávy?

JV: Spočívá v přípravě rozhovorů a udržování se v obraze. Aby se člověk orientoval minimálně v hlavních tématech a mohl reagovat, když se aktuálně cokoliv stane. Potom už nemám prostor ani čas se zabývat texty všech zpráv. S výjimkou možná velkých zpráv ve 12 a v 16. Pochopitelně, že se často stane, že tam objevím nějakou chybu. To se bohužel prostě stává. Takže to potom upravím, nahlásím. Ale abych si texty četl dopředu, to není možný vůbec stihnout.

T: Hlavním důvodem je časový nátlak?

JV: Je. To není možný. Člověk je už nacvičený, že umí zprávy číst „z voleje“. Přímo ze čtecího.

T: Jak se připravujete na vysílání?

JV: Příprava spočívá v tom, že večer předem dostanu seznam témat. Ale já se tím zabývám až ten den. Prostě aktuálně, že mám z hlediska nějakého ekonomického rozložení sil. To prostě jako když předtím vysílám do večera něco jiného, tak se nemůžu zabývat dopředu. Že třeba Jana Peroutková si to chystá už večer, ale ta má dvě, tři směny do týdne. Já jsem tady skoro každý den. Takže přijdu třeba o 2,5 hodiny minimálně 2 hodiny dřív, respektive, tak abych se mohl 2 hodiny té přípravě věnovat. A připravuju si témata na tu aktuální dvouhodinovku. Takže mám seznam témat, mám řešerše, který dostanu, ale ještě předtím samozřejmě se musím zorientovat, takže si projdu četku, projdu servery, to už dělám ale doma nebo po cestě do práce. Takže přijdu do práce a vím, co se aktuálně ten den děje, co by mohlo být v tom kontinuálu a o čem se psalo na serverech, co tak zhruba je v novinách nebo aspoň v některých. Co stíhám sledovat. Tady už si z těch řešerší píšu otázky.

T: Jaký konkrétní zdroje využíváte? Říkal jste teda noviny.

JV: Tak samozřejmě využívám četku, všechny servery, všechny ty základní, poslouchám DVTV. Sleduju i doma už ráno ČT24. Odebírám noviny. Minimálně se snažím, aby to bylo z jednoho domu, to vydavatelství, já třeba odebírám hospodářky a lidovky. A to se snažím nějak obsáhnout to ráno, ale hlavní jsou servery.

T: Sledujete i sociální sítě, sledujete reakce?

JV: Spíš na podněty na zajímavý články. Vlastně co člověk první ráno udělá, že se podívá na Facebook, Twitter a velmi často se mi stává, že právě sdílení těch článků, pochopitelně ze seriózních serverů mě potom navede k tomu na co se podívat. Co by mohlo být podstatný.

T: Vy máte i příležitost témata sami navrhnout? Nebo to máte určené?

JV: Mám, ale nemám na to fakt energii. To už musí být, abych něco navrhoval. To spíš do devadesátky. Podle mě ten kontinuál vychází z aktuálního dění a tam nemáte moc velkej prostor navrhovat něco speciálního.

T: Kolik času věnujete přípravě na rozhovory s hosty?

JV: Tak ty 2 – 2,5 hodiny. A potom máte pochopitelně před druhou dvouhodinovou omezený penzum času. Tam jsou mezi tím 2 hodiny a ještě se člověk musí naobědvat. Takže třeba 1,5 hodiny. Ale ono někdy se stane, že tam jsou ty tiskovky, střiháky a že třeba někdy ani nemusíte využít celý to penzum času.

T: Máte určenou strukturu rozhovorů nebo vycházíte z toho, jak Vám lidi odpovídají a reagujete spontánně?

JV: Tak já si ty otázky píšu, ale potom pochopitelně to je vlastně, primární je obsáhnout ty podklady, aby se člověk zorientoval elementárně v tom tématu, ale některý témata se pořád opakují, takže to znáte výborně. Vývoj politiky, to musíte sledovat permanentně. Když se prostě orientujete, už víte, co bylo před měsícem, před půl rokem, rokem. Takže potom spíš doplňujete, navazujete. V tom si myslím, že je gró ty práce v tom kontinuálu. Chytanou vlnu těch hlavních témat a potom si už jenom průběžným sledováním, i ve volném čase, o víkendu, vlastně pořád. To nejsou jenom ty dvě hodiny, Neustále si ty hlavní témata aktualizovat, to potom hrozně usnadňuje práci. Potom připravíte prostě politický rozhovor během 15 minut, 20 minut. Prostě hrozně rychle. Než kdyby jste se s tím seznamovala až těsně předtím. Potom jsou samozřejmě nová témata, ale ne moc často.

T: Liší se pro Vás host ve studiu a telefonní rozhovory?

JV: Samozřejmě je jednodušší dělat ten rozhovor face to face, protože potom telefonu můžete něco přeslechnout, to spojená není úplně kvalitní. V živých vstupech je třeba problém, že je tam nějaký zpoždění a zvláště v živých vstupech když je to před ten takzvaný „batoh“, kde je obrovský zpoždění, tak se tam hrozně špatně zasahuje a skáče do řeči, protože pak se to rosype a je to zbytečný, prostě nejde do toho zasahovat kvůli tomu zpoždění.

T: Hovoříte s hosty před tím vysíláním?

JV: Striktně ne. Já to nemám rád. S politiky to nepřipadá v úvahu. Možná jako kde, tak třeba s komentátory, to by jako mohlo, ale já to fakt nemám rád. A zpravodajové třeba chtějí otázky dopředu. Nebo když tam třeba přijdete do nějaký vědecký oblasti, tak to taky chtějí dopředu.

T: Jak pracujete s člověkem během rozhovoru? Předpokládám, že se úplně jinak mluví s politikem a s někým, kdo není zvyklý být ve vysílání.

JV: Ta epocha je tak krátká, že tam jako není prostor na nějaký delší. I když jako pochopitelně já vím, kam ten rozhovor chci vést. Když prostě někdo vysloveně uhýbá, tak prostě převádět znovu k tomu k čemu chci, takže třeba tu otázku položím několikrát. Já mám možná někdy tendenci až moc skákat do odpovědí. Což někdy může být kontraproduktivní, protože ten respondent se zasekne a utvrdí se ještě víc v tom, že opakuje to svoje. Ale že někdy možná je lepší nechat odpovědět a pak se klidně zeptat znovu na totéž.

T: Další věc, na kterou se chci zaměřit, je improvizace. Úvodní a rozlučovací fráze a podobně. Máte v tom nějaký systém nebo si můžete říkat, co chcete?

JV: To už pak člověk jak opakuje asi nějaký základní teze v určitý časy a v určitý situaci, ale tam se asi nějaký improvizaci meze nekladou. To už jste taky po těch několika hodinách trochu unavená, tak víceméně je to velmi často podobný. Jde mi o to, aby to bylo co nejpříjemnější pro toho diváka. Aby měl pocit větší důvěrnosti. Co tam bývá nejčastěji je čas. Co já tam říkám: „Je tolik a tolik hodin, další zprávy ČT24, zazní krátký přehled zpráv, k dalším událostem podrobněji..“ Já si myslím, že to říkáme přibližně všichni stejně.

T: Co improvizace v případě nečekaných událostí, technických potíží?

JV: Tak já ty rozhovory nemám na čtecím a ty zprávy můžou vypadnout ze čtecího, tak to mám potom ty papíry, takže to mám ještě v té tištěné podobě. Případně si myslím, že je dobrá strategie, já to třeba dělám když už je velká nouze, takže se chytnu nejbližší zprávy, kterou mám někde na papíru. Podle mě je lepší říkat cokoliv, než aby tam byla nějaký prázdný místo.

T: Přípravu máte na papírech nebo na tabletu? U Vás jsem viděla tablet.

JV: Ale soukromej. Ve studiu nemáte televizní tablet. Já používám svůj. S kolegy to máme asi víceméně stejně. Někdo si dělá třeba jenom poznámky do Octopu (*redakční systém – pozn. autorky*), někdo na papír. Já to mám rád připravený víc. Mám to na studio 6, ale je v zásadě na všechno úplně to samý. Host, studiu (ukazuje na tabletu) je tam většinou napsaný jako formou nějaké čtené zprávy, ale samozřejmě člověk musí vědět, o čem to je, protože někdy na to třeba zapomene a v tu chvíli musíte trochu zaimprovizovat a prostě nějakým způsobem to uvést. A potom mám prostě napsaný otázky. Ne proto, abych se jich otrocky držel, ale abych věděl, odkud kam. Mně třeba pomáhá, že tím, že si to takhle formulujete, tak tím si to více zažijete to téma. A potom, já tam mám třeba menším písmem citace nebo doplňující informace. Tady citace si dávám červeně, abych to měl co nejpřehlednější a doplňující informace. Takhle to mám. Když jsou třeba tiskovky, tak si potom rovnou ve studiu udělám i poznámky, protože to tím pádem mám i do budoucna. Ty informace přímo ze zdroje.

T: Tohle všechno stiháte ve dvou hodinách před vysíláním?

JV: Musíte umět rozlišovat, že některým tématům nemá cenu věnovat víc než 10 minut. Což není ta politika, ale já nevím některý zahraniční věci, tak ty třeba udělám na základě jedny, dvou četek. A politice budu věnovat dýl. Ale to jsou stejně tak krátký rozhovory, že tam nejde o to jít bůhvíjak do hloubky. To není devadesátka, ale zprostředkovat tu aktuální informaci.

T: Vy máte zkušenosti s více pořady, s Devadesátkou, se Studiem 6. Má Studio ČT24 nějaká specifika? V čem se liší?

JV: Největší specifikum je v tom, že to je nejaktuálnější a že to musí reflektovat cokoliv, co se prostě hned stane. Takže největším specifikem je ta žlutá barva těch mimořádných zpráv, kdy musíte nejmíň zachovat chladnou hlavu a z nulové, počáteční jedné, dvou informací to postupně nabalovat.

V případě mimořádných událostí být schopná o tom vést dlouhé rozhovory a nabalovat další informace tak, jak přicházejí. Sledovat aktuální vývoj. Já potom vždycky sbírám i třeba onliny na serverech, to taky hrozně pomáhá nebo na zahraničních serverech. A tam je důležitý opakovat tomu divákovi tu základní informaci a odkud se to vyvinulo kam.

T: Žlutá studia jsou pro Vás asi nejtěžší. Ještě nemáte skoro žádné informace, ale ve vysílání něco musíte říct.

JV: Ale tak zase to zázemí funguje výborně, takže tam většinou pošleme zahraničáře nebo někoho. Nikdo mě v tom nenechá.

T: Děláte něco během svojí práce jinak než ostatní kolegové? Přidáváte něco „navíc“? Je vůbec v kontinuální vysílání na takové věci prostor?

JV: Když já je moc nesleduju. Já nevím, já se prostě snažím to dělat, co nejlíp to jde. A myslím si, že teda můj benefit je docela v precizní přípravě. O tu se snažím, prostě neodbývat to a mít to co nejprecizněji připravený a vyfutrovaný, třeba některý ty rozhovory.

T: Jaké rozhovory považujete za nejdůležitější a nejmíc se na ně připravujete? Politické?

JV: Asi jo.

T: Ty jsou nejsložitější?

JV: Aní ne. Myslím si, že nejsložitější je prostě obsáhnout nějaký třeba částečně odborný téma, který jste dřív nikdy nedělala. GDPR a tyhle věci.

T: Vy máte porovnání i krajský a celorepublikový vysílání, protože jste začínal v Brně. Mohl byste tohle třeba nějak porovnat? V čem je to jiný?

JV: Dřív v tom byl větší rozdíl. V regionech se dělali spíš jenom obyčejný zprávy bez větší publicistiky nebo nějakých rozhovorů. Teďka tam mají taky speciály a rozdily se svým způsobem smývají. Největší rozdíl je pochopitelně v tematickém zaměření. Tady v Praze se dělají velký, závažný věci. V těch regionech nechci říct, že míň závažný, ale přece jenom lokálnější. Tady to běží kontinuálně, takže některý věci v provedení, třeba režie apod., se berou daleko víc rutinně. Kdežto v regionech se to všechno zkouší.

T: Jak kooperujete se zbytkem redakce? Divák vidí jen moderátora, ale vy jste propojení s velínem, s režii. Mohl byste popsat, jak to funguje?

JV: To propojení je přes to ucho, který mám k dispozici, takže tam dostávám pokyny z režie a když je něco vážného, tak dostanu třeba i rychlý pokyn od editora, něco ve stylu jako email. My spolu komunikujeme většinou přes email, když je něco aktuálního a dostanu pokyn do ucha, že mám email, že se mám na to podívat a co mám ohlásit. V: Režie dává pokyny, jak dlouhý to ještě třeba ještě může být.

T: Říká vám i do jakých kamer se dívat?

JV: To ne. Mým hlavním orientačním bodem v tom studiu je čtecí. Zprávy jsou tam samozřejmě napsané, ale potom když dojde na téma, tak je tam napsané téma a host. Já si to šlapu a ono to odjíždí. Já jedu fakt podle toho čtecího. Občas si tam můžu zkontrolovat ještě několik bodů dopředu v tom bodovém scénáři, který mám před sebou v počítači a mám ho vytištěný (ale na to já nekoukám, já se koukám hlavně do počítače). A jedu hlavně podle toho čtecího, protože tam se různě přehazuje a tam jsou ty věci, který jsou aktuální. To je moje hlavní vodítka. Když je tam rozhovor, tak je tam napsané téma a host, takže to nemůžu přeskočit, že bych třeba četl nějaký další zprávy a podobně.

T: Děje se i to, že se ve scénáři něco prohazuje v průběhu vysílání? Jak se s tím vypořádáváte?

JV: Ten přehoz vidíte právě rovnou na tom čtecím. Takže pro mě je hlavní vodítka a směrodatný to, co mám aktuálně na čtecím. Samozřejmě mi třeba ještě režisér řekne, že za deset za patnáct telefonát, ale už většinou neřekne čeho. Nebo když jsou tiskovky nebo něco mimořádného, tak řekne úřad vlády nebo něco takového.

T: S jakými složkami na velíně spolupracujete? S editory?

JV: Můj hlavní partner je editor, šéftedior. Hlavně editor.

T: Editoři mají větší slovo než vy?

JV: Oni jsou rozdělení po tématech. Často by mělo být rozhodující i zaměření rozhovorů. Někdy nemají přesnou představu a udělám si to podle svého. Ale ti jsou postavením určitě nade mnou. A režisér je nade mnou z hlediska technického provedení.

T: Dostáváte se do kontaktu s redaktory, kteří dělají příspěvky?

JV: Minimálně.

T: Vyhovuje vám nastavený systém nebo byste ocenil, kdybyste mohl něco dělat jinak? Víc samostatně, míň samostatně...

JV: Tam jsou dva problémy. První se relativně vyřešil – potřebuju co nejvíc kvalitní rešerše. Ty jsou už lepší než dřív, jen některý jsou ještě přežvýkaný. Do těch vlastních textů je pro mě přímo zpracovaná osnova základních informací v těle emailu, takže když už vůbec nemám čas, tak můžu vyjít jen z těch úplně základních informací. To je první věc. A druhá věc je, aby byly zprávy co nejmíň bez chyb a co nejlíp formulované. Směna není úplně ideální a dostávaly se tam nějaký chyby.

T: Dostáváte feedback od vedení, nebo kontinuální vysílání většinou neprobíráte?

JV: Víte, jak to tady funguje. Člověk dostane feedback, když se něco posere.

T: Vybavíte si konkrétní příklad, kdy chyba vznikla?

JV: Přiznám se, že v tom kontinuálu si teď nevzpomínám. Na 90' bych vám dal x příkladů. Na kontinuálu zrovna aktuálně moc ne.

T: A na 90´? Pro porovnání.

JV: Třeba styl vedení rozhovoru – v míře skákání hostovi do řeči a podobně. Tam už to člověk někdy přepálí a podobně.

T: Co by podle vás měl moderátor veřejnoprávní televize nejlíp umět?

JV: Samozřejmě by měl být erudovaný, co se znalostí týče. Měl by se opravdu poctivě a detailně připravovat. Měl by umět rozlišovat závažnost informací a pokusit se být nezávislým moderátorem v tom smyslu, že není zaujatý v případě politických střetů. Jde fakt o to být informovaný, připravený a ještě mít určitý odstup.

T: Vidíte rozdíl mezi komerčními a veřejnoprávními médii? Přijde mi, že v komerčních je moderátor kolikrát jen čteč zpráv. Po Vás se vyžaduje mnohem víc.

JV: Jasně. U kontinuálu je to najednou obráceně. Tam je gró vedení rozhovorů. Ne to, co je v tématech. Úloha čtení zpráv – aspoň u mě – ustupuje do pozadí.

T: Napadá vás něco dalšího, co si moderátor vytváří sám?

JV: Myslím, že jsme probrali všechno. Pro mě je opravdu nejdůležitější know-how. To spočívá v tom, orientovat se v základních tématech tak, že o tom můžete udělat rozhovor z placu a jen nabalovat další a další informace. Já si všechny přípravy schovávám, takže si můžu rychle najít, co jsem o tématu dělal před měsícem, před půlrokem, před rokem. Na to se dá potom hrozně rychle navazovat.

T: Kdybyste měl začínajícímu novináři poradit, jak si dělat přípravy, v jakých zdrojích hledat, co byste mu doporučil?

JV: Ve zdrojích se můžete spolehnout na ty rešerše. Jinak sledovat co nejširší spektrum zdrojů. To má asi každý přehled o tom, co za zdroje je, nebo není, a sledovat to co nejvíc průběžně, aby tam nebyly bílý místa. A eliminovat propagandistický weby jako Parlamentní listy, i když na to já se občas taky dívám – víceméně jen pro zajímavost a pro možnou protiargumentaci.

T: Vy v České televizi pracujete několik let. Co vás na práci moderátora nejvíc baví, a co naopak nebaví?

JV: Mě fascinuje být – a zvláště u toho kontinuálu – u aktuálního dění. A mít možnost i závažný věci zprostředkovat. Být u toho dění, to je hrozně fascinující.

T: Pocítujete jakési poslání veřejnoprávního média, nebo se na to tak nedíváte? Česká televize je teď ve složité situaci.

JV: Určitě, což samozřejmě zvyšuje určitou zodpovědnost za to, aby člověk nedělal chyby.

T: Jste ještě při vysílání nervózní?

JV: Je to zvláštní. Ta nervozita přichází spíš iracionálně, když si člověk myslí, že už není důvod být nervózní. Jsem nervózní před rozhovory s konkrétními lidmi, o konkrétních tématech. Ale základní pro pocit klidu je fakt, že to děláte dlouho. Tím opakování získáváte jistotu, že vybrusíte ze všeho. To

vám potom dává klid.

T: Teď se vrátím k Vaším začátkům, k Vaším studiím. Studoval jste Filozofickou a Právnickou fakultu Masarykovy univerzity, jestli se nemýlím. Dalo vám vzdělání něco do práce moderátora?

JV: Já jsem za to rád. Třeba právnická fakulta, kterou jsem nedodělal, mi dala úžasnou schopnost relativně rychle zpracovávat právní ústavu, právní témata. Pochopit nebo znát to už. Mít osvojený právní procedury, používat správný právní termíny. To je něco, v čem se často chybí. Filozofická fakulta mi zase dala širší vzdělání, širší rozhled. Zvláště do nějakých rozhovorů se to promítá. I do kontinuálu, kde je spousta historických témat.

T: Obecně mě zajímalo, jak jako moderátoři fungujete. Jaká specifika má kontinuální vysílání. Co se po vás požaduje, protože to zpravodajství jde neustále dopředu.

JV: Předpokládám, že pracujeme přibližně všichni stejným stylem. Třeba Události jsou vlastně jednodušší, než kontinuál. Tam ta hlavní náročnost spočívá v soustředěnosti a ve vnímání té hlavní relace. Pocit toho, že je to hlavní pořad, je svým způsobem svazující. Když se na ale člověk podívá s odstupem, tak je to mnohem jednodušší než třeba kontinuál.

T: V tom smyslu, že mají všechno připravené?

JV: Svým způsobem jo. To jsou klasické zprávy, tam čtete. Pak uděláte pár formálních rozhovorů na malý, úzký ploše a to je všechno.

T: Jen se tam zapojují oproti Studiím ČT24 technické procesy jako je chůze, plazmy.

JV: Což teda není úplně jednoduchý, to je pravda. Ale mně daleko víc vyhovuje sedět nahoře, kdy se můžu soustředit právě jen na mluvení a na vedení rozhovoru. A ne ještě na to, jestli náhodou dobře stojím nebo špatně stojím nebo jestli jsem moc vlevo, vpravo...

T: Kromě pohybu je hlavní mluvení. Jak pracujete s hlasem? Měl jste hlasovou výuku?

JV: Tady jsou školení, ale že by šlo o systematické odstraňování nějakých problémů, to bohužel asi úplně ne.

T: Jinak pracujete s hlasem? Snažíte se ho vědomě modulovat?

JV: Měl bych, ale v tom záprahu, v tom penzu toho, co děláte, už nemáte skoro vůbec čas. Snažím se třeba nějakým způsobem rozmlouvat, dělat cvičení, ale minimálně. Zrovna já bych měl, vím, že je to jeden z mých handicapů. Myslím, že moje přednostní stránka je způsob vedení rozhovorů, ta orientace, ten projev. Zas člověk už ví, jak posadit hlas, to je zas třeba moje přednost. To si myslím, že je dobrý, co se týče artikulační stránky věci. Na tom je třeba jednoduše zapracovat, ale na to není prostor.

T: Přejde mi, že když to moderátor dělá několik let, tak bez problémů přečte zprávu bez přeřeků, má

to vypilované.

JV: Trénuje za provozu. Taky záleží na tom, jak jste unavená. Když jste hodně unavená, tak ať děláte, co děláte, tak se budete přeříkávat. Nebo dokonce potom je horší se na to o to víc soustředit. Řeknete si: „Na tohle si musím dát pozor.“ To je špatně, tím spíš uděláte chybu.

T: Chápu. Děkuji za rozhovor.

Příloha č. 6: Přepis hloubkového rozhovoru s Janou Peroutkovou

T: Můžeme začít tím, jestli si upravujete zprávy do vysílání a celkově přípravou na vysílání. Jak v tomto smyslu pracujete?

JP: Já začnu přípravou. Příprava je taková, že nám dorazí den předem, kolem 18. hodiny plán. V rámci toho plánu jsou napsaná témata, který se ví, že další den budou. Klasická agenda, co se bude dít ve sněmovně nebo na vládě. Víme, že je třeba nějaký výročí. Zkrátka témata, na který se můžeme připravit. Těch bývá kolem čtyř, pěti, šesti. Na to máme celý večer, si to připravit. Samozřejmě si téma, které se aktualizuje, musíme ráno ještě doupravit. Pokud jde o rozhovory, tak někteří hosté chtějí okruhy, někteří ne, takže na tom taky záleží. Ty rozhovory mají asi 6 až 7 minut. Když je to důležitý, tak to protahujeme. Zastaví nás případně editor, když to prodlužujeme moc. Co se týče samotného vysílání, to má 2 hodiny. Prolínají se tam zprávy s tématy. Zase záleží, kolik těch témat je, kolik se toho děje. Je téměř minimální šance zasahovat do zpráv. Za prvé se soustředíme především na rozhovory, protože tam je hlavně naše práce. Za druhé je jich hodně a jsou to hlavně aktuální zprávy, všechno se mění v průběhu času. Děláme často věci ze sněmovny nebo třeba výbuchy, věci co mají spád. A ty studia se pořád přepisují, vždycky jsou nový. Takže to vidím poprvé na čtecím zařízení. Případně si rychle projedu první headline, jestli tam není nějaký slovo, u kterého si nejsem jistá výslovností nebo jestli se něco neduplikuje. To se taky občas stane. Reportáž má studio a za ním je ještě stříh hosta, který už se vyjadřoval dřív, ale redaktor si toho nevšimne a napíše do příspěvku studio znovu. Takže mě by to pak překvapilo, že bych to musela číst znova. Na takovou situaci se musím připravit. Podívám se, co to bylo za hosta a nepřečtu studio znovu, jen řeknu: „Už se nám k tomu vyjadřoval ve Studiu ČT24 jeden komentátor, jmenuje se takhle a takhle.“ A jenom zaimprovizuji. Takže do zpráv většinou nezasahujeme. Někdy je člověk schopný něco zachytit i rovnou při čtení. Já osobně chytám jména nebo města. Například se mi stane, že se píše o konferenci v Mnichově a já vím, že není v Mnichově, ale v Berlíně. Tak si to sama opravím během čtení. Nebo když napíšu Kláru Šlechtovou, ne Karlu, tak samozřejmě řeknu Karlu. Ale jsou věci, který opravit nejdou. Zrovna nedávno se mi stalo, že ve zprávách v 5 hned po headlinech jsem uváděla vstup Zuzany Černý. A redaktor, který to připravoval, tam napsal otázku ve smyslu: „Zuzano, co lidovci říkají na to, že slovenské soudy potvrdili, že Andrej Babiš je agentem STB?“ Jenže já tu otázku viděla opravdu až na čtecím. Takže jsem jí jela slovo po slově a jakmile ji dočetla, tak jsem se strašně rozzlobila, protože to tak není. Oni ho nepotvrdili agentem STB. Oni prostě jenom řekli, že se má soudit s někým jiným a že tak teda stále bude vedený. Takže obrovská chyba a to se úplně chytnout nedá, protože je daná vazba věty a já ji ve čtecím nevidím celou. Nevím, co bude následovat, že třeba poslední slovo to vyvrátí. To mě hodně mrzí, na to jsem se absolutně nemohla připravit. Takže u některých věcí to jde, u některých ne. Jinak my si můžeme do nějaký míry upravit zprávy, kterými začínáme. To znamená ty v 10 nebo ve 12. Záleží na tom, co se předtím děje. Jestli to už hlavně mají redaktoři hotový. Oni pracují od rána a už jedou v tom koloběhu. A někdy to píšou na poslední chvíli, protože už se v tom orientují a mají spoustu další práce. Ne, že by to nechávali záměrně na poslední chvíli, to si nemyslím, ale to už je prostě taková rutina čtyřřadvacítky.

T: Jak jste řekla, témata dostáváte den předem. Když máte blok zpráv od 10 do 12 a potom od 14 do 16 hodin, věnujete se tomu ještě ráno před vysíláním? Jak dlouho? A co přesně si připravujete?

JP: Zase záleží. Když jdu od 10, tak vždycky vstávám mnohem dřív. Zapínám si vysílání ČT24 a pouštím si četku (*Česká tisková kancelář –pozn. autorky*), jestli se náhodou něco nestalo. Když mám naplánovaný nějaký významný témata, u kterých vím, že by mohl být posun, tak si hodím do četky klíčový slova a hledám, jestli k tomu něco vylezlo. Když jdu takhle na dřívější směnu, tak poslouchám ještě Studio 6, protože někdy se nám témata prolínají. A může se stát, že tam host řekne něco zajímavýho, a mě to může inspirovat. Třeba si do přípravy přidám další otázku nebo se tím inspiroju ve smyslu, že řeknu: „Ráno jsme měli ve Studiu 6 hosta, který řekl, že si myslí, že to bylo takhle. Souhlasíte nebo ne?“ A otázka je hned jiná. Neduplikujeme se, ale je vidět, že téma chceme posunout

dál. Takže s tím pracujeme. Ale záleží spíš na charakteru tématu a na jeho významnosti.

T: Zůstaneme ještě přípravy. Z jakých zdrojů čerpáte a jak moc? Ať už při přípravě na rozhovory s hosty nebo na vysílání jako takové? Kromě četky samozřejmě.

JP: Obecně. Z četky si člověk vyloženě udělá přehled o faktech. Ale my bychom měli téma posunout dál a mít to zajímavější, i když je to zpravodajství. To je věc, která se ve mně hrozně pere. Jestli jet vyloženě zpravodajskou linku a ptát se ne jednoduše, ale prostě zjišťovat opravdu tvrdý data, anebo jestli rozhovor ozvláštnit. Já se přikláním k tomu druhému, protože už mě možná to první nudí. Myslím si, že ta první linka už je tady dlouho. Ale jinak platí to, že v četce jsou jenom obrysy. Ty většinou člověk zná, když to dělá skoro denně. Dál spolupracujeme s rešeršním oddělením, od kterého dostáváme daný témata zpracovaný, připravený. Za mě je chyba to, že nejsou zpracovaný podle toho, jaká je představa rozhovoru. Že jsou zpracovaný velmi obecně. Jsou tam vlastně taky jenom fakta. Ale je pravda, že to každej máme s rešeršním oddělením nastavený trochu jinak. Já chci hodně komentářů i základní data – co zítra bude, jestli bude schůzka, kdo se jí účastní, význam schůzky.

T: To jim napíšete všechno do zadání?

JP: To nepíšeme my. To právě bohužel ne. Já ani nevím, jestli to můžu říct, protože je to hrozný, ale měli by to dělat editoři. Nakonec to ale dělá telefonistka, která domlouvá hosty. Řekne jim: „Můžete zítra na rozhovor? Probereme tohle téma. Děkuju.“ A hned nato napíše rešeršistům, že Peroutková bude mít v 10:30 tohohle politologa k tomuhle tématu. A aby připravili poslední průběh věci, něco aktuálního. Ale mě tam chybí to, že si dopředu neřekneme, jaký očekávání od rozhovoru máme, kam ho chceme směřovat. To je podle mě to nejpodstatnější, co by mělo být.

T: Komunikace přímo s Vámi tedy neprobíhá? Vy ten rozhovor povedete, měla byste jim svou představu říct.

JP: To je právě těžká věc. Já tu představu mám až někdy v 7, v 8 večer. Potom, co mi pošlou plán. A to už je pozdě. To už mi rešeršní oddělení neudělá, protože tam už nejsou. Chápu, že je to pozdě, ale zase abychom si my měli zpracovávat 20 témat, to není úplně možný. Tohle je věc, která mi trochu vadí, spolupráce editorů s moderátory. Editoři se totiž připravují až během toho, co vysílají. Při tom zároveň tvoří plán na další den, ale jenom ve stylu, že řeknou: „Máme tady nějaký témata, agendy, zavolej k tomu nějaký hosty.“ A to je všechno.

T: Takže myslíte, že by mělo být na editorech, určit jasnější představu podoby rozhovoru?

JP: Jasně, to je jejich práce si to dramaturgovat. Já se strašně často nedozvídám, proč zveme zrovna tohohle člověka, co od něj chceme slyšet. To je špatně. Snažím se to nějak řešit, ale zatím trochu neúspěšně. Ještě k té přípravě, já jsem se teda domluvila s rešeršním oddělením, že mi posílají komentáře k tématu. Zajímá mě, jestli host už někdy dával rozhovory. Já se ho nechci ptát na stejný otázky, co už někde byly. Chceme to posunout dál. Takže já se ho chci zeptat: „Vy jste v tomhle rozhovoru řekl, že to myslíte takhle, ale ono je to takhle.“ Člověk má šanci něco vyvrátit nebo zkrátka rozhovor vyvíjet, než to vzít zase od začátku. Kromě rešerší hodně čtu různé komentáře, pracuju se serveru info.cz, ihned.cz a irozhlas.cz. Co se týče zahraničních témat, tak to většinou hodím do Googlu a koukám, co na mě vypadne za zpravodajský server. Není to tak, že bych vybírala všechny zpravodajský serveru. To zase vím, který jsou v pohodě a který nejsou. K tématu v češtině najdu spoustu komentářů. Už mám svoje osvědčený komentátory, u kterých vím, že se mi jejich styl líbí nebo že to může být inspirativní.

T: Sepisujete si to potom do nějakých ucelených mustrů nebo si jenom vytáhnete části, které se

Vám hodí? Jak s tím následně pracujete přímo ve vysílání?

JP: Já se snažím utvořit otázky. S tím, že to jsou spíš okruhy. Otázky nepíšu vyloženě do pusy a pak jela jedničku, dvojku, trojku, čtyřku, pětku, to vůbec ne. Snažím se tvořit okruhy, co by v rozhovoru mělo padnout, jaký body jsou důležité v rámci toho tématu. Dělán si odrážky. Plus si do závorky nebo pod text kurzívou napíšu zdroj nebo proč jsem se na to chtěla ptát, abych si to připomněla. Taky si vyznačím třeba komentáře někoho k tomu. Já už totiž počítám s tím, že mi host řekne určitou věc. V případě, že mi ji vážně řekne, už mám připravený v závorce argument, že jsem se dočetla, že jiný člověk tvrdí opak.

T: Otázky si tedy většinou nepíšete přesně, jen okruhy a reagujete na to, co říká respondent?

JP: Jsou momenty, kdy si otázky můžu napsat opravdu přesně. Dokonce si je můžu napsat i na čtečce. To jsou případy, kdy avizujeme například program zahraniční schůzky, setkání nějakých dvou politiků v Německu. A máme k tomu našeho zpravodaje, s kterým vyloženě chceme probrat, co se bude dít. To si předem vykomunikujeme. V různých médiích to chodí jinak, většinou si to zpravodajové připravují sami. U nás je to opačně, moderátoři si píšou otázky pro zpravodaje. My jim to pak pošleme, jestli s tím souhlasí. Oni napíšu jenom ano, ne nebo ještě něco doplň. Pošlou nám to zpátky a my se tím opravdu řídíme, protože svoje kolegy nechceme překvapit. Víme, jaký je náš cíl, prostě chceme o schůzce informovat lidi. Nejde o komentování, zpravodaj přináší fakta, co se v dané zemi bude dít. Může dokonce říct i komentář, ale jinak máme otázky připravený většinou z 90 %. Když cítím, že mám ještě čas a zrovna ten zpravodaj odpovídá docela krátce, tak se nebojím použít nějakou klasickou otázku, kterou on čeká. Třeba co se píše o schůzce v novinách nebo co říkají lidi na ulici. Něco, co on vnímá a nemusí se na to nějak extrémně připravovat.

T: Jak se liší rozhovor s člověkem z ČT, s kterým jste domluvení a s cizím hostem?

JP: Je tam určitě větší kolegiálnost. Nechceme se vzájemně potopit s žádným hostem, ale je pravda, že s cizími hosty je to možná agresivnější. Oni se můžou naštvat ve stylu: „Ježišmarja, vždyť jsem přece řekl, že je to takhle.“ To by nikdy náš pracovník neudělal.

T: Ve vysílání mluvíte s různými lidmi. Často jsou to odborníci nebo veřejně známí lidé zvyklí na vystupování před kamerou. Jak se ale pracuje s lidmi, kteří se třeba vyjadřují k zajímavému koníčku a běžně na veřejnosti nemluví? Jak se liší politici versus „obyčejní lidi“?

JP: Politici nebo lidi, který jsou zvyklý dávat rozhovory, který nějak žijí v mediálním světě, tak v tom umí chodit. Oni už cca můžou znát i moderátory, protože se dost často ptají, kdo to moderuje. Nebo když si telefonujeme, tak to poznají i podle hlasu. Vědí, jak to bude konfliktní, jak dlouho můžou odpovídat, jestli mají být odpovědi krátký nebo dlouhý. Mají představu o tom, co to je šestiminutový rozhovor. Takže jejich přístup je mnohem profesionálnější. Zatímco když tam máme člověka, kterého se chceme zeptat, jak to třeba chodí v praxi v zemědělství, tak tam je to těžký v tom, že je hrozně těžký odhadnout hosty. Někdy je to hrozně fajn, když ty lidi mluví nesmírně zajímavě a dlouze. To je spíš o povaze než o tom, jak jsou zvyklý na média. Ale někdy se stane, že to je totální katastrofa. Ten člověk odpoví: „Ano, je to 23 hektarů.“ A to je všechno.

T: Jak v takové situaci reagujete? Musíte ho donutit mluvit nebo se rozhovor zkrátí?

JP: Místo osmi otázek jich padne dvacet. V tom momentě se absolutně neřídím časem, i když máme v bodáku napsaný, že má rozhovor trvat cca 6 minut. Někdy trvá třeba 12 minut, když je to zajímavý. Může trvat i míň, než 6 minut. Když se téma vyčerpá, tak se nedá nic dělat. Nedávno jsem se bavila s ministrem zemědělství, je to politik, ale bohužel rétoriku úplně nezvládá. Byla to katastrofa. Byla schůzka ministrů zemědělství EU, ale nikde nevyšly informace, o čem budou jednat. Nikde nevyšla agenda. Volali jsme tiskovou mluvčí, která taky nic nevěděla. Tak jsme prostě řekli, že se na to

zeptáme a pak se budeme doptávat dál. Takže já jsem byla připravená na strašně moc témat, který by mohli probírat. Ale nakonec to probíhalo ve stylu: „Pane Milku, co jste probírali na schůzce s ostatními ministry EU?“ „Takovou tu běžnou agendu.“ „Aha a to je co?“ Člověk musí být nesmírně pohotový. Musí se připravit na to, že rozhovor možná nebude mít 6 minut. Když jsem s moderováním začínala, byla jsem strašně nervózní, že neutáhnou 6 minut. Dneska vím, že když to budou 3 minuty, ale probereme všechno, tak se zkrátka nedá nic dělat. Hodně dobrou zkušenost mám s hasiči nebo s asistenty u nehod, který mají vyloženě co říct a můžou popisovat věci z praxe. Na to se člověk připravuje jinak. U politiků nebo u lidí, kteří vystupují v médiích, můžeme být mnohem agresivnější. Protože očekáváme, že oni třeba budou taky agresivnější. Zatímco u lidí, kteří popisují, jak se hasí výškový budovy, tak tam se člověk připravuje víc lidsky. Vlastně je trošku víc milý.

T: Když mluvíme o hasičích, napadá mě i ten aspekt, že si mohou obě strany vypomocet. Předáte lidem varování, jak se mají chovat v krizových situacích.

JP: A to je další věc. Když dennodenně probíráme politiku, tak už je to trošku nudný a hlavně ty otázky jsou úplně jinačí. Zase je to vždycky o tom říct si, jaký je můj cíl rozhovoru. Když mluvím s hasičem, tak chci vytáhnout zajímavý věci pro lidi, kteří nevědí, jak to chodí. A zároveň se jim to může hodit i v případě, že se opravdu dostanou do krizové situace. To jim chceme přiblížit. K takovému rozhovoru se přistupuje úplně jinak, včetně toho, jak vypadají otázky, kolik jich je atd.

T: Ovlivňujete skladbu zvaných hostů nebo to má na starost čistě dramaturgie?

JP: Skladbu hostů neovlivňujeme vůbec. Myslím si, že na to není ani čas. Každopádně když máme typ na dobrého hosta, tak ho můžeme doporučit editorům. Říct jim, ať zváží, jestli se na tohle téma nepodívat z tohoto pohledu. Že už jsme tam jednou tohoto hosta měli a mluvil dobře.

T: Řeší se zaujatost, když například plánovaného hosta osobně znáte?

JP: Já jsem se s tím moc nesečkala. Stalo se mi, že je moje kamarádka zpravodajka Českého rozhlasu na Slovensku. Tak jsem řešila, jestli jí mám tykat nebo vykat. Už si nepamatuju, jak jsem se nakonec rozhodla, asi jsem tykala. Já spíš preferuju přirozenost. Když to tak je, tak si nebudu hrát na to, že ne. Pak by se mě lidi ptali, proč jsem jí vykala, když jí normálně tykám. A já bych pro to neměla vysvětlení.

T: To mi říkala i Bára Kroužková. Taky se bavila s někým, koho dobře znala. A tykali si, protože se bála, že by během rozhovoru najednou přirozeně přešla z vykání na tykání a bylo by to divnější.

JP: Jinak forma zaujatosti. Já už jsem si tolikrát říkala, jak by to bylo, kdybych měla vést rozhovor s mým rodilým příslušníkem nebo s někým, koho hodně dobře znám. Zase by záleželo na tom, jaký téma by se řešilo, jak moc by bylo důležitý. Asi bych šla za editorem, jestli to nenechat pro druhého moderátora. Myslím si, že takovým situacím by se mělo vyhýbat. Když má někdo bráchu politického komentátora, tak asi není dobrý, aby chodil pořád do studia. Ale já jsem se s tím opravdu zatím nesečkala.

T: V takových chvílích se liší postavení České televize coby veřejnoprávního média a komerčních médií. Máte zkušenost i s komerčními médii?

JP: Když jsem byla na vejšce, tak jsem si chodila přivydělávat do televize Metropol. To byla taková malinká televize jenom pro Prahu. Ale to byl takovej punk. Já jsem tam dělala jenom rešerše. Taková typická nízkonákladovka, která pak vybuchla, ale taky tam byl zrovna Šámal myslím, že tam dělal programového ředitele. Jinak nemám zkušenosti.

T: Úrovně takových vysílání jsou úplně někde jinde. Požadavky na moderátory i na všechny ostatní pracovníky.

JP: Jasně, to nevysvětlíte. Moje babička: „Ty máš tak pohodovou práci vid', to sis vybrala, přečíst si něco, oni tě ještě nalíčí.“ Babi, vůbec nevíš.

T: To mě hrozně baví, protože to můžu taky porovnat z pohledu laika, předtím když jsem byla mladší a teď když do toho prostředí trochu pronikám. Lidi si vůbec neumí představit, co obnáší udělat vysílání.

JP: Neumí, vůbec.

T: Čím se pro vás liší telefonní versus osobní rozhovory s hosty ve studiu?

JP: Liší se hodně. Za první telefonický spojení je ne vždycky kvalitní a může tam něco přeskočit zrovna u slova, který by pro mě bylo zásadní. V tu chvíli řeším dilema, doptat se, nedoptat se. Musím dávat mnohem větší pozor a už to mi trochu vadí. Protože když se musím soustředit na to, co jde z telefonu, tak už nedokážu moc přemýšlet do budoucna. Na co se zeptám, co by mohlo být zajímavý a tak. Zatímco osobní rozhovor je mnohem lepší, vidíte mu do tváře, vidíte gestikulaci, poznáte ironii. Vždycky je to lepší. Hlavně když přijdou do studia, máme třeba minutu před začátkem na to s nimi ještě něco probrat. Říct jim: „Já jsem tady ještě našla nějakou informaci, slyšel jste o ní, můžu se na to zeptat?“ Určitě je za mě rozhodně lepší, když chodí hosti do studia. Já jim můžu ukázat, ať už brzdí, že už máme končit nebo něco. Hosti, kteří jsou na to zvyklí, už to vědí. Třeba komentátor Jefim Fištejn mluví strašně dlouze nebo Kubičko z Českého rozhlasu a ten by se nezastavil, kdybych minule nepoklepala na hodinky, když na mě zrovna nebyl záběr. On pak věděl, že má opravdu skončit. Navazovalo speciální počasí a Události v regionu, takže jsme museli skončit na čas. V tom je to dobrý, že člověk nemusí skákat do řeči. Jediná výhoda telefonického rozhovoru je, že jim skočíte do řeči a oni se na vás nemůžou tvářit jako *sorry, co to bylo*. Jinak určitě preferuju, když jsou lidi přede mnou.

T: Komunikujete s hosty před vysíláním?

JP: Když se třeba stane, že odmoderuju zprávy, který mám vyloženě jenom na přečtení, pak je 9 minut prostoru na počasí a na sportovní zprávy, tak já stejně musím ze studia. Pouštím sportáka sednout na židli. A vím, že už tam je pravděpodobně host k politice, tak za ním přijdu a domluvím se s ním. Nechci ho zaskočit, když mám něco, čím bych ho mohla překvapit. Jde zase o to především informovat lidi. My celkově nesmíme říkat otázky, ale můžu za ním skočit a zeptat se: „Podívejte se, pane Honzejku, já jsem to připravila takhle a takhle, jste s tím v pohodě? Nebo máte něco, co by bylo zajímavý zmínit?“ A už se mi kolikrát stalo, že lidi řekli: „Velice zajímavý v tomhle tématu je ještě tohle, já bych se k tomu docela rád dostal, protože to ve vysílání ještě nezaznělo.“ A to přesně chcete, aby se přišlo na něco, co ještě tolik slyšet nebylo, na nějaký nový zajímavý názor. Ale to se děje málokdy. Jinak se hosti střídají jeden za druhým. Když se usadí, tak vím, že mám 40 vteřin během takzvaného střiháku (*střihově zkrácený záznam živého vstupu – pozn. redaktorky*), kdy můžu něco říct. Ale moc informací si nepředáme. Samozřejmě, že by bylo lepší si předem zavolat. Když jsem dělala Studio 6, stalo se mi, že jsem vůbec nevěděla, na co se ptát. To bylo s naším cyklistou, myslím, že to byl Kreuziger. Nechtěla jsem to dělat sportovně, ale spíš nějak zajímavě. Navíc bylo ráno, takže jsem si řekla, že by mě zajímalo, jak chodí na záchod. Celý den jedou etapu a nic. Tenkrát jsem si s ním zavolala a zeptala se ho. A on řekl: „To se zeptejte, protože to je skvělý. Kamery vědí, že nás u toho nesměj zabírat. My si vždycky řekneme a jdeme čůrat všichni najednou. To nikdy televize nezabere.“ Takový zajímavý věci jsme dělali. Když to jsou lifestylejší téma, tak si jsem s hosty schopná zavolat dopředu. Moc se to ale nedělá. V kontinuu to běží jako na páse. Ale někdy se mi to stane. I u těžších témat. Měla jsem na něco islamologa, bráchu ministra Pelikána, který chtěl vědět okruhy dopředu. Ale já si řekla, že mu je nebudu psát do emailu, radši mu zavolám a řekneme si. A on

mi naznačil, jak mi cca bude odpovídat. Tím mě inspiroval k dalším otázkám. Mohla jsem ho vyždímat o informace a pak je rozhovor hned hezčí. Nevím, proč bysme si měli ve vysílání něco dokazovat, děláme to pro lidi. Není to o tom, který moderátor zvládne rozhovor líp. Nebo, kdo se víc s kým pošťká.

T: Když jste zmínila chození na záchod, máte jako moderátoři mantinely? Na co se ještě můžete ptát? Existuje čára, za kterou byste neměli jít?

JP: Přemýšlím. Už se mi párkrát stalo, že si mě zavolal František Lutonský a řekl mi, že to už bylo za hranou. Že to nebylo úplně vhodné. To se mi stalo jednou nebo dvakrát. Ale vyloženě pravidla nejsou, doufám. Každý má nějaký sociální citění, sociální inteligenci a selskej rozum, díky kterému ví, že za něco nepůjde. Na druhou stranu je tady spousta televizí, zpravodajských serverů, rádií atd. Aby se nestávalo, že všichni řešíme to samý a bylo to nudný, musíme posouvat hranice. Můžu se zeptat víc laicky nebo i nějakým lehce zabarveným slovem, i když to není úplně vhodné pro zpravodajství. Mantinely se nějakým způsobem posouvají. Ale nikdy to u nás nedosáhlo úrovně bulvárních novin.

T: Dostáváte feedback od vedení? Asi ne po každém vysílání, ale v určitých intervalech?

JP: Bohužel, editoři moc vysílání neposlouchají, asi nestíhají. Myslím si, že by to šlo udělat jinak. Ale to je zase systémová věc, která by se musela změnit. Komunikace s editorem mi chybí. Fungovalo to tak v Událostech, komentářích, ale vím, že to je úplně jiný pořad. Tam editoři, kteří jsou dneska v DVTV, rozhovor poslouchali takovým stylem, že pak řekli: „Hele pozor, řekni mu, že v roce 98 to bylo takhle, ten rozpočet byl takovej.“ Moderátoři okamžitě dostávali feedback. Zatímco já, kdybych byla v nouzi, tak mě z ní nikdo nevytáhne. Všichni jenom budou čekat na velíně, jestli to ustojím. To je za mě věc, která je strašně špatně. Já prostě nemám support, je fakt malej. Myslím si, že má moderátor příliš odpovědnosti. Skutečně moc na to, jakému spektru témat se věnuje. Co jsme to řešili?

T: Ptala jsem se na feedback, ale tohle s tím souvisí. Co by měl moderátor podle Vás dělat jinak nebo co Vám v systému nevyhovuje?

JP: Mně v systému chybí to, že za prvý nemáme danou linku rozhovorů, kam to chceme dotáhnout. Nemáme cíl rozhovoru, to si myslím, že je zásadní chyba. Takhle to na mě působí. Nějak ten rozhovor udělej, ať má 6 minut, ať zaplácneme čas. To je kritika, doufám, že to dotyční nebudou číst, ale oni vědí. Já si stěžuju, když se mi něco nelíbí. A potom mi chybí feedback během vysílání, když se třeba strhne agresivnější konverzace. Teď už jako spekuluju o tom, jestli editoři mají informace nebo nemají. Rešeršisté sice chodí i k editorům, ale myslím si, že v daný okamžik ve vysílání mají moderátoři mnohem větší rozhled než editoři. To je podle mě špatně.

T: Co byste naopak řekla, že funguje? Co se Vám na práci moderátora líbí?

JP: Pro mě osobně je skvělý, že mám rozhled o strašně moc tématech. Dokážu mluvit o všem. Zároveň ale o všem a o ničem. Samozřejmě moderátor už ví, jak se ptát, aby to bylo atraktivní pro lidi. Ale nemusíme zabrušovat až do úplných detailů. Co se týče Iráku, Sýrie a takových těžkých témat. Pro mě je to obohacující v tom, že máme fakt pestrý a docela široký rozhled. Mám ráda adrenalin, o tom je zrovna kontinuál především. I když existuje nějaká míra, někdy by stresu mohlo být míň. Nevím, teď si nevybavím, co ještě.

P: Nemáte moc času na to, předávat si s ostatními moderátory zkušenosti. Ale dokázala byste říct, co Vy děláte jinak než Vaši kolegové, pokud něco takového je?

JP: Možná budu říkat to, co třeba říkají ostatní o mně. Myslím si, že dokážu být jako lidštější, že to působí někdy mnohem přirozeněji než u ostatních. Taky se snažím vyhýbat takovým těm extrémně

zpravodajským rysům rozhovoru.

T: Kterým konkrétně?

JP: Že si třeba právě v rámci daného rozhovoru vezmu jenom jedno konkrétní odvětví. A neudělám ten rozhovor po běžný zpravodajský lince, zjistit základní informace, ale zabřednu třeba do úplně jiný věci. Snažím se rozhovor vždycky obohatit o něco pikantnějšího. Nenazvala bych to tak bulvárně, ale mám na mysli něco, co ještě moc nezaznělo. Nebo co sama vyhodnotím, že je zajímavý.

T: Obecně jaká specifika má Studio ČT24 oproti jiným pořadům ČT? Můžete to porovnat třeba se Studiem 6.

JP: Je to strašnej proud, takže se člověk ty 2 hodiny fakt nezastaví. Pořád čte, něco říká. Myslím si, že to je jeden z nejnáročnějších pořadů, protože tam člověk musí být neskutečně pohotovej. Pak samozřejmě největší specifikum je, že se počítá s různýma katastrofama, s různýma nestandardníma scénářema, který nejsou psaný agendou. Ale s tím se samozřejmě počítá, od toho čtyřicetka je. Moderátor v takové situaci dokáže vést rozhovor, kdy se dozví o hostovi 30 vteřin předem. Musí okamžitě vymyslet otázky, udržet s ním rozhovor do té doby, než editoři seženou dalšího hosta. Občas se moderátor nemůže spolehnout úplně na celý ten tým, co má za sebou. Třeba i na režii. Tam můžou dostat úplně mylnou informaci nebo trošku jinou. Všechno se musí extrémně přizpůsobovat aktuální situaci. To je vůbec nejspecifičtější. Míra odpovědnosti je především na moderátorovi.

T: Další věc, co mě zajímá, je improvizace. Jak improvizujete? Od základních frází na uvítání a rozloučení, po technické výpadky. Při nenadálých událostech se žlutou lištou, Kdy je například teroristický útok a vy musíte pokrývat vysílání, v kterém vůbec nevíte, co bude za pár minut.

JP: Co se týče předávek nebo uvítacích a loučících studií, na to jsem docela specialista. To je ta nejmíň důležitá věc, která tam je. Na jednu stranu se dá říct jenom dobrý den, na shledanou nebo děkuju za pozornost. Ale přijde mi, že se tak často vítáme a loučíme s diváky v rámci vysílání, že to chci vždycky ozvláštnit. Na začátku jsem se hodně inspirovala Marcelou Augustovou nebo Danielem Takáčem. Oni mají bohatý zkušenosti a skvělý vazby. Dokážou pozdravit jinak. Já jsem tím byla úplně fascinovaná a říkala jsem si, kde na to chodí. Občas jsem použila i jejich výrazy, snažila jsem to teda eliminovat, aby nebylo poznat, že se vyloženě opičím. Snažím se opravdu zdravit úplně jinak. Někdy neřeknu ani dobrý den, ale řeknu: „Tady je zpravodajská ČT24.“ A jdeme na přehled. Vítecích a loučících studií je tam opravdu strašně moc, takže se snažím dělat to jinak.

T: Záleží čistě na Vás, co řeknete? Nebo existují ucelené fráze?

JP: Záleží na čase, který máme. Když víme, že máme minutu do konce, hodil by se prostor na počasí a režisér mi řekne: „Stručně, prosím.“ Tak já budu stručná. Když vyhodnotím, že mám 3 až 4 minuty, to je opravdu hodně času, tak se kouknu, co máme v další půl hodině naplánováno a během 15 vteřin ještě avizuju další program. Řeknu: „V příští hodině probereme tyhle témata, v tenhle čas, s těmahle hosty.“ Klidně takhle stručně. Myslím si, že je to po nás chtěný, ale nikdo to moc nedělá. To je asi tím, že já dělám Studia nejkratší dobu. Takže si ještě pamatuju, jak na mě apelovali. Další improvizace je při představování hostů, to si taky nepíšeme. Na jednu stranu by se to dalo říct jednou frází. Ale je to věc, u který si trošku pohrajeme. Nejtěžší improvizace je, když se něco stane. To se mi stalo nedávno u slovenský politický krize. Čekali jsme na tiskovou konferenci policejního prezidenta, kterou jsem uvedla. Bylo to i v nějaký mimořádný čas ke konci mojí pracovní doby. Uvedla jsem ho s tím, že pak hned naváže host, s kterým to okomentuju. A v průběhu rozhovoru, který taky nebyl připravený, s kterým se nepočítalo, budeme co nejdéle mluvit a čekat na tiskovku Fica. Ta měla v přibližně stejném čase navazovat. Dopadlo to tak, že proběhla tisková konference policejního prezidenta a jakmile skončila a já jsem rekapitulovala, co řekli, tak mi režisér říká během živého vysílání do ucha:

„Prosím tě, mi na toho hosta nemáme ještě ani číslo, takže mluv!“ To je katastrofa. Já jsem si ve vteřině představila, jak dlouho trvá, než seženou číslo, než mu zavolají, než to zvedne, než mu řeknou, že jde do vysílání. Z toho se mi udělalo úplně zle. Ale říkala jsme si, že to musím nějak zvládnout. Takže jsem rekapitulovala, co zaznělo. Jelikož jsme to téma probírali celý den, tak jsem se nadechla a řekla jsem, že zrekapituluju, co se zhruba na Slovensku děje, pro ty, co si zrovna zapnuli televizi. Pak už to bylo tak dlouhý, že jsem si musela vzpomenout i na to, co mi říkali různý komentátoři ve studiu. A říkala jsem: „My jsme ve studiu dneska měli hodně hostů. Zaznělo třeba, že Fico je takovej a takovej, že Kiska je takovej a takovej.“ To už bylo na hraně, ale v ten moment už našťěstí sehnali hosta. Mohlo to trvat třeba minutu, nevím.

T: Ve vysílání Vám sekunda přijde jako hodina.

JP: Ano, hodina (smích). Tohle jsou těžký věci. Na druhou stranu se počítá s nějakým pochopením diváka. Když je to mimořádná situace, nebudeme mluvit tak plynuje, jako když čteme zprávu. Počítá se s tím, že se budeme neustále opakovat. Když nejsou informace, tak co budeme dělat. Já se uklidňuju tím, že mě nebude zajímat, co mi budou režiséři říkat, jak mám mluvit dlouho, zkrátka když se vyčerpám, řeknu: „Uvidíme se za chvíli, další podrobnosti připravujeme.“ A budu spoléhat na to, že v režii máme šikovného režiséra, kterej tam dá počasí nebo upoutávku. Nemyslím, že bysme to museli úplně hrotit. Třeba Patricie Strouhalová, která pracovala v ČT a na Radiožurnálu, prý vždycky, když se objevila ve vysílání a neměla tam být, sklopila hlavu a dělala, že to neví. A čekala, až jí režisér pomůže. My jsme tak vycepaný, že musíme prostě mluvit, jakmile se objevíme na kameře a nepočítáme s tím. Hold to musíme nějak zachránit. V krizové situaci taky doufám, že mají režiséři pochopení a dali by tam na chvíli počasí. Navíc vím od šéfa režisérů, že tam je připravených v záloze množství upoutávek, který by to překryly. A priori s tím nepočítám, ale v případě velké nouze se nedá nic dělat.

T: Dostali jsme se ke spolupráci v širším týmu. Předpokládám, že by měl moderátor pracovat hlavně s editorem. S kým dalším spolupracujete, ať už na velíně nebo v režii?

JP: Naše práce je extrémně závislá i na redaktorech v RDZ (*Redakce denního zpravodajství – pozn. autorky*). Takže s nimi občas komunikuju. Nenařizuju jim, jak to mají napsat, spíš až zpětně. Když třeba udělají chybu, tak jim jdu říct, ať se tomu věnují pořádně. Komunikuju hodně s korektory, kolikrát řeším, jak se čte daný výraz. Řešili jsme, jestli skloňovat nebo neskloňovat GIBS. Františkovi Lutonskému se nelíbí, že ho skloňuju, ale ono se to má skloňovat. Jednou si mě zavolali, proč čtu Tomáše Gariga Masaryka a ne Garyka, že to vypadá blbě. Já to vím, ale ono se to tak má číst, bohužel. Buď existuje nějaký úzus nebo to korektoři zjistí. Václav Klaus nechce, abychom ho četli jako Klauze, ale Klause. On vyloženě i volal a média by to měla vědět, že si to takhle přeje. Někdo nemá rád skloňování, vím, že Mathé nechce skloňovat. Cizí africká nebo asijská jména redaktori do čtecího přímo přepisují kapitálkami tak, jak se čtou. Turecký prezident se píše Erdogan. Na Primě a na Nově říkají Erdoga. My jsme vždycky měli Erduana a teď máme Erdoana. Všechno se mění. Takže to přepisují a je to určitě lepší. Na druhou stranu už se mi stalo, že přepsali New York na Ňu Jork. To jsem myslela, že mě trefí, to strašně zarazí.

T: Kromě editorů, korektorů a redaktorů jsou ještě další složky, s kterými komunikujete?

JP: Občas se jdu zeptat asistentů editora, kteří domlouvají hosty. Když něco domlouváme na poslední chvíli, zeptám se jich: „Co ti řekl ten host k tématu? O čem můžeme mluvit?“ A oni mi sdělí, co jim řekl do telefonu: „Hele to bude zajímavý. Říkal, že dokáže mluvit o tomhle a o tomhle. Pak mi vyprávěl tuhle historku.“ Dál s režisérem pochopitelně. To jsou vždycky informace typu: „Čekáme na tiskovku, tak až bude, tak ti řeknu.“ Nebo: „Připrav se na to, že...“

T: V režii Vám do ucha mluví přímo režisér?

JP: Na začátku zvukař, který kontroluje, jestli je všechno v pořádku. Případně když slyším špatně telefonát, tak mu řeknu, ať mi zesílí sluchátko. Jinak jenom s režisérem. A já přes režiséra bohužel dostávám i pokyny od editora. Jde to takhle složitou cestou.

T: To mi říkali i ostatní, že nemůžete mluvit přímo na velín.

JP: Kdyby bylo tlačítko na editora i na režiséra, tak je to ideální. Takhle to bohužel nemáme. Musíme říct režisérovi: „Zmáčkni tlačítko, teď budu mluvit na editora.“ A na velíně to způsobí poprask, protože to je strašně špatná kvalita, strašně to řve a je tomu blbě rozumět. Bohužel v tomhle je to špatný.

T: Jak se pohybujete ve studiu? Máte určené, kdo jaké kamery se koukat?

JP: Dostáváme pokyny od režie. Řeknou nám, že za 15 minut to bude do trojky. My víme, která z nich je trojka, ta zabírá celek. Nebo nám řeknou loučení do dvojky, uvítání do čtyřky. Záleží taky na tom, jestli máme už na plazmě připravený obrázky k tématu od obrazového editora. Já jim do toho nechci kecat, ale některý záběry na sebe vyloženě nesedí. Jít ze čtyřky na trojku, z celku na jenom lehce menší celek, to nejde nikdy. Ale pokyny dostáváme od nich. Jinak při speciálech, když člověk vůbec nepotřebuje čtecí, tak se kouká, kam chce. Ale to je většinou ve Studiu 6, kde je i jeřáb. Když se člověk kouká blbě, dostane do ucha informaci, že se má kouknout do jiný kamery.

T: Co by měl mít kvalitní moderátor za vlastnosti, co by měl ovládat?

JP: Je to samozřejmě všeobecný přehled. Myslím si, že musí mít sociální inteligenci, která mu pomáhá v otázkách v rozhovoru. Určuje to, který otázky vybírá, jakým způsobem je pokládá. To je do určité míry i o talentu. Měl by mít dobrou slovní zásobu. Taky pohotovost. Odolnost vůči stresu a časovému presu.

T: Práce ve Studiu ČT24 je hodně adrenalinová. Jak se dá zvládat stres?

JP: Já dřív dělala závodně atletiku a před každým závodem jsem se pozvracela. Nebo před recitační soutěží na základce. Ve studiu už stres nemám. Když moderuju něco venku, kde sedí lidi na konferenci, tak mi zle je. Ale jakmile jsem sama ve studiu, tak mi to nepřijde. I když vím, že se rozsvítí červená a kouká na mě mnohem víc lidí. Asi na to člověk musí být stavěný.

T: Setkala jste se někdy s nepříjemnými nátlaky veřejnosti?

JP: Ze začátku je to nepříjemný, pak se člověk obrní, má hroší kůži. Už mu to tolik nevadí. Pruděj pořád ty samý lidi. Dost často jsou jejich argumenty špatný. Na začátku to člověk hodně řeší, dotkne se ho jakákoliv kritika. Ale s tím se musí počítat, protože co člověk to názor a některý jsou i sprostý. Jednou se mi stalo, to už bylo dávno ve Studiu 6, když jsem teprve byla nová. Na poslední chvíli se objevila zpráva zrovna k historickému tématu, který mohlo být skvěle zpracovaný a dopředu zkontrolovaný. Ale bohužel, redaktor to napsal špatně, editor to nezkontroloval a já jsem to viděla poprvé na čtecím, takže katastrofa. Byla tam velice špatná informace ohledně 2. světový války. Pak se o tom i psalo, že jsme posunuli datum 2. světový války. Všichni se ptali generálního, jak se to mohlo stát. My jsme neposunuli datum konce a začátku války, takhle to nebylo. Ale oni si to takhle vzali a kvůli tomu mi přicházela řada výhrůžek. Z toho jsem měla i strach. Vyloženě jsem si říkala, že mi za to ta práce nestojí. Dneska už to člověk bere dost rezervovaně. Jak kdy komunikuju zpátky. Někdy se vyjádřím, někdy vůbec.

T: Taková práce zasahuje dost do osobního života. Jak se dá zvládat péče o malé děti?

JP: Je to náročnější. Flexibilita musí být mnohem větší, protože když se něco stane v noci, tak člověk musí vstát a musí si to téma připravit. Musí si ráno přivstat, jenže najednou čeká příprava snídaně, odvést děti do školky a já nevím, co všechno. Takže je to rozhodně těžší, ale dá se to.

T: Vy jste studovala sociologii na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy. Dala vám studia něco k této práci nebo si myslíte, že se to dá všechno naučit v praxi a studium s tím vůbec nesouvisí?

JP: U nás pracuje spousta lidí, kteří mají třeba jenom gympl. Třeba Zuzana Tvarůžková. Je inteligentní, chytrá. Takže si myslím, že je to hodně o praxi a hodně o tom, co chce člověk vědět a jestli se nějak vzdělává dál. Mně to pomohlo dost. Děláme hodně politický rozhovory, různé průzkumy, tak když mám potom rozhovor s politiky nebo sociology, tak vím, jak na ně. Víím, jak se jich ptát, víím, co by tam mohlo být zajímavý. Řadu průzkumů jsem četla, takže přibližně víím, čím dalším se mohli zabývat, jestli zkoumali něco dalšího. Ale víím, že třeba pro Báru Kroužkovou je to zásadní. Říkala mi, že dělala mezinárodní vztahy na VŠE nebo prostě diplomacii a říkala, že z toho vychází hodně. Což jsou třeba věci, který jsem se musela doučit.

T: Tam se asi předpokládá, že se neustále budete snažit dál rozvíjet, nabalovat vědomosti. Máte pocit, že jste se od začátků moderování posunula?

JP: Rozhodně. Je pravda, že já jsem neměla z oblasti politiky úplně dobrý znalosti. Když jsem přicházela do směny, nevěděla jsem dopodrobna, jak se schvalují zákony. Znat teorii neznamená, že jsem si to tak dobře pamatovala, že jsem věděla, jaký jsou čtení v Poslanecké sněmovně, do jakých bodů to jde a tak dále. To člověka naučí až praxe. Dneska mi to přijde jako věc, kterou by měl každý vědět. Ale taky jsem si ze začátku nebyla úplně jistá. Samozřejmě člověk dělá strašně moc témat, takže toho zároveň hodně zapomene. Rozhovory mají na jednu stranu jenom 6 minut, pak to zapomeneme, pak si to znova musíme připomenout. Oživujeme si témata pořád dokola a stejně člověk narazí na něco, čím si není jistý. Například jaký zřízení je v daném státu, jak to tam bylo dřív, kdo je bývalý prezident.

T: Pracujete s hlasem, měla jste nějakou hlasovou přípravu?

JP: Já jsem chodila k Alešovi Vrzákovi do rozhlasu. Myslím, že je skvělejší, že to je nejlepší učitel, na kterého jsem mohla narazit. Během prvních dvou hodin dokázal vystihnout, co dělám špatně nebo co mám dělat jinak. Strašně mi to pomohlo. Chodila jsem k němu asi dva roky nebo rok a půl, jednou za čtrnáct dní. Měla bych asi chodit i teď. Na druhou stranu si myslím, že Daniela chodí neustále, jenže oni čtou, takže mají co zlepšovat, ale u nás by se to asi taky dalo.

T: Události jsou hodně založené na čtení. Jaké věci jste měla vylepšovat? Já taky měla nebo pořád mám hodiny hlasové výuky. Takže znám základní pravidla. Důraz na předložku místo na následující slovo a podobně.

JP: Já jsem tohle moc neřešila. Musím zaťukat, že i ten projev mám docela dobře. Co já jsem musela změnit je rychlost. Mluvím hodně rychle, takže to musím zpomalovat. Na začátku mi pomohlo to, že jsem si vybrala ze studia půlku věty, kterou jsem přečetla rychleji, půlku pomaleji. A to z toho důvodu, že jsem si vybrala část, která je hlavní a tu jsem přečetla s důrazem a pomalu a pak jsem dořekla zbytek, který byl rekapitulace nebo ne tak zásadní věc. Pak jsme řešili moje L, který mám horší, Jazyku se nechce moc hýbat. Takže cvičím slova jako Václav Havel nebo letadlo, která pořád padají, takže o těch mluvíme taky neustále. Ten projev se strašně změnil. My už nejsme hlasatelé, my jsme vážně moderátoři v tom smyslu, že máme mluvit extrémně přirozeně. Ideálně aby nebylo poznat, že to čteme. To komerční televize moc neovládají.

T: Takže na to je hlavně kladený důraz?

JP: Ano, na tu přirozenost.

T: Co se týče pohybů ve studiu, na to asi moc prostor není, vy sedíte za pultem.

JP: Já jsem zkoušela dělat plasmy. Vymyslela jsem si třeba shrnovací plazmu na začátku k tématu EET a pak jsem si šla sednout k hostovi do studia. Ale to jsou čtyři kroky, takže tam moc prostoru není. Jediný, co je možný, je gestikulace rukama. Ale to už si taky člověk v denním shonu osvojí. Nemusí se soustředit, že je hezký takhle klepnout papíry, to děláme automaticky. Sami si na stole ve studiu děláme pořádek, protože tam máme papírů vždycky strašně moc.

T: Předpokládám, že působení ve studiu musíte mít zautomatizované. Pohyb na kamery, pohyb rukama a tak dále. Napadá Vás cokoliv dalšího, co byste chtěla doplnit?

JP: No já teď přemýšlím, že každý ten moderátor je úplně jiný. Každý to dělá úplně jinak. Myslím si, že trošku chybí zpětná vazba o tom, jestli to děláme dobře nebo ne.

T: A tu by vám měl dávat kdo? Šéf redaktor? Nebo editor?

JP: Šéf moderátorů, do nějaký míry i editor, se kterým bychom si asi měli zrekapitulovat, jaký to byl den. František Lutonský (*zástupce šéfredaktora zpravodajství – pozn. autorky*) mi jí dává dost, protože to hodně poslouchá. On je podle mého názoru hodně chytrý člověk a dokáže vymyslet otázku, ačkoli je to vlastně hrozná asociál a neumí jednat s lidmi. Jedná fakt drsně, občas až moc. Ale je neuvěřitelně chytrý. Když si nevím rady, tak jdu za ním a on mi poradí. Ale šéf moderátorů to asi totálně nestíhá. Tohle je zase nějaká systémová věc. Vlastně je tam ještě Josef Rubeš, ten by to měl dělat. Protože to dřív i dělal vlastně. Jenže já nevím, jaká je jeho pozice, to je nějaký vedoucí ČT24...

T: Josef Rubeš je myslím šéfeditor.

JP: On je pod Františkem, jenže František má úplně jinou pozici než měl dřív. Ano, Josef Rubeš je něco jako šéf editor, ale dneska se tomu říká jinak. Ten by to měl jednoznačně víc sledovat. Nemáme zpětnou vazbu. A když ano, tak je tragická typu: „Jano, neříkej, že je ten host na telefonu“. Takovou blbost.

T: To by bylo zlepšení do budoucna za Vás?

JP: No určitě. Hodně se snažím zmiňovat něco, na co se třeba nezaměřujeme a snažím se to propojovat, aby to vysílání bylo jednodušší. Aby to nebylo schéma *čteme, čteme, rozhovor, čteme, čteme, rozhovor*. Ale že třeba za tou zprávou řekneme: „Tomuto tématu se budeme věnovat v 9:35.“ Já vím, že to jsou vyplňovací vaty, ale působí to provázaněji. Je to mnohem přirozenější, protože to nevypadá, že to člověk čte. To si myslím, že se teď začíná trošku dělat, apel už na to je. Ale nikdo to moc nekontroluje, takže moderátor na to zapomene. Já to chápu, silou zvyku se na to jakoby vykašle, protože proč se zbytečně zamotávat. Ale tohle bychom mohli dělat víc. Aby to nepůsobilo tak, že něco přečtu ve zprávách, pak budu dělat téma s rozhovorem, ale ono to přeci souvisí. Je to jedno a to samé téma. Tak to pojďme neoddělovat. Jakože *zprávy, zprávy, téma, téma, na shledanou, děkuji* a zase další zprávy. Ale říct: „Po celý den jsme vás informovali, že se něco stalo. Teď se na to pojďme podívat z dalšího pohledu, protože jsme pozvali tohoto hosta a ten rozumí této problematice“. Působilo by to líp. Samozřejmě lidi vědí, že každou půl hodinu nebo čtvrt hodinu mají přehled, proto si to pouštějí v daný čas. Celá a půl jsou časy, kdy vědí, že dostanou nějaký balíček základních informací. Zároveň náš divák ví, že tady ta čtyřadvacítka je a už je náročnější v tom, že chce mít zprávy trošku podrobnější.

T: Děkuju, že jsme se sešly, moc jste mi pomohla.

Příloha č. 7: Ukázka denního plánu Studia ČT24 z 11. 4. 2018

Studio ČT24 – středa 11. 4. 2018

Moderuje: Barbora Kroužková, Jana Peroutková, Tomáš Drahoňovský

Editor: Pavla Knotková, 736 531 214

Zahraniční redaktor: Ondřej Nekola, 775 948 333

TRASY:

NATOČIT

11:30 příchod novinářů na setkání Pellegriniho s premiérem Andrejem Babišem. Fototermín při příjezdu delegace ve 12:15.

Místo: Kramářova vila, Gogolova 1, Praha 1

ŽIVĚ

14:15 LIVE TK na Úřadu vlády

Akreditace do 10. dubna 15:00 na e-mail: akreditace@vlada.cz s uvedením pozice (fotograf/redaktor/kameraman), čísla OP či pasu a případně SPZ přenosového vozu.

TRASA: 14:10 – 15:00 Úřad vlády ČR, nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1

NATOČIT

14:40 slovenského premiéra přijme předseda Sněmovny Radek Vondráček (foyer kanceláře předsedy Sněmovny), v 15:15 podpis knihy hostů.

Místo: Poslanecká sněmovna, Sněmovní 4, Praha 1

NATOČIT

15:30 slovenského premiéra přijme předseda Senátu Milan Štěch. Fototermín v úvodu jednání v hale u Zeleného salonku. Příchod médií nejpozději v 15:15.

Akreditace na e-mail: davidovae@senat.cz.

Místo: Kolovratský palác, Valdštejnská 10, Praha 1, Zelený salonek

Pramen: mluvčí slovenské vlády Beatrice Szabóová a Marcela Svobodová, Úřad vlády, e-mail: svobodova.marcela@vlada.cz, tel.: 702 138 689

ŽIVĚ – BUDE PŘISPÍVAT DO BRNĚNSKÉHO STUDIA

LIVE TELEMOST: Jiří Zíka, ředitel, Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání

TLF: 739 878 174, 224 507 459

TRASA: 11:35 – 12:00 SNG/BTH PRAHA, Jankovcova 933/63, 170 00 Praha 7 – Holešovice

NABRAT A PŘIVÉZT:

11:00 TK k 13. ročníku připomínkové akce Veřejné čtení jmen obětí holokaustu Jom ha-šoa 2018, které se uskuteční 12. dubna na pražském nám. Jiřího z Poděbrad a v dalších 15 městech.

Akreditace do 10. dubna na e-mail: eliska.waageova@terezinstudies.cz

Místo: Institut Tereziánské iniciativy, Jáchymova 63/3, Praha 1

Pramen: Eliška Waageová, Institut Tereziánské iniciativy, tel.: 737 432 233, 222 317 013

SLEDUJEME:

06:00 Zasedání vlády v demisi.

Kompletní program na www.vlada.cz

04:30 příchod médií na doorstep

05:00 zahájení doorstepu

05:55 fototermín před začátkem jednání

08:30 TK (čas se může změnit s ohledem na průběh jednání)

Akreditace na <http://vlada.cz/cz/media-centrum/akreditace-pro-media-126100/>.
Místo: Úřad vlády ČR, nábr. Edvarda Beneše 4, Praha 1
Pramen: mluvčí vlády Barbora Peterová, tel.: 723 707 619

VOLAT:

10:00 volat P. Novotnému, 721 209 908 a zeptat se, zda dorazí nebo bude jen tlf

10:00 – Moderuje: Barbora Kroužková

217 411 01000

10:33

STUDIO ČT24 1. 217 411 05806

Téma: Další postup ve vyjednávání o nové vládě
Téma: Prezident Zeman bude jednat se šéfem KSČM

Host: Petr Just, politolog, Metropolitní univerzita Praha
TLF: 777 127 708
Taxi: 9:45 Hevlínská 8, Praha 5 Zličín + 10:40 zpět

10:40

Téma: Syrská armáda je kvůli hrozbě útoku v pohotovosti

LIVE TLF: Jan Daniel, výzkumný pracovník, Ústav mezinárodních vztahů
TLF: 605 276 848
Okruhy: daniel@iir.cz

10:50

Téma: Dopady stávky německých zaměstnanců ve veřejném sektoru

Připraví Eko, 5817

11:00 – Moderuje: Barbora Kroužková

11:03

STUDIO ČT24 3. 217 411 05806

Téma: EK navrhne zákaz dvojí kvality potravin v EU

Připraví Eko, 5817

11:11 ZPRÁVY

11:15

Téma: Vývoj kolem propuštěné Julie Skripalové a jejího otce

LIVE TLF: Jan Jůn, publicista, 773 148 250

11:20 ZPRÁVY

11:25 POČASÍ + ZPRÁVY

11:33

STUDIO ČT24 4. 217 411 05806

Téma: Zuckerberg vypovídal před výbory Kongresu USA

LIVE TLF: Josef Šlerka, Ústav informačních studií a knihovnictví, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova
TLF: 608 242 218

11:40

STUDIO ČT24 5. 217 411 05806

Téma: Začíná jarní termín státních maturit

Vysílá Brno přes OP3

max. 15 minut

Zařizuje Brno, P. Friedmannová, 731 433 459

Host: Bohumil Kartous, vedoucí komunikace, EDUin

TLF: 607 727 370

Taxi: 11:20 Křižkova 44, Praha 8 – Karlín + 11:55 zpět

Bude přispívat do brněnského studia

LIVE TELEMOST: Jiří Zíka, ředitel, Centrum pro zjišťování výsledků vzdělávání

TLF: 739 878 174, 224 507 459

TRASA: 11:35 – 12:00 SNG/BTH PRAHA, Jankovcova 933/63, 170 00 Praha 7 – Holešovice

Bude přispívat do brněnského studia

12:00 – Moderuje: Jana Peroutková

12:33

STUDIO ČT24 6. 217 41105833

Téma: Další postup ve vyjednávání o nové vládě

Téma: Prezident Zeman bude jednat se šéfem KSČM

Host: Jefim Fištejn, komentátor, publicista

TLF: 725 037 942

Přijde sám

12:40 ZPRÁVY

12:45

Téma: AKTU

12:50 ZPRÁVY

12:55

Téma: AKTU

13:00 – Moderuje: Jana Peroutková

13:03

STUDIO ČT24 7. 217 411 05826

Téma: Syrská armáda je kvůli hrozbě útoku v pohotovosti

LIVE TLF: Pavel Novotný, analytik, Info.cz

TLF: 721 209 908

10:00 zavolat a zeptat se, zda by nedorazil do studia – bude to vše ale záležet na aktu situaci, zda se něco bude dít

13:11 ZPRÁVY

13:15

Téma: Končí dvoudenní výjezdní zasedání německé vlády

LIVE TLF: Zuzana Lizcová, analytička, Výzkumné centrum AMO

TLF: 604 324 328

Okruhy: Zuzana.lizcova@amo.cz

13:20 ZPRÁVY

13:25 POČASÍ + ZPRÁVY

13:33

STUDIO ČT24 8. 217 411 05827

Téma: Zuckerberg vypovídal před výbory Kongresu USA

Host: Daniel Anýž, redaktor, Aktuálně.cz

TLF: 603 322 825

Přijde sám, ale prosím hned po rozhovoru (v 13:40 – 13:45) odvézt na metro Pražského povstání

Musí být v 14:00 v centru!!

13:40

Téma: 10 let od tragické nehody ve Vřesině

Vysílá Ostrava přes OP3

max. 15 minut

Zařizuje Ostrava, N. Chattová, 736 531 254

14:00 – Moderuje: Barbora Kroužková

14:03

STUDIO ČT24 9. 217 411 05828

Téma: Slovenský premiér Peter Pellegrini se setká s Andrejem Babišem

Téma: Česko – slovenské vztahy

Host: Marián Sekerák, politolog, Vysoká škola AMBIS, Institut pro křesťansko-demokratickou politiku

TLF: 728 071 570

Přijde sám

14:15

Téma: Slovenský premiér Peter Pellegrini se setká s Andrejem Babišem

14:15 LIVE TK na Úřadu vlády

TRASA: 14:10 – 15:00 Úřad vlády ČR, nábřeží Edvarda Beneše 4, Praha 1

Pramen: mluvčí slovenské vlády Beatrice Szabóová a Marcela Svobodová, tel.: 702 138 689

Pramen: mluvčí vlády, B. Peterová, 723 707 619

14:20 ZPRÁVY
14:25 POČASÍ + ZPRÁVY

14:33

STUDIO ČT24 10. 217 411 05829

Téma: Slovenský premiér Peter Pellegrini se setká s Andrejem Babišem

Téma: Česko – slovenské vztahy

LIVE TLF: Martin Šimečka, novinář, Slovensko

TLF: 00421 905 406 481

14:40 ZPRÁVY

14:45

Téma: AKTU

14:50 ZPRÁVY

14:55

Téma: AKTU

15:00 – Moderuje: Barbora Kroužková

15:03

STUDIO ČT24 11. 217 411 05830

Téma: AKTU

15:11 ZPRÁVY

15:15

Téma: EK navrhne zákaz dvojí kvality potravin v EU

Připraví Eko, 5817

15:20 ZPRÁVY
15:25 POČASÍ + ZPRÁVY

15:33

STUDIO ČT24 12. 217 411 05832

Téma: AKTU

15:40

Téma: Města bez kamionů, centra bez aut

Vysílají České Budějovice

Cca 15 minut

Zařizují ČB, K. Vrkočová, 736 531 149

16:00 – Moderuje: Jana Peroutková

217 411 01600

16:33

STUDIO ČT24 13. 217 411 05831

Téma: Slovenský premiér Peter Pellegrini se sešel s Andrejem Babišem

Téma: Česko – slovenské vztahy

LIVE TLF: Vít Hloušek, politolog, Masarykova univerzita

TLF: 777 807 220

16:40 ZPRÁVY

Téma: Co přinese Devadesátka ČT24

LIVE VST PLAZMA: Tomáš Drahoňovský, moderátor pořadu

TLF: 777 337 877

TRASA: 16:40 – 17:00 Plazma Velín

16:50 ZPRÁVY

16:55

Téma: AKTU

17:00 – Moderuje: Jana Peroutková

17:33

STUDIO ČT24 15. 217 411 05803

Téma: Další postup ve vyjednávání o nové vládě

Téma: Prezident Zeman bude jednat se šéfem KSČM

Host: Radko Kubičko, komentátor, Český rozhlas Plus

TLF: 602 121 489, *Přijde sám, prosím zajistit parkovací místo*

Příloha č. 8: Ukázka vlastní přípravy na rozhovory Barbory Kroužkové

① → *projeví se v pohledu na věc, že je to hodně volně a zhruba a málo DOTYLOVA: (KAMPUSOU)*

Host: Petr Just, politik, Metropolitní univerzita Praha

-jak Andrej Babiš naloží s doporučením prezidenta, aby o vládě jednal s KSČM a SPD

--zeman pry byl překvapen a dle babise taky myslí, že ta nabídka byla velkorysa ...

-jaký odhadujete postoj ANO, jeho klíčových postav, orgánů a poslaneckého klubu
... odchod odhlásil Robert Pelikán, Dan Ťok taky nechce být ve vládě opírající se o SPD, Karla Šlechtová už dřív SPD kritizovala...

-jaké by se daly čekat reakce v zahraničí a dopad na pověst ČR apod?

-na druhou stranu, ta spolupráce funguje fakticky celou dobu, není to tak, že by se zkrátka přiznala oficiálně?

-co SPD a KSČM mohou za podporu vlády Andreje Babiše dostat? ...prezident bude jednat s šéfem KSČM Filipem?

-jakou šanci má návrh šéfa lidovců Pavla Bělobrádky na vznik menšinové vlády ODS, Pirátů, ČSSD, KDU-ČSL, TOP 09 a STAN. S tolerancí ANO, a shodou na nějakém premiérovi...

-vláda bez Andreje Babiše, je reálná? Sami zástupci ANO říkají, že pokud by byl premiérem někdo jiný z ANO, třeba Richard Brabec, stejně by se stále říkalo, že kabinet řídí Babiš ze stranické kanceláře

---jak reálná je možnost, že šanci sestavit vládu dostane druhá nejsilnější strana – ODS a její předseda Petr Fiala?

-úřednická vláda je spíš tedy reálnější?

-předčasné volby - za jakých okolností by to skončilo předčasnými volbami? Včera zveřejněný průzkum pro ČT ukázal, že ANO mírně oslabuje, podpora klesá i SPD, posiluje ODS a ČSSD....

-jakou váhu přikládat demonstracím?

-Andrej Babiš říká, že lidé rozdali karty ve volbách a protestují ti, kteří neuspěli ve volbách a teď se je snaží zpochybňovat – dá se to takto popsat?

-pojďme ještě k ČSSD: sjezd posvětil odchod z jednání s ANO, dodal ale nové lidi do vedení, jak to politiku sociální demokracie ovlivní?

-co by dnes podle vás ČSSD prospělo víc a proč – vládní angažmá nebo opozice?

-ANO (29,64.78)-ODS (11,32.25) -PIRÁTI (10,79.22) -SPD (10,64.22)-KSČM(7,76.15) --
ČSSD (7,27.15) -KDU-ČSL(5,8.10) -TOP 09 (5,31.7)-STAN (5,18.6)

TEĎ BABIŠ - *o miz. projevu parol. o programu, který měl být, ale že by pro vol. pokračoval = oduš. 101*
- *2 kro. odjez. suv*

učení se
Víme na hold
na komunikaci
nechle
ne cokoliv
- přijít
(TV-LTE
spout)

Šéf Facebooku Mark Zuckerberg se na dnešní společné schůzi právního a obchodního výboru Senátu Spojených států omluvil za to, že společnost nedokázala zajistit bezpečnost osobních dat uživatelů. Prohlásil také, že pokud by lidé nechtěli reklamy, které Facebook cílí na základě jejich osobních informací a zájmů, museli by za to platit. Dodal ale, že vždy bude možnost využívat bezplatnou verzi facebooku.

LIVE TLF: Josef Šlerka, Ústav informačních studií a knihovnictví, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova

-to je ta daň?

-jak obstál Mark Zuckerberg v americkém senátu – některé komentáře na sociálních sítích mluvily o tom, že to slyšení chvílemi vypadalo, že jeden mluví o koze, druný o voze, což mohl být i záměr....

-jak tedy se dál bude postupovat? Nastaví se bezpečnostní pravidla, omezí služby nebo dokonce zpoplatní možnost nenechat se oslovovat reklamou apod?

-vy jste v souvislosti se skandálem kolem Cambridge Analytica řekl, že: Žádný zabiják voleb neexistuje. Cambridge Analytica má možná sofistikovanější techniky, nedělá ale nic jiného než řada jiných poradenských firem," říká Šlerka v rozhovoru pro Aktuálně.cz.

-ale vy jste testovali, co dokáže Facebook přes fake účty.. s jakým výsledkem? (takže Zuckerberg lže?)

-teď odbočka...-ale když se obecně podíváme například na fake news nebo dopady těch řetězových mailů a schopnosti těch nejmladších a taky těch nejstarších uživatelů vyhodnocovat fakta, jak moc je ten svět internetu nebezpečný?

-a v tom světle podezření, že volby v USA ovlivňovalo rusko... právě těmito cestami???

-jaké čekáte vyústění?

-jaké máte rady pro uživatele sociálních sítí...

--Chápu to správně, že se dneska Mark Zuckerberg pokusil uhrát před Kongresem na emoce to, že buď nemá páru, co se v jeho firmě děje nebo to ví, je mu to šumák a jen rejžuje prachy?

-Akcie Facebooku během Zuckerbergova slyšení v Kongresu šly nahoru 5 procent. Investoři mu věří, zatímco senatorům ani nechtěl říct, v jakém hotelu na dnešek spal.

OGROMNÁ PŘED
REKLAMOU ?

Příloha č. 9: Ukázka rešerše na rozhovory Barbory Kroužkové

Téma: Další postup ve vyjednávání o nové vládě

Téma: Prezident Zeman bude jednat se šéfem KSČM Filipem

Zadání rešerše:

- Aktuální postoj ČSSD, ODS a KDU k vyjednávání o vládě
- Výsledek jednání mezi Babišem a Zemanem
- Kdy byl Filip naposledy u Zemana + role KSČM v rozhovorech o vládě
- Připomeňme krach vyjednávání mezi ČSSD a hnutím ANO, další kroky, možná spolupráce hnutí ANO s SPD a odmítavé názory

Rešerše:

Aktuální postoj ČSSD, ODS a KDU k vyjednávání o vládě

KDU-ČSL

- Chceme **menšinovou vládu bez ANO, SPD a KSČM**
- Předseda Pavel Bělobrádek řekl v úterý (10.4.) novinářům, že navrhne vznik menšinové vlády ODS, Pirátů, ČSSD, KDU-ČSL, TOP 09 a STAN.
- Ta by **měla 85 hlasů, to je více než má hnutí ANO**
- Bělobrádek: ANO selhává, když půl roku po volbách není schopno sestavit stabilní vládu s důvěrou, což je v neprospěch země a jejího obrazu.
- Menšinová vláda by podle Bělobrádka mohla akcentovat programové body hnutí **ANO**
 - Možná i **programová spolupráce**
- Bělobrádek chce tento týden požádat o **konzultaci na Hradě**
- Setkání šesti stran: nejspíše po středě Sněmovně
- Zároveň možnost podpory **vlády bez Andreje Babiše**: „*Pokud nebude ve vládě obviněný člověk, nebude to vláda závislá na hlasech KSČM a SPD, je KDU-ČSL připravena vyjednat,*“ řekl Bělobrádek (HN 10.4.)
 - Mimochodem **to samé říká STAN**: „*Určitě bychom v takovém případě jednali alespoň o podpoře kabinetu,*“ řekl Jan Farský (HN 10.4.)

ODS

- Předseda **Petr Fiala** požádal o **schůzku na Hradě**
- prezident by podle šéfa ODS měl pověřit sestavováním kabinetu jiného politika
- Babiš podle něj buď není skutečně schopen sestavit vládu podle pravidel parlamentní demokracie, nebo, a to považuje lídr ODS za pravděpodobnější, vodí za nos veřejnost i Zemana, protože mu o žádnou jinou než jeho jednobarevnou vládu ani nejde
- Místopředsedkyně Alexandra **Udženija** sice nyní **připustila možnost vyjednat**, ale předseda klubu poslanců Zbyněk **Stanjura** tento scénář **odmítl**: „*Pouhou výměnou premiéra se nic nemění.*“

ČSSD

- Víkendový sjezd formálně posvětil konec jednání s ANO
- mantinely pro případné další vyjednávání sjezd novému vedení explicitně nedal
- **vyjednávání s ANO podle Hamáčka nebyla marná**, programové body sociální demokraté předloží Sněmovně v podobě legislativních návrhů

- **část strany** by uvítala **návrat k jednacímu stolu** v případě, že Babiš přehodnotí postoj k své účasti ve společné vládě, a čeká na výsledek úterního setkání Babiše se Zemanem
- další věří tomu, že v opozici strana získá zpět voliče
- Předseda Hamáček:
 - „*Hnutí ANO nešlo o kompromis, ale o maximalizaci zisku. Povýšilo zájem jednoho člověka nad zájem země. Nepochopilo, že trestně stíhaný premiér je pro sociální demokracie problém. ANO je hnutím jednoho muže a post je pro Babiše vším*“
 - o resort **vnitřní strana** podle něj usilovala jenom **jako o pojistku**, aby se policisté vyšetřující Babiše cítili bezpečně a komfortně
 - odmítl, že usiloval, jak tvrdil Babiš, o funkci ministra vnitra pro sebe
- Statutární místopředseda Zimola:
 - „*ANO nevyužilo dlouhou šanci na to, aby zaujalo stanovisko k problému Babišova trestního stíhání*“
 - „*Slovo kompromis nemá ve slovníku Andreje Babiše své místo. Vyjednávání o vládě usvědčilo premiéra v demisi jako člověka, který o žádnou spolupráci nestojí*“
 - „*Z druhé strany, každý má právo na to se mýlit, pokud to pochopí i Andrej Babiš, myslím, že ty dveře se dají znovu otevřít*“

Výsledek jednání mezi Babišem a Zemanem

- Známe až po odeslání rešerše
- Dříve proklamováno:
 - Babiš nebude Zemanovi nabízet možnosti řešení, hodlá si vyslechnout jeho názor a doporučení
 - *-Rozhodující je, co řekne pan prezident. Já nemám co nabízet panu prezidentovi. Karty rozdává pan prezident.*“
- **někteří poslanci ANO už nevyklučují**, že **Babiš nebude předsedou** další vlády a že ho v kabinetu nahradí vicepremiér Richard Brabec.
- Možnost jiného premiéra poprvé připustil i **sám Babiš** – pro LN: „*Když mi řekne, že chce pověřit Richarda Brabce, budu to respektovat.*“
- Původně dobrý **vztah Zemana a Babiše zhoršilo vyhoštění tří ruských diplomatů** a vydání hackera Jevgenije Nikulina do USA.
 - Tyto události narušily vztahy Česka s Ruskem, k němuž má prezident blízko.

Kdy byl Filip naposledy u Zemana + role KSČM v rozhovorech o vládě

- **KSČM je připravena jednat s ANO o programu**, pokud Babiš dostane od Zemana druhý mandát
- Věci, které jsou projednané už z dřívějšíka, považuje Filip za vážně dohodnuté.
- **Pouze tolerance, ne ovšem podpora**
 - „*My jsme ochotni udělat ten krok jenom při vzniku a potom už jenom tu toleranci. V té toleranci je samozřejmě to, že jednotlivé kroky si necháváme právo kritizovat, předkládat vlastní návrhy, nejsme součástí vlády, nejde nám o žádné posty, to zdůrazňuji,*“ řekl Vojtěch Filip

- Podpora ze strany SPD není podle Filipa komfortní ani pro komunisty ani pro Babiše, přesto jde o jednu z variant
 - **SPD ale odmítají důležití poslanci hnutí ANO – Dan Ťok nebo Martin Stropnický.**
- Čeká se hlavně na schůzku Babiše se Zemanem
 - Filip by se s ní měl také setkat do konce týdne
- Zeman přijede 21. dubna na sjezd strany do Nymburka

Poslední schůzka:

- 21. února Zemana navštívil Vojtěch Filip (první) a Tomio Okamura (druhý)
- Filip informoval Zemana o tom, jak postupují vyjednávání o případné podpoře druhé vlády Andreje Babiše.
- Zeman podle Filipa neradil, jak mají komunisté dál postupovat. Případné rady jim chce sdělit na dubnovém sjezdu, kde přednese projev.
- Zeman by si podle něho přál, aby strany byly při jednáních aktivní a aby země v létě měla vládu s důvěrou.

Připomeňme krach vyjednávání mezi ČSSD a hnutím ANO, další kroky, možná spolupráce hnutí ANO s SPD a odmítavé názory

Babiš:

- -„**Předčasné volby nikdo nechce, musíme najít jiné řešení**, aby vznikla vláda co nejdřív, protože už jsme všichni z toho unavení“
- -„Hlavně **potřebujeme vládu s důvěrou**, abychom nemuseli stále trávit čas různými rozhovory a spekulacemi“

DALŠÍ MOŽNOSTI, PRAVDĚPODOBNÝ VÝVOJ

-politologové se shodují, že v dalším vývoji jednání **bude hrát klíčovou roli prezident Zeman Lubomír Kopeček**: Zeman by se měl pokusit přimět hnutí ANO a ČSSD, aby se vrátily k vyjednávání. „Měl by zkusit ještě nějakým způsobem plnit svou ústavní roli, to jest moderovat jednání vyjednávání o vládě. V tuto chvíli **by měl prezident nějakým způsobem zkusit zkrachovalou dohodu nějak revitalizovat**“

-v předchozích měsících podle něj prezident nechal veškerou iniciativu na vítězi voleb Babišovi -„Vládních **variant se stále ještě nabízí několik, ale jsou hodně hypotetické** a z různých důvodů půjdou těžko realizovat“

Josef Mlejnek: „Je možné, že Zeman se v rozporu se svými dřívějšími výroky **rozhodne, že Babiše podruhé nejmenuje. V úvahu by tak připadala varianta úřednické vlády**“

-„**Část současných ministrů dávala jasně najevo, že s Okamurou ne**. A je také otázka, jak by na toto spojení reagovali voliči hnutí ANO“

-„Zbylé politické strany **nyhny mohou pohodlně sledovat, jak se vítěz voleb vaří ve vlastní šťávě**. Mohou upozorňovat na to, **že nedokázal sestavit vládu, že je neúspěšný politik**“

-„Pro Andreje Babiše by předčasné volby **byly pěkný únik, ostatní politické strany mu asi těžko budou chtít takto umést cestičku z kouta**“

PERSONÁLNÍ VÝVOJ

...v sobotu 7. 4. oznámil **neúčast v další vládě, brzké složení poslaneckého mandátu, konec v politice**, návrat k advokacii **ministr spravedlnosti Robert Pelikán**
(rozhovorem pro Aktuálně.cz, v němž vysvětluje svou motivaci k tomuto kroku, zakončují přílohu složenou jinak z textů z ČTK)

...v pondělí 9. 4. avizoval **potenciální neúčast ve vládě** a pravděpodobně i složení poslaneckého mandátu **ministr dopravy v demisi Dan Ťok**, a to **pokud by vláda měla vzniknout v důsledku podpory hnutí SPD**

Téma: Zuckerberg vypovídal před výbory Kongresu USA

zadání rešerše:

Background ke kauze ukradených údajů.

FB a jeho vyjádření za poslední dobu, výsledek Zuckerberga před Kongresem.

Hodnocení postoje FB ostatními odborníky na soc. sítě, budoucí kroky.

rešerše:

Background ke kauze ukradených údajů

- 17. 03. 2018: aféru spustilo odhalení listů The New York Times a The Guardian, že britská společnost Cambridge Analytica nečestně získala informace o uživateli sítě FB
- získané informace se měly týkat až 50 milionů uživatelů sítě FB a měly být použity/zneužity při cílení obsahu ve prospěch voličů Donalda Trumpa
- 19. 03. 2018: zákonodárci z obou stran Atlantiku, tedy jak USA, tak EU, začali kritizovat FB za nedostatečnou ochranu uživatelských dat
- FB na aféru zpočátku nereaguje
- tři dny po vypuknutí aféry (20. 03. 2018) začíná britský úřad pro ochranu dat vyšetřovat FB, FB téhož dne opouští jeho šéf pro bezpečnost Alex Stamos
- akcie FB se začínají propadat
- první veřejné prohlášení učinil zakladatel FB Mark Zuckerberg až čtyři dny (21. 03. 2018) po vypuknutí aféry
- ve svém prohlášení připustil chyby a přislíbil zlepšit ochranu osobních údajů a omezit k nim přístup aplikacím jiných společností
- 6 dnů po vypuknutí aféry začaly první známé osobnosti a společnosti mazat či omezovat své FB profily (americký podnikatel Elon Musk, společnosti Tesla, SpaceX, Playboy, německá Commerzbank)
- akcie FB se za první týden aféry propadly o 13%
- Mark Zuckerberg se v britských a amerických novinách omluvil obyvatelům USA a Velké Británie za narušení jejich důvěry ve FB
- 26. 03. 2018: devět dnů po vypuknutí aféry začala FB vyšetřovat americká Federální komise pro obchod
- Federální komise pro obchod zkoumá, zda FB neporušil soudní smír z roku 2011 týkající se jeho praktik při ochraně osobních údajů
- pokud zjistí, že FB porušil podmínky dohody, může mu udělit pokutu v řádu tisíců dolarů za každý den, kdy firma dohodu porušila; celková částka by mohla dosáhnout miliard dolarů
- 26. 03. 2018: prezident německého kartelového úřadu řekl listu Tagesspiegel, že jeho úřad vyšetřuje, jak FB sbírá data od partnerských stránek
- 28. 03. 2018: jedenáct dní po vypuknutí aféry FB představil nová opatření, která by měla uživatelům FB zajistit lepší kontrolu nad informacemi, které o nich FB schraňuje
- FB ukončil spolupráci se společnostmi, které se zabývají shromažďováním údajů o spotřebitelích
- 04. 04. 2018: osmnáct dní po vypuknutí aféry FB smazal několik stovek profilů a stránek spojených se skupinou Rusů, které americké úřady obvinily kvůli údajným pokusům ovlivnit volby v USA

- Rusko po FB žádá vysvětlení smazání těchto účtů, FB trvá na tom, že krok firmy je součástí snahy zbavit FB falešných a manipulativních účtů
- 04. 04. 2018: osmnáct dní po vypuknutí aféry FB oznámil, že se zneužití dat týká mnohem většího počtu uživatelských profilů – namísto 50 milionů až 87 milionů profilů
- evropské vlády začaly tlačit na zlepšení ochrany osobních údajů
- 05. 04. 2018: FB upozornil, že do nepovolaných rukou se mohla dostat identita a další osobní údaje většiny z celkem asi dvou miliard všech uživatelů FB
- FB zrušil možnost vyhledávat podle e-mailu nebo čísla mobilu, neboť šlo o údaje potenciálně zneužitelné
- svůj FB profil si zrušil i spoluzakladatel společnosti Apple Computer Steve Wozniak

FB a jeho vyjádření za poslední dobu, výsledek Zuckerberga před Kongresem

- úterý 10. 04. 2018: Mark Zuckerberg bude vypovídat na společné schůzi právního a obchodního výboru amerického Senátu
- na společnou schůzi právního a obchodního výboru amerického Senátu byli pozváni i ředitelé společností Google a Twitter
- ti však nejsou – na rozdíl od Marka Zuckerberga – v postavení svědků
- výstup z tohoto slyšení není k okamžiku zpracování této rešerše znám, resp. bude znám až večer
- středa 11. 04. 2018: Mark Zuckerberg bude vypovídat před výborem Sněmovny reprezentantů pro energetiku a obchod
- v obou případech byly předmětem Zuckerbergovy výpovědi informace o způsobu a účelu využívání dat uživatelů sociální sítě FB
- Kongres USA na svém webu zveřejnil Zuckerbergovu písemnou zprávu určenou pro slyšení před výborem Sněmovny reprezentantů pro energetiku a obchod
- Zuckerberg v této písemné zprávě vysvětluje pozadí celé aféry:

„...výzkumník Aleksandr Kogan díky své kvízové aplikaci ve shodě s podmínkami sítě získal údaje o 300.000 uživatelích, kteří si aplikaci nainstalovali, a přes jejich účty také o několika milionech jejich přátel. V rozporu s podmínkami pak Kogan data poskytl firmě Cambridge Analytica, což se Facebook dozvěděl v roce 2015 od novinářů z deníku The Guardian. Provozovatel sítě proto Kogana odpojil a požadoval od něj a dalších subjektů vymazání získaných dat. Ujistění sice Facebook získal, ale firma Cambridge Analytica očividně údaje nesmazala...“
- Zuckerberg v této písemné zprávě přiznal – a omluvil se za to – že FB neučinil dostatek opatření, aby zabránil zneužití své sociální sítě:

„...byla to má chyba, omlouvám se, já jsem spustil facebook, já ho provozuji a já jsem odpovědný za to, co se zde děje...“

„...je očividné, že společnost neučinila dost, aby zabránila zneužívání funkcí facebooku, platí to pro falešné zpravodajství, ovlivňování voleb ze zahraničí, nenávistné komentáře a také pro vývojáře a ochranu soukromých dat...“

Hodnocení postoje FB ostatními odborníky na soc. sítě, budoucí kroky

- Eva Jourová, eurokmišářka pro oblast ochrany spotřebitelů:

„...po skandálech s osobními daty na sítích jako je facebook, navrhne Evropská komise zemím EU systémové a strategické řešení problému...“

- Evropská komise nyní zpracovává analýzy, zda: nebyla v dění kolem facebooku a společností jako Cambridge Analytica porušena práva na ochranu spotřebitelů, se nejednalo o zavádějící reklamu, neférové obchodní praktiky či neférové obchodní podmínky
- Jourová: na konci dubna se v Bruselu sejdou zástupci institucí, které odpovídají v členských státech za organizaci voleb.
- Jourová: „...budu chtít slyšet odpověď, zda národní volební zákony řeší mimo jiné profilování možných voličů a cílený marketing na sociálních sítích, teď nevíme, jestli to, co dělala Cambridge Analytica, je v rozporu s volebním právem v jednotlivých zemích...“
- průzkumy veřejného mínění z konce března v USA a Německu naznačují rostoucí nedůvěru lidí ve Facebook: méně než polovina Američanů věří tomu, že FB dodržuje zákony USA o ochraně soukromí, vyplývá z průzkumu Reuters/Ipsos
průzkum německého listu Bild am Sonntag ukázal, že 60% Němců se obává, že FB a další sociální sítě mají negativní dopad na demokracii